

ศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

การสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์
อำเภอเมือง จังหวัดเลย
(A Survey of Tourism Resources at Chaiyapruerk sub-district
Mueng District Loei Province)

สัจชัย เกียรติทรงชัย

๖๗
๐๓๓.๗๒๕

เลขเรียกหนังสือ.....	๕ 552 ๗
ศูนย์วิทยบริการ	๔.๒
เลขทะเบียน.....	155891
วันเดือนปี.....	30 11 ๕2

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

(ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย)

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิจัย: การสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ผู้วิจัย: นายสัญญาชัย เกียรติทรงชัย

ปีที่วิจัย: พ.ศ. 2550

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ (1) เพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย (2) เพื่อศึกษาข้อมูลทางกายภาพของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1) แหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด 5 แห่ง ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ 1 แห่ง ได้แก่ ภูผายาธา เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม 1 แห่ง ได้แก่ วัดศรีรัตนาค และเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต 3 แห่ง ได้แก่ กลุ่มทอผ้าบ้านก้างปลา งานประเพณีต้นผาสารทผึ้ง และงานประเพณีแข่งเรือหนองน้ำกุดโง้งน้อย

2) จากการศึกษาข้อมูลด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ พบว่า มีสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวค่อนข้างครอบคลุม ยกเว้นการเดินทางซึ่งยังไม่มีรถประจำทาง หรือรถโดยสารสาธารณะที่เข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด จำเป็นต้องให้รถยนต์ส่วนตัว แหล่งท่องเที่ยวส่วนมากไม่มีร้านอาหารภายในแหล่งท่องเที่ยวเพราะเนื่องจากเป็นวัดและยังอยู่ภายในชุมชนซึ่งมีร้านอาหารบริการอยู่แล้ว นอกจากนี้ยังไม่มีที่พักอาศัยสำหรับนักท่องเที่ยวเพราะเนื่องจากอยู่ใกล้กับตัวเมือง และยังขาดการจัดทำป้ายบอกทาง และป้ายแสดงข้อมูลต่าง ๆ ภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวซึ่งไม่สามารถให้รายละเอียด ข้อมูลที่จำเป็น และสิ่งที่น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวนั้น เช่น บริเวณวัดสร้างเที่ยงซึ่งเป็นที่ประสานงานในการจัดงานประเพณีต้นผาสารทผึ้ง

Abstract

Research Title: A Survey of Tourism Resources at Chaiyapruerk Sub-district, Mueng District, Loei Province

Researcher: Mr. Sanchai Kiatsongchai

Year Date: B.E. 2007

The objectives of this research are (1) to survey tourism attractions within Chaiyapruerk sub-district, Mueng district, Loei province and (2) to study tourism resources at Chaiyapruerk sub-district, Mueng district, Loei province

The research findings were as follows:

1. There were 5 tourism attractions in Chaiyapruerk sub-district. There was 1 natural tourism attraction which was Phupayatha cave. There was 1 historical and cultural tourism attraction which was Srisattanak temple. There were 3 traditional and way of life which were cotton-weaving community at Kangpla village, Tonpasartpueng tradition and boat racing tradition at Kud-ngong Noy reservoir.

2. According to a survey of tourism resources of tourism attractions at Chaiyapruerk sub-district, it was found that tourism-related facilities were varied and covered. However, there was no public transportation into those tourism attractions. The only way to travel to tourism attractions inside the sub-district is by personal transportation. Most tourism attractions did not offer restaurant inside as the sub-district was near city center and there were local restaurants within villages. Besides, there was no accommodation offered as it is closed to the city. Signs of direction were insufficient in some attractions. Moreover, many tourism attractions lacked of information boards which should have displayed information of their history, attractiveness and important data for tourists, for example, within Sangthiang temple where Tonphasartpueng tradition was held and co-operated here.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนทุนการวิจัยเรื่อง การสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ประจำปีการศึกษา 2550 จึงทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อานนท์ ผกากรอง ซึ่งเป็นที่ปรึกษา ได้ให้ความอนุเคราะห์ให้คำแนะนำ การพิจารณาตรวจสอบแก้ไขความถูกต้อง ทั้งเนื้อหา และความสมบูรณ์ของงานวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชัยพฤกษ์ และเจ้าหน้าที่ทุกคนที่อนุเคราะห์ข้อมูล ผู้ใหญ่บ้านบ้านก้างปลาที่ต้อนรับ และอนุญาตให้ข้อมูลอย่างละเอียด ชาวบ้านตำบลชัยพฤกษ์ทุกคนที่ช่วยอำนวยความสะดวก ตลอดจนข้อมูลที่ช่วยให้การสำรวจข้อมูลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ คณาจารย์ในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ได้แก่ อาจารย์พรพิศ พัฒนกุล อาจารย์อัญชลี โกกะนุช อาจารย์วรินทร์ธร โตพันธ์ และอาจารย์จารุพร มีทรัพย์ทอง ที่ให้กำลังใจ และผลักดันให้งานครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

สัญญาชัย เกียรติทรงชัย

เมษายน 2552

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ 1 บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ระยะเวลาและแผนการดำเนินการวิจัย	5

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยว	6
ประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว	7
องค์ประกอบของทรัพยากรการท่องเที่ยว	10
ข้อมูลพื้นฐานของตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
กรอบแนวคิดในการวิจัย	24

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย	25
การกำหนดขอบเขตข้อมูล	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
การสร้างเครื่องมือ	27
การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
ภุบาย่าทา	28
วัดศรีสัตนาค	40
กลุ่มทอผ้าบ้านก้างปลา	49
ประเพณีต้นผาสารทผั่ง	59
ประเพณีแข่งเรือกุดโง้งน้อย	67
บทที่ 5 สรุป และอภิปรายผล	
สรุปผลการวิจัย	77
ข้อเสนอแนะ	84
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	85
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	
แบบสำรวจข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนหมู่บ้าน จำนวนครัวเรือน จำนวนประชากร และขนาดพื้นที่ในตำบลชัยพฤกษ์	19
2	สรุปผลการสำรวจทรัพยากรกายภาพแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย	83

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	24
2	ทางเข้าถ้ำ และภายในถ้ำภูผาย่าทา	29
3	ภาพบรรยากาศภายในถ้ำ	30
4	สภาพทางขึ้นและถาวรลย์ที่อยู่บริเวณหน้าถ้ำ	31
5	จุดชมวิวที่สวยงามที่สุดของภูผาย่าทา	32
6	สภาพถนนทางเข้าภูผาย่าทา	32
7	เส้นทางเข้าไปยังภูผาย่าทา	38
8	แผนที่เส้นทางไปยังภูผาย่าทา	39
9	ภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในวัดศรีสัตนาคน	40
10	สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดศรีสัตนาคน	47
11	แผนที่เส้นทางไปยังวัดศรีสัตนาคน	48
12	ผลิตภัณฑ์จากกลุ่มทอผ้าบ้านก้างปลา	50
13	ภาพแสดงขั้นตอนการทอผ้าของกลุ่มทอผ้าบ้านก้างปลา	52
14	แผนที่เส้นทางไปยังกลุ่มทอผ้าบ้านก้างปลา	58
15	สถานีอนามัยตำบลชัยพฤกษ์	62
16	ต้นผาสารทผึ้งและขบวบนแห่	65
17	แผนที่เส้นทางไปยังงานประเพณีต้นผาสารทผึ้ง	66
18	ภาพบรรยากาศประเพณีแข่งเรือ	74
19	แผนที่เส้นทางไปยังงานประเพณีแข่งเรือกุดโง้งน้อย	75
20	แผนที่ที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์	76

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การท่องเที่ยวกลายเป็นอุตสาหกรรมที่นำรายได้ในรูปของเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทยเป็นอันดับต้น ๆ มากกว่า 3 ทศวรรษ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ทำการเก็บรวบรวมสถิตินักท่องเที่ยวโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย 3 ปีซ้อนหลัง ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2548 – 2550 พบว่า มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวน 11.52, 13.82 และ 14.46 ล้านคนตามลำดับ ทำให้เกิดรายรับถึง 367,380, 482,319 และ 547,782 ล้านบาทตามลำดับ ในขณะที่คนไทยเองก็เดินทางท่องเที่ยวถึง 79.53, 81.49 และ 83.23 ล้านคนตามลำดับ ก่อให้เกิดรายรับถึง 334,716.79, 322,533.71 และ 380,417.10 ล้านบาทตามลำดับ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550)

เหตุผลประการหนึ่งที่ประเทศไทย เป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวจากหลาย ๆ ประเทศ อาจเป็นเพราะประเทศไทยเป็นประเทศที่มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมากมาย ดังที่ รองศาสตราจารย์บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) ได้กล่าวไว้เช่นเดียวกันว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอย่างมากมายทั้งประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมมากมาย อีกทั้งยังมีองค์ประกอบที่สนับสนุนกิจกรรมทางการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมในด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบแรกของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

จังหวัดเลยเป็นจังหวัดที่อยู่เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนซึ่งมีภูมิประเทศเป็นภูเขา สลับซับซ้อน มีภูมิอากาศที่ค่อนข้างหนาวเย็น โดยเฉพาะบริเวณยอดภู ซึ่งมีอากาศเย็นตลอดทั้งปี จึงทำให้มีภูมิทัศน์ที่สวยงามแปลกตา และมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญมากมาย อาทิ อุทยานแห่งชาติภูกระดึง อุทยานแห่งชาติภูเรือ ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเนื่องจากมีการปลูกพืชผักผลไม้ในเขตเมืองหนาวมากมาย นอกจากนี้ จังหวัดเลยยังมีแหล่งชุมชนที่มีเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาจนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อาทิ ประเพณีการละเล่นผีตาโขน เป็นต้น ซึ่งทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่หลากหลายนี้กระจายอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ของจังหวัดเลย

จากข้อมูลเชิงสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2550) พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังจังหวัดเลยตลอดปี 2549 มีจำนวน 545,334 คน และ 324,737 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.60 และ 4.91 ตามลำดับ ก่อให้เกิดรายได้รวมโดยประมาณถึง 1,113,220,000 บาท เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 11.13 อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวส่วนมากยังกระจุกตัวอยู่ตามแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยุ้จักดีอยู่แล้ว อาทิ อุทยานแห่งชาติภูกระดึง อุทยานแห่งชาติภูเรือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง เป็นต้น ในขณะที่ยังมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอีกมากมายที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก หรือยังไม่ได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม

ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย เป็นพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยพฤกษ์ อยู่ห่างจากอำเภอเมืองเลย ประมาณ 6 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมด 74 ตารางกิโลเมตร หรือ 46,100 ไร่ ประกอบไปด้วยหมู่บ้าน 11 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 1,395 ครัวเรือน หรือ 6,927 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลชัยพฤกษ์, มปป) ในข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ไม่ได้มีการสำรวจและรวบรวมข้อมูลทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม ข้อมูลที่มีก็เป็นเพียงแต่ชื่อ และลักษณะคร่าวๆ เท่านั้น อาทิ ภูผายาทา

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลทางกายภาพ ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งจากการพัฒนาพื้นที่โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแล และจากผู้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยวเอง ผู้ศึกษาจึงต้องการสำรวจข้อมูลทางกายภาพเกี่ยวกับทรัพยากรทางการท่องเที่ยวของตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการวางแผน พัฒนา และปรับปรุงทรัพยากรทางการท่องเที่ยว เพื่อให้มีองค์ประกอบพื้นฐานที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ตลอดจนสามารถนำข้อมูลไปเผยแพร่ในสื่อต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ที่สนใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย
2. เพื่อศึกษาข้อมูลทางกายภาพของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ที่มีรายละเอียดสามารถนำข้อมูลไปเผยแพร่ และใช้ประโยชน์อื่นได้
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลทางกายภาพของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเพื่อกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวของตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลยได้
3. สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงสภาพสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกของทรัพยากรการท่องเที่ยวต่าง ๆ ในพื้นที่
4. สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการจัดทำแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวได้
5. สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัย และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

เป็นการสำรวจข้อมูลทางกายภาพของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ซึ่งประกอบไปด้วย 11 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านท่าขาม บ้านหัวฝาย บ้านก้างปลา หมู่ 3 หมู่ 4 และ หมู่ 9 บ้านนาบอน หมู่ 5 หมู่ 7 และ หมู่ 11 บ้านโพนสว่าง บ้านกุดไฉ้ และบ้านโพนสะอาด

2. นิยามศัพท์เฉพาะ

- ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นทั้งที่อยู่ในลักษณะที่เป็นรูปธรรม สามารถสัมผัสได้ และอยู่ในลักษณะที่เป็นนามธรรมไม่สามารถสัมผัสได้ ซึ่งมนุษย์สามารถนำมาใช้เพื่อเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย อาจจะถูกอยู่รูปของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ วัดนธรรม และประเพณีต่าง ๆ

- ประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง การจัดประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ

ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ และทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม

- องค์ประกอบของทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งประกอบขึ้นเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) การเข้าถึงทั้งทางกายภาพและมโนภาพ (Accessibility) และ สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งหมดทั้งทรัพยากรท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิต และธรรมชาติในพื้นที่ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ จะใช้เครื่องมือวิจัยร่วมกัน ดังนี้

- แบบสำรวจ เพื่อให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทางกายภาพของทรัพยากรท่องเที่ยว อาทิ ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว ลักษณะทั่วไปและสิ่งที่น่าสนใจ การเข้าถึง สาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น

- การสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่มีหน้าที่ดูแล จัดการทรัพยากรท่องเที่ยว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กรอกลงในแบบสำรวจให้ครบถ้วน

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยลงพื้นที่เพื่อกรอกข้อมูลลงแบบสอบถามร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ องค์การบริหารส่วนตำบลชัยพฤกษ์ ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์เนื้อหา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นการสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการศึกษาองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแบบสำรวจ ดังนั้น จึงต้องมีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ดังหัวข้อต่อไปนี้

แนวความคิดและความหมายของทรัพยากรการท่องเที่ยว

ประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว

องค์ประกอบของทรัพยากรการท่องเที่ยว

ข้อมูลพื้นฐานตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวความคิดเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยว

ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism Resource) จัดว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) เป็นจุดหมายปลายทาง (Destination) และเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยว (Travel Product) จึงถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบแรกของการท่องเที่ยว ซึ่งต้องมีความสามารถในการดึงดูดใจ หรือกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเกิดความต้องการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้น ๆ โดยอาจสร้าง หรือปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และองค์ประกอบภายในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสวยงาม มีคุณค่า (ทิพวรรณ พุ่มมณี, 2546)

ทิพวรรณ พุ่มมณี (2546: 64) ได้ให้ความหมายไว้ว่า "สิ่งที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าต่อการท่องเที่ยว เป็นสิ่งดึงดูดหรือจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยือนหรือไปท่องเที่ยว ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างสรรค์และสืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรม"

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548: 46) ให้นิยามว่า "สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นทั้งที่อยู่ในลักษณะที่เป็นรูปธรรมสามารถสัมผัสได้ และอยู่ในลักษณะที่เป็นนามธรรมไม่สามารถสัมผัสได้ ซึ่งมนุษย์สามารถนำมาใช้เพื่อเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม"

ประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว

เนื่องจากทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความสำคัญในฐานะที่ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว เป็นจุดเริ่มต้นให้เกิดธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การบริหารจัดการ การสร้าง ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวจึงต้องมีการพิจารณาวางแผนอย่างรอบคอบ ปัจจัยหนึ่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องคำนึงถึงคือลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของทรัพยากรการท่องเที่ยวซึ่งมีความแตกต่าง และหลากหลาย ดังนั้น การวางแผนบริหารจัดการ และการพัฒนา จึงต้องคำนึงถึงความแตกต่างและความหลากหลายเหล่านั้นด้วยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2539) ได้จัดประเภทแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถานและโบราณวัตถุ และแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม

รศ. บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548: 46-50) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับประเภทของทรัพยากรท่องเที่ยวไว้ ดังนี้

1. **ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ** เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ โดยเกิดจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพตามธรรมชาติที่มีความสวยงามน่าสนใจต่อการเดินทางไปเที่ยวชม ซึ่งรวมถึงบริเวณที่มนุษย์เข้าไปปรุงแต่งเพิ่มเติมจากสภาพธรรมชาติในบางส่วนสามารถแบ่งทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติออกได้เป็น 3 ประเภทย่อย คือ

1.1 **ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทภูมิอากาศ** เป็นสถานที่ที่มีลักษณะอากาศที่เกิดขึ้นตามสภาพธรรมชาติของแต่ละภูมิภาคของโลก ซึ่งลักษณะอากาศที่ปรากฏในพื้นที่หนึ่ง ๆ มักประกอบด้วยองค์ประกอบเบื้องต้น 4 ชนิด คือ อุณหภูมิ ความกด ลม และความชื้นในบรรยากาศ โดยภูมิอากาศของแต่ละพื้นที่ทั่วโลกจะแตกต่างกันไปตามที่ตั้งของเส้นละติจูด ความสูงของพื้นที่ กระแสน้ำ และพายุ จึงทำให้ประเทศต่าง ๆ มีความสวยงามของธรรมชาติตามลักษณะภูมิอากาศแตกต่างกันในแต่ละช่วงของฤดูกาล เป็นเหตุให้ประชาชนที่อาศัยอยู่เขตภูมิอากาศหนึ่งอยากเดินทางไปเยี่ยมเยือนภูมิอากาศเขตอื่น เพื่อสัมผัสกับภูมิอากาศที่แตกต่างกัน

1.2 **ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภททิวทัศน์สวยงาม** เป็นสถานที่ที่มีทิวทัศน์ทางธรรมชาติสวยงามและแปลกประหลาด สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้าไปเยี่ยมเยือน เช่น ป่า เขา เกาะ แก่ง ชายหาด ถ้ำ ทะเล แม่น้ำ ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ กว๊าน น้ำตก น้ำพุร้อน หุ่น้ำ หุ่น้ำดอกไม้ ลานหิน เนินดิน เสาหิน ถ้ำน้ำแข็ง เป็นต้น

1.3 **ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทสัตว์ป่า** เป็นสถานที่ที่มีความงดงามตามธรรมชาติสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากเช่นกัน เพราะนักท่องเที่ยวจำนวนมากมีความคิดว่า สัตว์ป่าเป็นสิ่งมีชีวิตตามธรรมชาติที่น่าศึกษาหาความรู้ และนับวันจะสูญหายไป แต่ยังคงมีที่ให้ท่องเที่ยวศึกษาได้ตามแหล่งอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าและสวนสัตว์เปิด ในขณะที่นักท่องเที่ยวบางกลุ่มกลับเห็นว่าสัตว์ป่าเป็นเกมส์ที่น่าตื่นเต้นในการล่า นอกจากนี้นักท่องเที่ยวบางกลุ่มยังถูกดึงดูดใจให้เดินทางไปชมแหล่งที่มีสัตว์อาศัยอยู่เองตามธรรมชาติเป็นจำนวนมาก เช่น เดินทางไปชมนกปากห่างที่วัดไผ่ล้อม เดินทางไปชมฝูงนกเพนกวินที่บริเวณทวีปแอนตาร์คติก เดินทางไปชมหมีขาวทั่วโลกในเขตอาร์คติก เดินทางไปชมสัตว์บางชนิดในฤดูอพยพ เป็นต้น

2. **ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ** เป็นทรัพยากรท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นตามประโยชน์ของมนุษย์เองทั้งที่เป็นมรดกในอดีต และได้สร้างเสริมขึ้นในสมัยปัจจุบัน ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และศาสนา เป็นสิ่งที่แสดงถึงอารยธรรมและความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่นนั้นว่าในสมัยโบราณมีความเจริญด้านใดบ้าง และเหลือเป็นมรดกตกทอดมายังชนรุ่นหลังอย่างไรบ้าง จึงมีผลดึงดูดให้นักท่องเที่ยวไปเยือนพื้นที่นั้น สามารถแบ่งทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทนี้ออกเป็น 2 ประเภทย่อยที่สำคัญดังนี้

2.1 **ประเภทโบราณสถาน** เป็นสถานที่ที่มีอายุไม่กี่ร้อยปี หรือโดยลักษณะแห่งการก่อสร้าง หรือโดยหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของสถานที่นั้นเป็นประโยชน์ในทางประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี เช่น ศาสนสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ กำแพงเมือง คูเมือง พระราชวัง พระตำหนัก บ้านโบราณ เมืองโบราณ อนุสาวรีย์ อนุสรณ์สถาน ชุมชนโบราณ เป็นต้น สำหรับโบราณสถานของไทยนั้น กรมศิลปากรได้แบ่งประเภทโบราณสถานไว้เป็น 7 ประเภท คือ

(1) **โบราณสถานสัญลักษณ์แห่งชาติ** หมายถึง โบราณสถานที่มีความสำคัญสูงสุด หากชาติชาติซึ่งโบราณสถานนั้นไป จะเป็นการสูญเสียอย่างใหญ่หลวง เช่น พระบรมมหาราชวัง พระธาตุดอยสุเทพ พระธาตุนม เป็นต้น

(2) **อนุสาวรีย์แห่งชาติ** หมายถึง อนุสรณ์สถานที่ได้สร้างเพื่อบุคคลหรือ เรื่องราวที่สำคัญยิ่งในประวัติศาสตร์ หรือเป็นที่เคารพอย่างสูงในชาติ ซึ่งประชาชนจะต้องร่วมรำลึกถึงด้วยกัน เช่น ศาลหลักเมือง เจดีย์ยุทธหัตถี พระบรมรูปทรงม้า เป็นต้น

(3) **อาคารสถาปัตยกรรมแห่งชาติ** หมายถึง อาคารสิ่งก่อสร้างทางสถาปัตยกรรม และวิศวกรรมอันทรงไว้ซึ่งคุณค่าอย่างสูงทางศิลปะ อันแสดงถึงการประดิษฐ์คิดค้นใหม่ ๆ ในยุคอดีตที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน หรือเกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญ หรือเหตุการณ์สำคัญของชาติ เช่น พระที่นั่งอนันตสมาคม สะพานพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก สนามหลวง เป็นต้น

(4) ย่านประวัติศาสตร์ หมายถึง พื้นที่ที่มีความหนาแน่นทางสถาปัตยกรรม เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ การวางผังเมือง และสภาพแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยมีอาคาร สิ่งก่อสร้าง ถนนหนทางและองค์ประกอบอื่น ๆ ในพื้นที่รวมอยู่ด้วย ทำให้พื้นที่นั้นจัดอยู่ได้หนึ่งในลักษณะต่อไปนี้ คือ ย่านประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม ย่านประวัติศาสตร์การพาณิชย์ ย่านประวัติศาสตร์อุตสาหกรรม ย่านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และย่านโบราณคดี เช่น ย่านประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมเกาะรัตนโกสินทร์ ย่านประวัติศาสตร์การพาณิชย์ภูเก็ต ย่านโบราณคดีแห่งภาพเขียนสีที่อ่าวพังงา เป็นต้น

(5) อุทยานประวัติศาสตร์แห่งชาติ หมายถึง พื้นที่ที่มีเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม ร่วมกับสภาพแวดล้อมทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น อันทำให้สาระทางประวัติศาสตร์ยังคงดำรงไว้ได้ เช่น อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร เป็นต้น

(6) นครประวัติศาสตร์แห่งชาติ หมายถึง เมืองหรือนครที่มีแบบอย่างทางวัฒนธรรม การวางผังเมือง สาระสำคัญทางประวัติศาสตร์ และองค์ประกอบของเมือง สถาปัตยกรรม วิศวกรรม และ/หรือชีวิตความเป็นอยู่ เช่น เมืองสุโขทัย เมืองอยุธยา เมืองเชียงใหม่ เมืองเชียงแสน เป็นต้น

(7) ซากโบราณสถานและแหล่งโบราณคดีประวัติศาสตร์แห่งชาติ หมายถึง แหล่งโบราณคดีประวัติศาสตร์และซากโบราณสถาน ซึ่งเป็นหลักฐานแสดงถึงประวัติศาสตร์อันสำคัญยิ่งของชาติในอดีต เช่น ซากโบราณสถานเวียงกุมกาม เป็นต้น

2.2 ประเภทโบราณวัตถุ เป็นวัตถุโบราณไม่ว่าจะเป็นสิ่งประดิษฐ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือที่เป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของโบราณสถาน ซึ่งโดยอายุหรือโดยลักษณะแห่งการประดิษฐ์หรือโดยหลักฐานเกี่ยวกับประวัติของวัตถุนั้นเป็นประโยชน์ในทางประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี ในแต่ละจังหวัดหรือแต่ละประเทศอาจเก็บสะสมไว้ในพิพิธภัณฑสถานหรือสถานที่เก็บแบบอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนเข้าชม อันเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงประวัติศาสตร์อันยาวนานของประเทศ และเป็นความภาคภูมิใจของประชาชนในท้องถิ่นที่ได้พบโบราณวัตถุล้ำค่าเหล่านั้น เช่น ภาพเขียนโบราณ วัตถุโบราณ สมบัติโบราณ รูปปั้นโบราณ เป็นต้น

3. **ทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม** เป็นทรัพยากรท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นในรูปแบบของการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมแต่ละกลุ่มชนที่มีความแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ โดยยึดถือปฏิบัติสืบทอดต่อกันมา

ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมที่มีผลต่อการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยือน อาจแยกออกเป็นประเภทย่อยที่สำคัญไว้ 3 ประเภทดังต่อไปนี้

3.1 *ประเภทศิลปวัฒนธรรม* ได้แก่ ชุมชน หมู่บ้าน เรือนแพ ตลาด ตลาดน้ำ ศูนย์วัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้าน ดนตรีพื้นเมือง สินค้าพื้นเมือง ไร่สวน เหมือง วิถีชีวิต อัญมณีไมตรีของประชาชน เป็นต้น

3.2 *ประเภทประเพณี* ได้แก่ ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีแห่เทียนพรรษา เทศกาลกินเจ ประเพณีลอยกระทง งานบุญบั้งไฟ งานพิธีโยนบัว ประเพณีอินทิล เป็นต้น

3.3 *ประเภทกิจกรรม* ได้แก่ กิจกรรมแข่งขันกีฬา กิจกรรมบันเทิง สวนสนุก สวนสาธารณะเฉพาะทาง สนามกอล์ฟ สนามแข่งรถ เขื่อนพลังไฟฟ้า เป็นต้น สำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยว ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นการศึกษาหาความรู้ในแหล่งธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น ควบคู่ไปกับการได้รับความเพลิดเพลิน ซึ่งมีกิจกรรมการท่องเที่ยวอยู่หลายกิจกรรม เช่น การเดินป่า การศึกษาธรรมชาติ การเลี้ยงสัตว์ การดูนก การพายเรือ การดำน้ำ การตั้งแคมป์ การล่องแพ การขี่ช้าง การถ่ายรูป การขี่จักรยาน การไต่เขา การตกปลา การแสวงบุญ การนมัสการสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นต้น

องค์ประกอบของทรัพยากรการท่องเที่ยว

การจะทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีความน่าสนใจ ดึงดูดใจ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวได้นั้น จำเป็นต้องมีองค์ประกอบเสริม และสนับสนุนให้แหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ มีคุณค่า มีความน่าสนใจ และมีความสะดวกสบายทั้งในการเดินทาง การชื่นชมความสวยงาม ชูสิทธิ์ ชูชาติ (2546) ได้กล่าวไว้ว่าแหล่งท่องเที่ยวจะเป็นจุดที่น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยว นั้น ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างผสมผสานกัน ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) อาทิ ความสวยงาม ความน่าประทับใจ สิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) อาทิ ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก บัณฑิตพื้นฐาน (Infrastructure) อาทิ ระบบการติดต่อสื่อสาร การขนส่ง สาธารณูปโภค และการต้อนรับอย่างเป็นมิตร (Hospitality)

มิลล์ (1990 อ้างใน ชูสิทธิ์ ชูชาติ, 2546) แบ่งองค์ประกอบพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 4 ประการ ได้แก่

1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) คือ สิ่งที่มีมนุษย์สามารถรับรู้ได้ทางประสาทสัมผัส เช่น การมองเห็นภาพ การได้ยินเสียงธรรมชาติ ซึ่งจะกระตุ้นให้มนุษย์เกิดการรับรู้ และต้องการท่องเที่ยว โดยมิลล์ได้แบ่งสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวออกเป็น 4 ประเภท คือ

1.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คือพื้นที่ที่เกิดจากลักษณะทางธรรมชาติ เช่น หน้าผา เกาะ ถ้ำ ฯลฯ และภูมิอากาศที่มีความสวยงามน่าประทับใจ ซึ่งความสวยงามนี้อาจเกิดขึ้นใน 2 ลักษณะ คือ สถานที่ที่น่าสนใจ (Site) เช่น อุทยานแห่งชาติภูกระดึง มีน้ำตก หน้าผา ต้นเมเปิ้ล มีผานกแอ่นซึ่งชมพระอาทิตย์ขึ้นได้อย่างสวยงาม เป็นต้น และ เหตุการณ์ที่น่าสนใจ (Event) ได้แก่ งานประเพณี และกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น เช่น งานประเพณีผีตาโขน จังหวัดเลย งานประเพณีกินเจ จังหวัดภูเก็ต เป็นต้น

1.2 วัฒนธรรม (Culture) คือ วิถีชีวิตของประชาชนพื้นที่หนึ่ง ๆ ที่เหมือนหรือต่างกัน วัฒนธรรมอาจแสดงออกมาในรูปแบบของศาสนา สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตของชุมชน จารีตประเพณี ซึ่งอาจมีวัฒนธรรมย่อย ๆ ที่อาจแตกต่างกันตามเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ที่มีการสืบทอดต่อกันมา จนกลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรม (Cultural Heritage) อาทิ ภาพลายปูนปั้นของช่างฝีมือสมัยอยุธยาที่หน้าบันพระอุโบสถวัดเขมาภิรตาราม จังหวัดเพชรบุรี

1.3 ชาติพันธุ์ (Ethnicity) ที่มีความแตกต่างกัน แต่มีการอพยพย้ายถิ่นฐาน ทำให้ในพื้นที่ต่าง ๆ ในปัจจุบันประกอบไปด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ อาทิ คนเชื้อชาติจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยที่เดินทางเข้ามาติดต่อค้าขายและตั้งรกรากจนกลายเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ใหญ่กลุ่มหนึ่ง หรือกลุ่มชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ตามตะเข็บชายแดน หรือจังหวัดที่มีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน จนทำให้เกิดรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมเพื่อนหรือญาติ เช่น คนไทยเชื้อชาติจีนที่เดินทางไปยังประเทศจีนเพื่อเยี่ยมเยียนมาตุภูมิ และญาติพี่น้อง

1.4 แหล่งบันเทิง (Entertainment) ซึ่งไม่ได้หมายถึงแหล่งบันเทิงเรีงรมย์ยามราตรีเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงสถานที่ กิจกรรมที่สามารถสร้างความสนุกสนาน และความเพลิดเพลินได้ด้วย อาทิ สวนสนุก สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สนามกีฬา เป็นต้น

2. สิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) เป็นการอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่จัดเตรียมไว้สำหรับนักท่องเที่ยวภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนสิ่งจำเป็นที่ใช้ในการตอบสนองความต้องการ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการท่องเที่ยวประกอบไปด้วย 4 ประการ ได้แก่ ที่พักอาศัย อาหารและเครื่องดื่ม สถานบริการ เช่น ร้านอาหารของที่ระลึก สถานที่นั่งนอนการและปัจจัยพื้นฐาน เช่น ระบบการสื่อสาร การคมนาคม สาธารณูปโภค

3. การขนส่ง (Transportation) การท่องเที่ยวจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการเดินทางเกิดขึ้น ดังนั้น การขนส่งจึงถือเป็นหัวใจสำคัญในการที่นำพานักท่องเที่ยวเข้าไปใช้บริการต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวที่มีระบบการคมนาคมขนส่งทั้งสาธารณะ และส่วนตัวที่ดี ย่อมทำให้การ

เดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวเกิดความสะดวก สบาย รวดเร็ว และปลอดภัย การขนส่งนี้รวมไปถึงระบบถนน ยานพาหนะ และระบบการจราจร

4. การต้อนรับ (Hospitality) เป็นการช่วยสร้างประสบการณ์ที่น่าประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพาแรงงานคนเป็นหลัก ดังนั้นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีเจตคติที่ดีต่อการบริการ มีความสุภาพนอบน้อม ซื่อสัตย์ มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ย่อมทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ และเป็นปัจจัยที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวต้องการกลับไปยังสถานที่เดิมซ้ำอีกครั้งนั่นเอง

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548: 50-57) ได้สรุปไว้ว่าทรัพยากรท่องเที่ยวควรมีองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการ หรือ 3A's ได้แก่

1. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดของทรัพยากรท่องเที่ยวที่ต้องมีสิ่งดึงดูดใจอย่างใดอย่างหนึ่งในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเยี่ยมเยือนสถานที่นั้น ๆ ซึ่งสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยวย่อมแตกต่างกันไปตามประเภทของทรัพยากรท่องเที่ยว (หัวข้อ 2.2) โดยนักท่องเที่ยวแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มย่อมสนใจสิ่งดึงดูดใจของทรัพยากรท่องเที่ยวแต่ละประเภทไม่เหมือนกัน เช่น นักท่องเที่ยวกลุ่มหนึ่งอาจสนใจด้านความสวยงามของธรรมชาติ ก็ชอบไปเที่ยวภูเขาหรือหาดทราย หรือนักท่องเที่ยวอีกกลุ่มหนึ่งอาจสนใจด้านศิลปวัฒนธรรม ก็ชอบไปเที่ยวชมวิถีชีวิตของชาวเขา หรือนักท่องเที่ยวอีกกลุ่มหนึ่งอาจสนใจด้านโบราณสถาน ก็ชอบไปเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์ เป็นต้น นอกจากนั้นภาพลักษณ์และราคาค่าเข้าชมของทรัพยากรท่องเที่ยว ก็มีผลในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมด้วย

2. เส้นทางคมนาคมขนส่งเข้าถึง (Accessibility) เป็นปัจจัยที่สำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยวที่ต้องมีเส้นทางหรือโครงข่ายขนส่งที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้นั้น ตลอดจนสามารถติดต่อเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียง แต่ถ้าขาดเส้นทางคมนาคมขนส่งเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวแล้ว แม้ว่าแหล่งท่องเที่ยวจะมีความสวยงามประทับใจหือมีคุณค่าสูงส่งเพียงใดก็ตาม ย่อมจะไร้ความหมายอย่างสิ้นเชิง เพราะไม่สามารถเดินทางเข้าไปเยี่ยมชมทรัพยากรนั้นได้ เช่น ถนนหนทาง สถานีขนส่งทางรถยนต์ ท่าเรือ และท่าอากาศยาน เป็นต้น เพื่อให้ธุรกิจการขนส่งสามารถนำนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย

3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยวที่ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการนักท่องเที่ยวที่เข้ามายังแหล่งท่องเที่ยวให้ได้รับความสุข ความสบาย และความประทับใจ ทำให้นักท่องเที่ยวอยากจะท่องเที่ยววันขึ้น โดยปกติสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ รัฐบาลจะเป็นผู้จัดหาและพัฒนาเพื่อบริการแก่ประชาชนของตนเองอยู่

แล้ว สำหรับนักท่องเที่ยวถือเป็นผลพลอยได้จากการให้บริการเหล่านี้ เราอาจแยกประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกออกเป็น 3 ประเภทคือ

3.1 สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวประเภทการเข้า-ออกเมือง เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญ เพราะเป็นประตูแรกที่นักท่องเที่ยวจะผ่านเข้าประเทศ โดยปกตินักท่องเที่ยวต่างชาติจะเดินทางเข้าออกประเทศ จะต้องมียังสิ่งอำนวยความสะดวกด้านบริการเข้าออกประเทศอย่างประทับใจแก่นักท่องเที่ยวมากที่สุด เพื่อให้นักท่องเที่ยวอยากเดินทางมาซ้ำอีก ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกประเภทการเข้า-ออกเมือง ประกอบด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก 4 ประเภทย่อย ๆ คือ

(1) สิ่งอำนวยความสะดวกในการขนถ่ายกระเป๋าเดินทาง เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าออกประเทศควรมีความรวดเร็วในการขนถ่ายกระเป๋าเดินทางของนักท่องเที่ยว ถ้าหากล่าช้าจะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความเบื่อหน่ายและฝังตรึงอยู่ในความทรงจำ อาจเช็ดขยายด้อยอยากเดินทางมาอีก

(2) สิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจตราหนังสือเดินทาง เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าออกประเทศควรดำเนินการตรวจคนเมืองให้เร็วขึ้น อาจเพิ่มช่องตรวจเช็คให้มากขึ้น มีการแบ่งเป็นช่องเฉพาะคนที่ถือหนังสือเดินทางภายในประเทศกับช่องสำหรับคนต่างด้าวที่ถือหนังสือเดินทางต่างประเทศ

(3) สิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจค้นของติดตัว เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าออกประเทศควรดำเนินการตรวจค้นสิ่งของติดตัวให้รวดเร็ว อาจเพิ่มเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยวหรือจัดเจ้าหน้าที่สุภาพตรวจค้นเป็นคณะ โดยไม่ปะปนกับบุคคลที่ไม่ใช่นักท่องเที่ยว

(4) สิ่งอำนวยความสะดวกในการต่อวีซ่า เมื่อนักท่องเที่ยวประสงค์ที่จะขออนุญาตอยู่ต่อชั่วคราวหลังจากครบกำหนดตามที่ได้ขออนุญาตไว้ ก็ควรอำนวยความสะดวกในการต่อวีซ่าให้รวดเร็ว เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยวให้อยู่ในประเทศนานวันขึ้น ถ้าหากการต่อวีซ่าล่าช้าหรือมีปัญหา นักท่องเที่ยวก็ไม่อยากขอต่อวีซ่า จะทำให้ประเทศชาติสูญเสียเงินรายได้จากนักท่องเที่ยว

3.2 สิ่งอำนวยความสะดวกประเภทโครงสร้างพื้นฐาน เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการยังชีพของประชาชน หรือที่เรียกกันว่า สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โดยที่รัฐบาลของแต่ละประเทศพยายามสร้างสิ่งเหล่านี้แก่ประชาชนในประเทศของตนให้ได้รับความสะดวกสบายอยู่อย่างมีความสุข และส่งผลเป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวอีกด้วย ประเทศใดมี

บริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่ดียอมทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบายในการเข้ามาเยี่ยมเยือน และเกิดความประทับใจอยากกลับมาท่องเที่ยวอีก โครงสร้างพื้นฐานจำเป็นต้องลงทุนสร้างด้วยเงินมหาศาลและใช้เวลาในการก่อสร้างนานซึ่งที่สำคัญมี 8 ประเภทดังนี้

(1) การสื่อสาร เป็นการให้บริการด้านการสื่อสารแก่ประชาชน เพื่อให้สามารถทำการสื่อสารติดต่อกับบุคคลต่าง ๆ ตามต้องการทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็วและเพียงพอ เช่น บริการโทรศัพท์ โทรเลข โทรสาร จดหมาย ไปรษณีย์ เป็นต้น ซึ่งนักท่องเที่ยวก็สามารถให้บริการด้านการสื่อสารในการส่งข่าวสารไปยังญาติมิตรที่บ้านเกิดเมืองของตนเอง หรือติดต่อสอบถามข้อมูลทางการท่องเที่ยวเพิ่มเติม

(2) ระบบน้ำ เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมีให้บริการน้ำใช้และน้ำดื่มให้แก่ประชาชน โดยต้องให้มีบริการน้ำที่มีความสะอาดเพียงพอ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการระบบน้ำในการปฏิบัติกิจประจำวัน เช่น ระบบน้ำประปาที่สะอาดพร้อมทั้งมีการวางท่อให้น้ำไหลอย่างไม่ติดขัด เป็นต้น

(3) ระบบไฟฟ้า เป็นการให้บริการด้านกระแสไฟฟ้าแก่ประชาชนเพื่อใช้ในการให้แสงสว่างและใช้กับเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ ได้อย่างเพียงพอ เช่น เครื่องปรับอากาศ พัดลม เครื่องโกนหนวด เตารีด เครื่องเป่าผม เป็นต้น ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการด้านระบบไฟฟ้าได้ด้วยเช่นกัน จึงต้องมีการลงทุนผลิตไฟฟ้าอย่างเพียงพอ โดยจะต้องมีการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับปริมาณการใช้ไฟฟ้า และจัดหาไว้ให้เพียงพอกับความต้องการที่อาจจะเกิดขึ้นจากการขยายตัวของการท่องเที่ยวในอนาคตด้วย

(4) การสุขาภิบาล เป็นการให้บริการดูแลสุขาภิบาลแก่ประชาชนให้มีความสะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ เช่น การกำจัดน้ำเสีย การกำจัดสิ่งขับถ่ายจากร่างกาย และการกำจัดขยะมูลฝอย เป็นต้น นับว่ามีความสำคัญต่อการท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวย่อมไม่ชอบเดินทางไปที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นหรือประเทศที่สกปรก เรื่องการกำจัดสิ่งโสโครกสกปรกเหล่านี้จำต้องกระทำอย่างถูกสุขลักษณะ อีกทั้งต้องมีการเตรียมการเป็นอย่างดี ซึ่งต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญด้านนี้โดยเฉพาะเข้าช่วย จึงต้องมีการลงทุนค่อนข้างสูง

(5) ถนนหนทาง เป็นเส้นทางสัญจรไปมาของประชาชน อีกทั้งเป็นเส้นทางของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงสถานีขนส่งทางรถยนต์ ท่าเรือ และท่าอากาศยานเพื่อให้สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย

(6) การสาธารณสุข เป็นการให้บริการด้านสุขภาพอนามัยแก่ประชาชนอาจเกิดเจ็บป่วยหรือเกิดอุบัติเหตุ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการด้านสาธารณสุขในระหว่างเดินทาง

ท่องเที่ยว เช่น โรงพยาบาล คลินิก ศูนย์อนามัย เป็นต้น ซึ่งสถานพยาบาลเหล่านี้จะต้องมีแพทย์และพยาบาลไว้รักษาให้ทันทั่วถึง โดยคำนึงถึงการใช้ภาษาที่ให้นักท่องเที่ยวเข้าใจด้วย

(7) สวนสาธารณะ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถใช้ร่วมกันได้ แม้ว่าความต้องการของบุคคลทั้ง 2 กลุ่มอาจไม่เหมือนกันและผู้วางแผนควรสร้างสวนสาธารณะขึ้นให้สามารถรับใช้บุคคลทั้ง 2 กลุ่ม โดยนำเอาความต้องการของทั้ง 2 กลุ่มมารวมกันและผสมให้กลมกลืนกัน ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวมา ซึ่งการจัดสร้างสวนสาธารณะนั้นควรจัดให้มีทั้งในตัวเมืองและนอกเมืองไว้บริการประชาชนและนักท่องเที่ยว สำหรับการจัดสร้างสวนสาธารณะในตัวเมืองควรสร้างให้กลมกลืนกันระหว่างสิ่งก่อสร้างรอบ ๆ กับบริเวณพื้นที่ว่างเปล่าโล่ง ๆ ส่วนการจัดสร้างสวนสาธารณะนอกเมืองควรสร้างให้กลมกลืนกับสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้อาจมีการจัดทำสวนสาธารณะขึ้น 2 ข้างถนน เพื่อช่วยรักษาทรัพยากรธรรมชาติและเพิ่มความสวยงามของทัศนียภาพ 2 ข้างทางด้วย

(8) การศึกษาและฝึกอบรม เป็นการให้บริการด้านความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนท้องถิ่นมีความรู้ความสามารถที่ประกอบอาชีพธุรกิจท่องเที่ยว สนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นการสร้างงานให้แก่ประชาชนและพัฒนาการท่องเที่ยวด้วย จึงต้องมีสถาบันการศึกษาที่จะให้ความรู้และฝึกอบรมทักษะให้แก่บุคลากรที่อยู่ในธุรกิจท่องเที่ยว ทั้งนี้การศึกษาควรใช้ 2 ภาษาพร้อมกันไป คือภาษาท้องถิ่นและภาษาอังกฤษ ถ้าหากสามารถเรียนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพิ่มขึ้นก็ยิ่งดี

3.3 สิ่งอำนวยความสะดวกประเภทความปลอดภัย เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่มุ่งให้ความปลอดภัยทางร่างกาย ชีวิตและทรัพย์สินแก่ประชาชน และเป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวด้วย ทั้งนี้เนื่องจากความปลอดภัยเป็นสิ่งพึงปรารถนาตามธรรมชาติของมนุษย์ทุกคน และเป็นสัญชาตญาณอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่พยายามหลีกเลี่ยงต่อความไม่ปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้นกับตัวเองให้มากที่สุด ในการตัดสินใจที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ใดก็ตาม นักท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยทางร่างกาย ชีวิตและทรัพย์สินเป็นสำคัญ หากมีข่าวเกี่ยวกับความไม่ปลอดภัยเกิดขึ้นที่ใด เช่น มีการโจรกรรม ปล้นจี้ ชิงทรัพย์ ไรคระบาด มีการรบกวน ก่อความไม่สงบ ปฏิวัติ รัฐประหาร เป็นต้น เหตุการณ์เหล่านี้ย่อมส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเพราะจะทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกไม่ปลอดภัย ก็จะไม่เดินทางไปท่องเที่ยวสถานที่นั้น แม้จะมีสิ่งดึงดูดใจมากมายอย่างใดก็ตาม ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยที่สำคัญมี 3 ด้านคือ

(1) สิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยในลักษณะทั่วไป เป็นการคุ้มครองรักษาความปลอดภัยและบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชนของตนเองรวมถึงนักท่องเที่ยวด้วย โดย

พยายามดำเนินการ แก้ไข ป้องกัน ปรามปรามอาชญากรรมและความเดือดร้อนต่าง ๆ ที่ว
 ราชอาณาจักร ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ร่วมมือกับกรมตำรวจจัดตั้งศูนย์
 ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว (ศช.ทท.) เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว โดย
 อยู่ในความรับผิดชอบของกองปรามปรามสามยอด เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ อำนวยความ
 สะดวกแก่นักท่องเที่ยวด้านการแจ้งความ การดำเนินคดีและระเบียบพิธีต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความไม่
 ปลอดภัยที่จะเกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว รวมทั้งเป็นศูนย์รวมข่าวและรับแจ้งเหตุร้ายต่าง ๆ ที่เกิด
 ขึ้นกับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีตำรวจท่องเที่ยวออกปฏิบัติงานและตรวจตราตามสถาน
 ท่องเที่ยวสำคัญ ๆ ด้วย อย่างไรก็ตามการดำเนินงานด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ควร
 อยู่ในลักษณะของการป้องกันมากกว่าการปรามปราม ซึ่งอาจจะใช้มาตรการป้องกันต่าง ๆ เช่น
 การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีของคนในท้องถิ่นต่อนักท่องเที่ยว การให้ความรู้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับ
 นักท่องเที่ยว การออกกฎหมายป้องกันความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว การให้ความช่วยเหลือ
 เมื่อนักท่องเที่ยวประสบอันตราย เป็นต้น

(2) สิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยจากการใช้บริการท่องเที่ยว เป็น
 การให้ความคุ้มครองดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวจากการใช้บริการท่องเที่ยว เพื่อมิให้เกิด
 อุบัติเหตุหรือถูกหลอกลวงจากผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวดังต่อไปนี้

(2.1) ความปลอดภัยจากการใช้บริการด้านการขนส่ง ในการใช้บริการ
 ขนส่งของนักท่องเที่ยวจะต้องให้มีเส้นทาง ยานพาหนะ ผู้ประจำยานพาหนะที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้
 เกิดอุบัติเหตุแก่นักท่องเที่ยว และยังคงป้องกันมิให้นักท่องเที่ยวถูกประทุษร้าย ถูกวางยานอน
 หลับ ถูกกรีดล้วงกระเป๋า ถูกจี้ปล้นบนยานพาหนะขนส่ง นอกจากนี้ยังต้องป้องกันมิให้นักท่องเที่ยว
 ถูกโกงราคาค่าโดยสารด้วย

(2.2) ความปลอดภัยจากการใช้บริการด้านที่พักแรม ในการใช้บริการที่
 ที่พักแรมของนักท่องเที่ยว ก็ต้องป้องกันมิให้ทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวสูญหายหรือเสียหาย ไม่ว่าจะ
 สูญหายหรือเสียหายภายในห้องพักหรือที่ฝากไว้กับโรงแรม นอกจากนี้ยังต้องป้องกันมิให้
 นักท่องเที่ยวถูกโกงราคาที่พักด้วย

(2.3) ความปลอดภัยจากการใช้บริการด้านแหล่งท่องเที่ยว ในการใช้
 บริการด้านแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ก็ต้องให้นักท่องเที่ยวได้รับความปลอดภัย โดยมีกร
 ป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุขณะเที่ยวชมในแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งต้องป้องกันมิให้นักท่องเที่ยวถูก
 โกงราคาค่าเข้าชมจากแหล่งท่องเที่ยวด้วย

(2.4) ความปลอดภัยจากการใช้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม ในการใช้บริการอาหารและเครื่องดื่มของนักท่องเที่ยว ก็ต้องให้นักท่องเที่ยวปลอดภัยจากอาหารเป็นพิษ และการโกงราคาอาหารและเครื่องดื่มจากร้านอาหาร

(2.5) ความปลอดภัยจากการใช้บริการด้านนำเที่ยว ในการใช้บริการด้านนำเที่ยวและมีวัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยว ก็ต้องให้นักท่องเที่ยวปลอดภัยจากการถูกหลอกลวงของธุรกิจนำเที่ยวที่ขายบริการแล้วไม่ได้รับบริการหรือได้รับบริการไม่ครบตามที่ตกลงกันได้ รวมทั้งการโกงราคาค่าบริการนำเที่ยวด้วย

(2.6) ความปลอดภัยจากการใช้บริการด้านสินค้าที่ระลึก ในการใช้บริการด้านสินค้าที่ระลึกของนักท่องเที่ยว ก็ต้องให้นักท่องเที่ยวปลอดภัยจากการถูกหลอกลวงของผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสินค้าที่ระลึกที่ขายสินค้าไม่ได้คุณภาพมาตรฐานหรือของปลอม หรือจ่ายเงินแล้วไม่ส่งมอบสินค้าให้ หรือโกงราคาสินค้าสูงเกินไป

(3) สิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยอื่น ๆ เป็นการคุ้มครองดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวด้านอื่น ๆ เช่น การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยให้แก่ นักท่องเที่ยวด้านแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การให้ข่าวสารข้อมูลด้านความปลอดภัยให้แก่ นักท่องเที่ยว เป็นต้น

นอกจากนั้น รองศาสตราจารย์บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนายังให้ทัศนะเพิ่มเติมว่า ทรัพยากรท่องเที่ยวของประเทศไทยควรเพิ่มเป็น 4A's โดยเพิ่ม "ความเป็นมิตรไมตรีจากเจ้าของท้องถิ่น" (Amity) เข้าไปด้วย เนื่องจากเป็นจุดแข็งที่ทำให้เกิดความแตกต่าง และเป็นลักษณะนิสัยพื้นฐานของคนไทย เพื่อทำให้เกิดความสุข ความประทับใจอยากเดินทางเข้ามาเยี่ยมเยือนซ้ำอีก ซึ่งความเป็นมิตรไมตรีสามารถแสดงออกได้ใน 2 ลักษณะ ได้แก่ การให้การต้อนรับอย่างอบอุ่นแก่นักท่องเที่ยว เช่น การส่งยิ้ม การทักทายพูดคุย การเชิญเข้าร่วมกิจกรรมงานประเพณี และการให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว ได้แก่ การให้ข้อมูล การให้ความช่วยเหลือในกรณีประสบปัญหา หรือเดือดร้อน การให้คำแนะนำและคำเตือน

จากแนวคิดข้างต้นจะเห็นว่าองค์ประกอบของทรัพยากรที่ดีนั้น ควรประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่สัมผัสได้ อาทิ สิ่งดึงดูดใจทางกายภาพ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านบริการ เป็นต้น และองค์ประกอบที่สัมผัสไม่ได้ แต่รับรู้ได้ อาทิ ความสวยงามตามธรรมชาติ หรือการปรุงแต่งต่าง ๆ ความปลอดภัย ความสะดวกสบาย และความเป็นมิตรไมตรี เป็นต้น ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถสัมผัสได้ เนื่องจากเป็นสิ่งที่จะทำให้นักท่องเที่ยวสามารถรับรู้ สร้างความดึงดูดใจ และสร้างความคาดหวังได้ตั้งแต่ก่อนการ

ตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว และเป็นองค์ประกอบที่ใช้ในการตัดสินใจ และประเมินแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย

ข้อมูลพื้นฐานของตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

องค์การบริหารส่วนตำบลชัยพฤกษ์ (มปป.) ได้จัดทำข้อมูลพื้นฐานของตำบลชัยพฤกษ์ ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

- สภาพทั่วไป

- ที่ตั้ง ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย มีอาณาเขตดังนี้

- ทิศเหนือ ๑๑ ตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง
- ทิศตะวันออก ๑๑ ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง
- ทิศตะวันตก ๑๑ ตำบลเมือง อำเภอเมือง
- ทิศใต้ ๑๑ ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง

- เนื้อที่ 74 ตารางกิโลเมตร หรือ 46,100 ไร่

- ภูมิประเทศ พื้นที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาด ดินเป็นดินร่วมเหนียวปนทราย ดินทรายปนดินเหนียว มีการระบายน้ำค่อนข้างดี ลักษณะอากาศจะหนาวในช่วงปลายเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ และร้อนในช่วงเดือนมีนาคมไปจนถึงกลางเดือนกรกฎาคม

- จำนวนหมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านทั้งหมด 11 หมู่บ้าน ประชากรจำนวน 1,396 ครัวเรือน ประชาชนทั้งสิ้น 6,927 คน แยกเป็นชาย 3,590 คน หญิง 3,337 คน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนหมู่บ้าน จำนวนครัวเรือน จำนวนประชากร และขนาดพื้นที่ในตำบลชัยพฤกษ์

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ขนาดพื้นที่(ไร่)	จำนวนครัวเรือน	ประชากร		รวม
				ชาย	หญิง	
1	บ้านท่าข้าม	5,625	96	236	266	502
2	บ้านหัวฝาย	7,500	167	405	385	790
3	บ้านก้างปลา	2,650	171	326	365	691
4	บ้านก้างปลา	6,875	179	364	365	729
5	บ้านนาบอน	2,691	195	655	531	1186
6	บ้านโพนสว่าง	4,910	106	463	330	793
7	บ้านนาบอน	6,250	135	363	354	717
8	บ้านกุดไฉ้	1,875	56	130	120	250
9	บ้านก้างปลา	3,600	126	270	284	554
10	บ้านโพนสะอาด	3,800	76	150	136	286
11	บ้านนาบอน	324	89	192	201	393

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลชัยพฤกษ์, มปป.

- **สภาพเศรษฐกิจ**

- อาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร (ทำนา) อาชีพรองคือ รับจ้าง
 - 80% ประกอบอาชีพเกษตรกรรม
 - 14% ประกอบอาชีพรับจ้าง
 - 5% ประกอบอาชีพรับราชการ
 - 1% ประกอบอาชีพอิสระ อื่น ๆ
- หน่วยธุรกิจในเขตตำบลชัยพฤกษ์
 - โรงแรม 2 แห่ง
 - ปั้มน้ำมันและแก๊ส 9 แห่ง

- โรงเรียน 14 แห่ง ดังนี้
 - หมู่ที่ 1 จำนวน 2 แห่ง
 - หมู่ที่ 2 จำนวน 2 แห่ง
 - หมู่ที่ 3 จำนวน 1 แห่ง
 - หมู่ที่ 4 จำนวน 2 แห่ง
 - หมู่ที่ 5 จำนวน 1 แห่ง
 - หมู่ที่ 6 จำนวน 1 แห่ง
 - หมู่ที่ 7 จำนวน 1 แห่ง
 - หมู่ที่ 8 จำนวน 1 แห่ง
 - หมู่ที่ 9 จำนวน 2 แห่ง
 - หมู่ที่ 11 จำนวน 1 แห่ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วัลลภ ทองอ่อน (2547) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวจากอำเภอแม่สอด จังหวัดตากสู่เมืองมะละแหม่ง สหภาพเมียนมาร์ ในประเด็นเส้นทางสายวัฒนธรรม ธรรมชาติและการค้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและโครงข่ายของชุมชนในด้านการท่องเที่ยว และศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวในเส้นทางจากอำเภอแม่สอด จังหวัดตากสู่เมืองมะละแหม่ง สหภาพเมียนมาร์ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบมีส่วนร่วมและการสำรวจภาคสนาม ซึ่งพบว่าชุมชนอำเภอแม่สอดมีความต้องการที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวสู่สหภาพเมียนมาร์ และเส้นทางดังกล่าวมีการพัฒนาเป็นเส้นทางรถยนต์เพื่อใช้ขนส่งสินค้าเป็นหลัก มีภูมิประเทศเป็นเขตภูเขาสูง สลับซับซ้อน และเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ และยังผ่านเขตวัฒนธรรม 2 เขตวัฒนธรรม คือ วัฒนธรรมกะเหรี่ยง และวัฒนธรรมมอญ ซึ่งมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นเส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ธรรมชาติและการค้าได้

ประดิษฐ์ ศิลาบุตร และคณะ (2550) ได้ทำการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นในกลุ่มจังหวัดอีสานตอนใต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นในกลุ่มจังหวัดอีสานตอนใต้ เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นในกลุ่มจังหวัดอีสานตอนใต้ และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นในเขตกลุ่มจังหวัดอีสานตอนใต้ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ การใช้แบบสอบถาม การประชุมกลุ่มย่อย

และการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษาพบว่าแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น จัดตั้งขึ้นมาในหลายรูปแบบ คือ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะกรรมการ โดยมีการบริหารงานในรูปแบบที่แตกต่างกัน มีนักท่องเที่ยวเข้าชมและมีรายได้จากการจำหน่ายของที่ระลึก และจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีความเข้มแข็ง สนใจ เอาใจใส่ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณ ในจำนวนที่แตกต่างกัน แหล่งท่องเที่ยวที่มีความเข้มแข็ง น่าสนใจ และพัฒนาอยู่เสมอ เกิดจากแกนนำของแหล่งท่องเที่ยวทั้งที่เป็นพระภิกษุ และฆราวาส ภายใต้การสนับสนุนของส่วนราชการและอย่างไม่หยุดยั้งจึงทำให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดรายได้ สร้างงาน สร้างอาชีพ และนำความภาคภูมิใจมาสู่ท้องถิ่น

ปารีชาติ รัตนรักษ์ และคณะ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสำรวจและรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อย จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อศึกษาทัศนคติ ความพึงพอใจ การมีส่วนร่วมและศักยภาพของประชาชนที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม และเพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ชุด เพื่อสอบถามทัศนคติ ความพึงพอใจ การมีส่วนร่วม และพฤติกรรมของผู้ประกอบการ ประชาชนและนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่าการท่องเที่ยวชมหิ่งห้อยในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงครามหากแบ่งตามเส้นทางสามารถแบ่งได้เป็นทางบกและทางน้ำ โดยทางบกใช้การเดินเท้า รถยนต์และจักรยานในการเข้าถึงทรัพยากรการท่องเที่ยวในที่ต่างๆ ส่วนทางน้ำซึ่งจังหวัดสมุทรสงครามมีแม่น้ำแม่กลองไหลผ่านและมีคลองใหญ่ที่เรือสามารถสัญจรได้และคลองเล็กที่ไม่สามารถใช้เป็นเส้นทางสัญจรได้ โดยมีประเภทของเรือที่พบในพื้นที่ได้แก่ เรือมาด เรืออีป้าป เรือหางยาว เรือเมล์ และเรือประเภทอื่นๆ เส้นทางในการชมหิ่งห้อยที่มีความสะดวกและเหมาะสมในการเข้าบริหารจัดการเป็นเส้นทางแรกคือ เส้นทาง เริ่มต้นจากปากคลองอัมพวา เข้าคลองอัมพวา ผ่านวัดจุฬามณี เลี้ยวเข้าคลองผีหลอก แล้วออกแม่น้ำแม่กลอง กลับมาจบที่คลองอัมพวา

ผลการศึกษาทัศนคติ ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า โดยรวมเห็นด้วยมาก และผลการศึกษาศักยภาพของประชาชนต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ศักยภาพโดยรวมพบว่าอยู่ในระดับ ดี เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านตัว

สินค้า มีศักยภาพอยู่ในระดับ ดี สำหรับด้านความเข้มแข็งของชุมชน ศักยภาพอยู่ในระดับ ปานกลาง

ผลการศึกษาทัศนคติ ความพึงพอใจ การมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ส่วนด้านศักยภาพของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านตัวสินค้า (ผลิตภัณฑ์อาหาร สินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่น โปรแกรมการท่องเที่ยว การให้บริการแก่นักท่องเที่ยว) มีศักยภาพอยู่ในระดับดี ส่วนด้านความเข้มแข็งของชุมชนผู้ประกอบการ มีศักยภาพอยู่ในระดับดีเช่นกัน

ผลการศึกษาทัศนคติ ความพึงพอใจและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเส้นทางทางน้ำเพื่อพบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจมาก และผลการศึกษาความพึงพอใจด้านการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางทางน้ำเพื่อการชมหิ่งห้อยพบว่า ศักยภาพโดยรวมพบว่าอยู่ในระดับ ดี เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านแหล่งท่องเที่ยวด้านการบริการและด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับ ดี

นายประพันธ์ รักเรียน และคณะ (2549) ได้ทำการศึกษาการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคของนักท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน และสำรวจแหล่งท่องเที่ยวใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และเพื่อต้องการทราบปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสำรวจแหล่งท่องเที่ยว การประชุมกลุ่มย่อย และแบบสอบถามพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางมาสัมผัสกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วิถีชีวิตของชุมชนและวัฒนธรรมที่หลากหลายของชนเผ่าในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในด้านพฤติกรรมพบว่าแตกต่างกันระหว่างนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางเป็นหมู่คณะ และเลือกท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง และนิยมซื้อสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น อาทิ กระเป๋า ผ้าทอ น้ำมันงา เป็นของฝาก ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาตินิยมเดินทางมาด้วยตนเองโดยอาศัยข้อมูลจากหนังสือแนะนำเที่ยว (Guidebook) และชื่นชอบแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นวิถีชีวิตชุมชน วัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีกิจกรรมเชิงผจญภัย เช่น การล่องแพ เดินป่า ไตเขา เป็นต้น

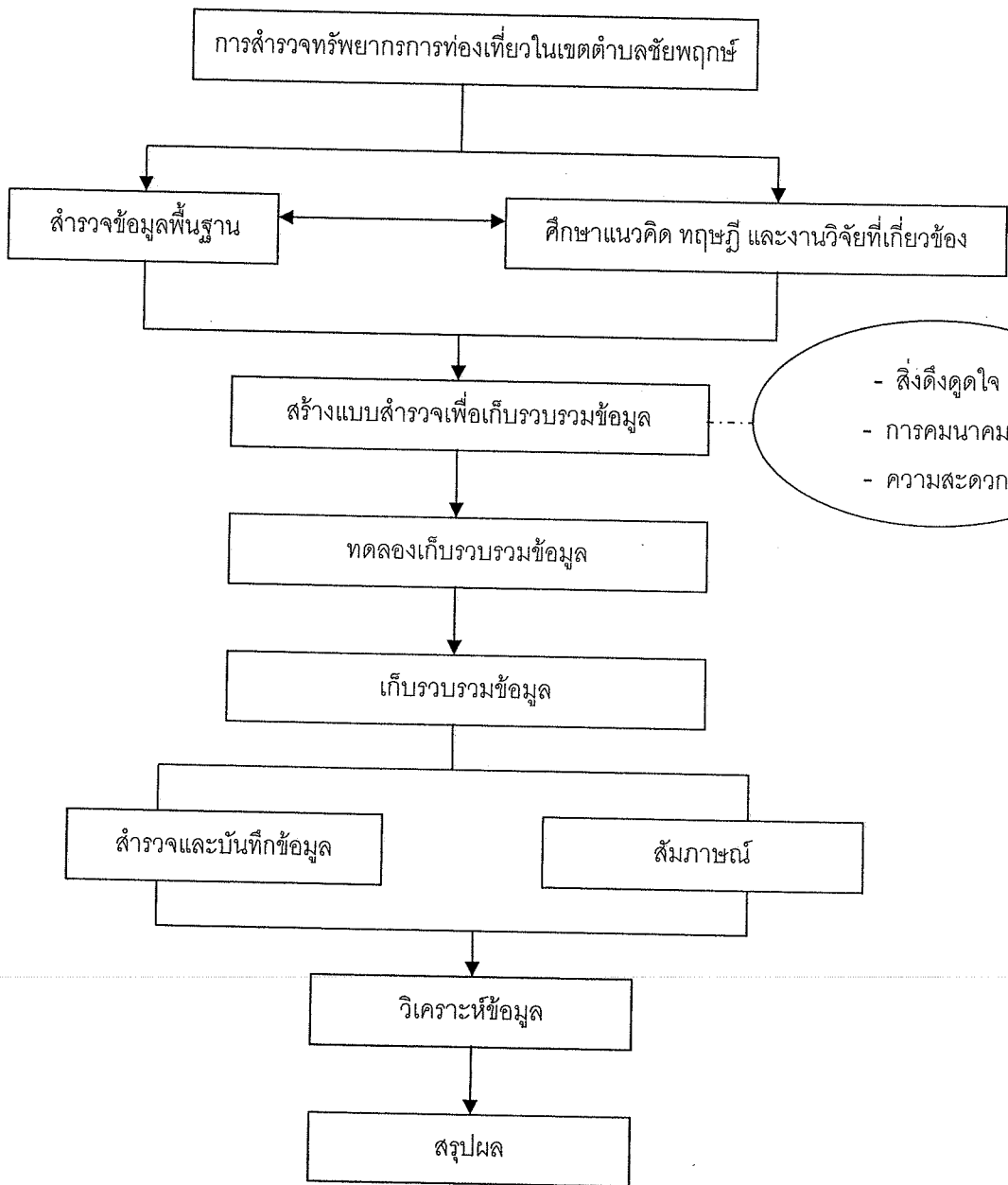
ส่วนการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวระหว่างเส้นทางบ้านทุ่งมะส้าน ถึงตลาดการค้าชายแดนที่มีถนนตัดผ่าน 5 หมู่บ้าน พบมีแหล่งท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก เช่น ถ้ำปลา สถาปัตยกรรม วิถีชีวิตของชุมชนชาวไทยใหญ่และกะเหรี่ยง น้ำตกคลองลาน และจุดผ่อนปรนการค้าชายแดน ซึ่งสามารถนำร่องจัดกิจกรรมท่องเที่ยวได้หลากหลาย ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวชายแดน

ดำเกิง โถทอง และวสันต์ชัย กากแก้ว (2550) ได้ทำการศึกษาเส้นทางทางการท่องเที่ยวสายอารยธรรมขอมในประเทศไทย กัมพูชา และลาว มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ 1) เพื่อสำรวจเส้นทางทางการท่องเที่ยวสายอารยธรรมขอม ในจังหวัดสระแก้ว บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี จังหวัดเสียมเรียบ ประเทศกัมพูชา และแขวงจำปาสักประเทศ สปป.ลาว 2) จัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงอารยธรรมขอมที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว 3) เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืนโดยเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านที่เหมาะสม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ การสำรวจภาคสนามตามแหล่งโบราณสถาน อารยธรรมขอม และเชิญผู้เชี่ยวชาญนักวิชาการมาประเมินความเป็นไปได้ของโปรแกรมการท่องเที่ยวให้ข้อเสนอแนะความเหมาะสม และนำไปสู่การสังเคราะห์ ปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว และกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์เบื้องต้นในการจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ รวมทั้งได้เส้นทางทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสม 4 รูปแบบ คือ

1. เส้นทางทางการท่องเที่ยวสายอารยธรรมขอมสามเหลี่ยมมรกตโลก
2. เส้นทางทางการท่องเที่ยวสายปราสาทขอม
3. เส้นทางทางการท่องเที่ยวสายอารยธรรมขอมแบบครบครัน
4. เส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกษตรและธรรมชาติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย เป็น การศึกษาเชิงคุณภาพ โดยมีกระบวนการและรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

การกำหนดขอบเขตข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสำรวจร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ซึ่งมีกระบวนการ และขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนแรก เริ่มจากรวบรวมข้อมูลเชิงปฐมภูมิจากเอกสารเชิงบริบทเชิงพื้นที่ที่ได้จาก อบต. ชัยพฤกษ์ และการสอบถามข้อมูลตลอดจนแผนที่จากผู้ใหญ่บ้านเพื่อกำหนดขอบเขตพื้นที่ ศึกษาศาสตร์ที่จะออกสำรวจแหล่งข้อมูลทางการท่องเที่ยว เพื่อเป็นข้อมูลเชิงทุติยภูมิ

ขั้นตอนที่สอง เป็นการค้นคว้าเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว องค์ประกอบของ แหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อมาใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย และการสร้างแบบสำรวจข้อมูลทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์

ขั้นตอนที่สาม เป็นการตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงแบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่ง หลังจากสร้างแบบสำรวจแล้วเสร็จ จึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสำรวจเพื่อทำการแก้ไขจน เสร็จสมบูรณ์

ขั้นตอนที่สี่ จากนั้นจึงทำการออกสำรวจแหล่งท่องเที่ยว โดยบันทึกข้อมูลรายละเอียดการ ท่องเที่ยวและรูปภาพของสถานที่แต่ละแห่งจนครบ หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้ออกมาวิเคราะห์ และเรียบเรียงข้อมูลเพื่อนำเสนอต่อไป

การกำหนดขอบเขตข้อมูล

1. พื้นที่ที่ทำการศึกษา

พื้นที่ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยใช้แผนที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยพฤกษ์ สังกัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งประกอบด้วย 11 หมู่บ้าน มีพื้นที่รวม 74 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 46,100 ไร่

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เป็นการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประเพณี โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 2.1. เพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย
- 2.2. เพื่อศึกษาข้อมูลทางกายภาพของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

3. ระยะเวลาที่ทำการศึกษา

ใช้เวลาในการสำรวจและเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสำรวจ ร่วมกับการสัมภาษณ์ ระหว่างเดือน กันยายน 2550 ถึง เดือนเมษายน 2551

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลทุติยภูมิ

เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร รายงานการวิจัย และบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในส่วนของสภาพทั่วไปของพื้นที่ที่ทำการศึกษาซึ่งได้จากองค์การบริหารส่วนตำบลชัยพฤกษ์

2. ข้อมูลปฐมภูมิ

- การสำรวจ การสำรวจพื้นที่ และสภาพทั่วไป ในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ทั้งนี้เพื่อจัดทำแผนที่ในเขตพื้นที่ที่ทำการศึกษา ตลอดจนที่ทำการผู้ใหญ่บ้านเพื่อทำ

การสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ และสำรวจข้อมูลทรัพยากรทางการท่องเที่ยว โดยใช้แบบสำรวจที่จัดทำขึ้น

- การสัมภาษณ์ ในการวิจัยนี้ นอกจากจะมีการเก็บข้อมูลโดยการสำรวจในพื้นที่จริงแล้ว ยังมีการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องภายในพื้นที่ ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน และเจ้าของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จำเป็น อาทิ ประวัติความเป็นมา แหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่ได้รับการสำรวจ ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานอื่น ๆ

การสร้างเครื่องมือ

ประกอบด้วยแบบสำรวจทรัพยากรทางการท่องเที่ยว โดยผู้สำรวจเป็นผู้กรอกในขณะที่ออกสำรวจข้อมูล ซึ่งแบบสำรวจข้อมูลทรัพยากรทางการท่องเที่ยวประกอบไปด้วยข้อมูลหลัก ๆ 3 ส่วน ได้แก่

3.3.1 ข้อมูลทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งประกอบไปด้วย ชื่อแหล่งท่องเที่ยว ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว ลักษณะของสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวประเภทนั้น ๆ พร้อมทั้งรายละเอียดต่าง ๆ ของสภาพหรือลักษณะแหล่งท่องเที่ยวประเภทนั้น ๆ ตามสิ่งที่ผู้สำรวจได้สังเกตเห็น

3.3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าถึง ประกอบด้วยสภาพของเส้นทางที่เข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยว พาหนะประเภทต่าง ๆ ที่ให้บริการ ตลอดจนที่จอดรถและป้ายบอกเส้นทางการเดินทาง

3.3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งประกอบไปด้วย สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการติดต่อสื่อสาร สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย สิ่งอำนวยความสะดวกด้านบริการนักท่องเที่ยว ได้แก่ ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ร้านจำหน่ายของที่ระลึก บริการด้านที่พักแรม ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ ห้องสุขา และป้ายข้อมูลประเภทต่าง ๆ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

หลังจากสร้างแบบสำรวจทรัพยากรทางการท่องเที่ยวเสร็จแล้ว จึงได้ประสานงานให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ทำการตรวจสอบ เพื่อนำแบบสำรวจมาปรับปรุง โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว 1 ท่าน คือ คุณสุรินทร์ ติเพียร หัวหน้าศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยวจังหวัดเลย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิอีก 1 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานนท์

ผกากรอง อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ซึ่งเป็นที่ปรึกษางานวิจัย
ในครั้งนี้ด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

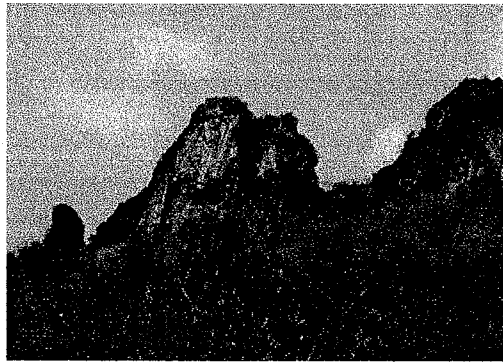
การศึกษาในครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการ
สำรวจ การสัมภาษณ์ และข้อมูลทุติยภูมิต่าง ๆ โดยใช้การพรรณนาเชิงวิเคราะห์ และสรุปผลข้อมูล
และทำการจัดประเภทของข้อมูลเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์

บทที่ 4 ผลการวิจัย

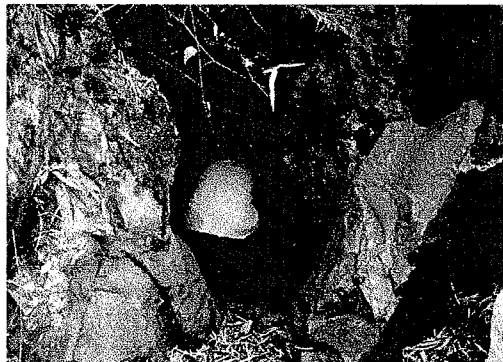
การศึกษาเรื่องการสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และใช้แบบสำรวจทรัพยากรกายภาพร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งในบทนี้จะได้นำเสนอผลจากการศึกษาดังต่อไปนี้

ภูผาย่าทา

1. ชื่อแหล่งท่องเที่ยว ภูผาย่าทา
2. ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว
 - ธรรมชาติ

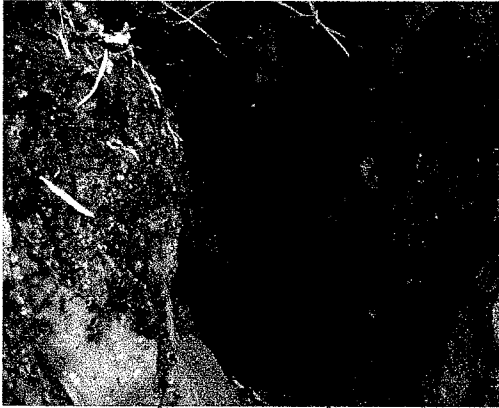

3. ลักษณะของสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว
 - ถ้ำ
 - โบราณวัตถุ
 - วัด / ศาสนสถาน
 - การเดินป่า
 - การปีนเขา

ลักษณะสิ่งดึงดูดใจอื่นๆ

ภูผาย่าทา จะมีถ้ำขนาดใหญ่อยู่ 3 ถ้ำ ได้แก่ ถ้ำใหญ่ ถ้ำลอด แต่อีกถ้ำหนึ่งไม่สามารถเข้าถึงได้จึงไม่มีการตั้งชื่อ บรรยากาศในถ้ำเย็นสบาย มีบ่อน้ำและต้นบอนภายในถ้ำใหญ่

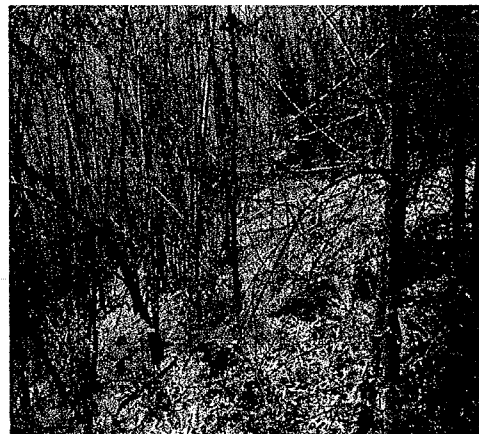
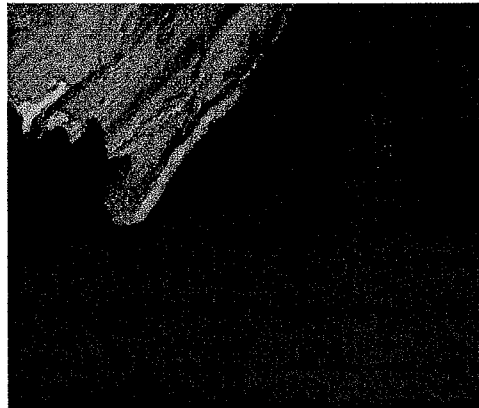
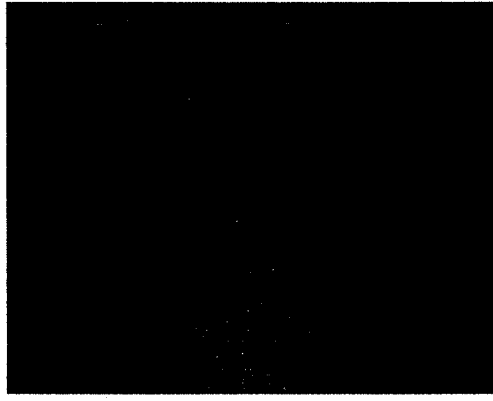
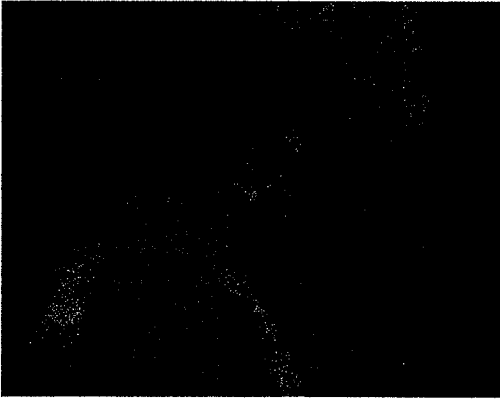

ภาพที่ 2 ทางเข้าถ้ำ และภายในถ้ำภูผาย่าทา

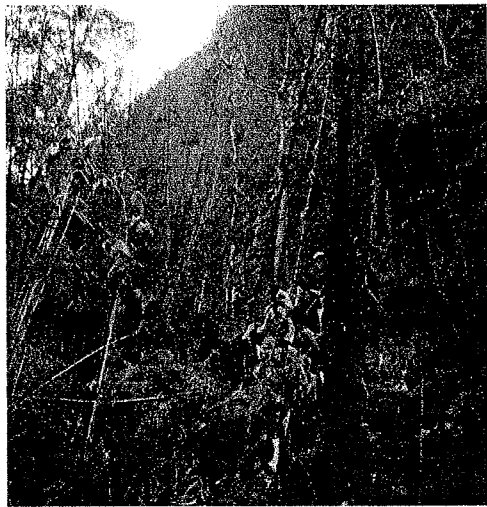
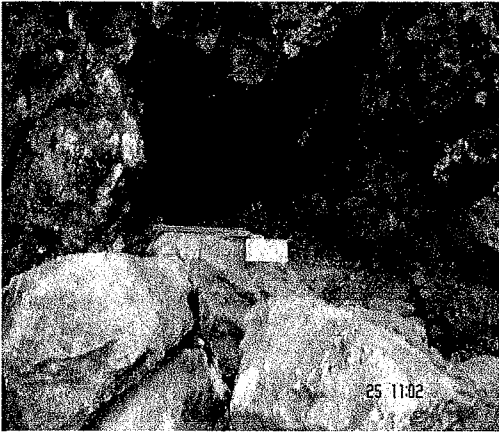
รายละเอียดของสิ่งดึงดูดใจ (ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ/ ลักษณะทางกายภาพ/ เรื่องราว/ คุณสมบัติ/ ฯลฯ)

ในสมัยก่อนชาวบ้านเชื่อว่า ภูผาย่าทา เป็นถ้ำที่อยู่บนภูเขาสูงมีถ้ำทั้งหมด 3 ถ้ำ ได้แก่ ถ้ำใหญ่ ถ้ำลอด ส่วนอีกหนึ่งถ้ำนั้นไม่สามารถเข้าได้จึงไม่มีการตั้งชื่อเรียกไว้ ถ้ำใหญ่จะมีลักษณะที่ใหญ่เท่ากับศาลาวัด ภายในถ้ำมีค้างคาว งูเหลือม งูจงอาง ถ้ำใหญ่จะเป็นถ้ำที่ใหญ่และยาวประมาณ 1 กิโลเมตร ซึ่งแต่ก่อนภายในถ้ำจะมีพระพุทธรูปในสมัยเชียงแสนและสุโขทัย มีเครื่องสังคโลก ทองสำริด ทองคำ เช่น ถ้วย จาน ชาม ชัน กำไล และสิ่งของเครื่องใช้ในสมัยก่อนเป็นจำนวนมากต่อมามีผู้คนไปขโมยสิ่งของเหล่านี้จนสูญหายหมดและคนที่มาขโมยสิ่งของเหล่านี้ก็เสียชีวิตทุกคน ซึ่งแต่ก่อนชาวบ้านเชื่อว่าบริเวณปากถ้ำใหญ่จะมีหินก้อนใหญ่ทับกันหลายก้อน และมีต้นโพธิ์สูงจากยอดถ้ำ มีผู้คน พระและคนที่มีสมาธิ มีจิตใจที่แน่วแน่เคยเห็นฤๅษี ชาวบ้านบริเวณนั้นจึงเชื่อว่าฤๅษีคอยปกปักรักษาถ้ำและสิ่งของมีค่าเหล่านั้นเอาไว้และนอกจากนี้บริเวณปากถ้ำจะมีรูลึกประมาณ 600-700 เมตรขึ้นไป จะมีงูเหลือม งูจงอางอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก มีชาวบ้านที่อยู่บริเวณใกล้เคียงเคยพบเห็นงูเหล่านี้เลื้อยลงมากินเป็ด ไก่ ลูกวัวและสัตว์จำนวนมาก นอกจากนี้สิ่งที่น่าสนใจในตัวถ้ำใหญ่ก็คือบริเวณในถ้ำซึ่งมีอากาศเย็นสบาย มีบ่อน้ำและต้นบอนขึ้นบริเวณบ่อน้ำภายในถ้ำ ชาวบ้านเชื่อว่าภายในถ้ำใหญ่ที่ลึกเข้าไปเกือบ 1 กิโลเมตร จะมีเหล็กไหล เนื่องจากว่าภายในถ้ำมีบรรยากาศเย็นมาก ซึ่งเหล็กไหลก็อยู่ในที่ที่อากาศเย็นขึ้น ชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่กล้าขึ้นไปบนถ้ำ ถ้าขึ้นไปก็ไปได้แค่ 50 เมตรแรกเพราะระยะชันเขาชันมาก ป่าไม้รกุงรังและมีความเชื่ออีกประการ คือถ้ำมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ จำพวกฤๅษี งู ผี วิญญาณ พรานหมันเทพ มาจุติอาศัยอยู่จึงไม่กล้าขึ้นไป ส่วนมากคนที่ขึ้นไปก็จะไปหาของป่า ล่าสัตว์ จำพวกค้างคาว มดค้างคาว ปัจจุบันปากถ้ำใหญ่ได้ถูกปิดจากหินก้อนใหญ่ที่ถล่มลงมา ทำให้ไม่สามารถเข้าไปในถ้ำใหญ่ได้ ชาวบ้านเชื่อว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คอยปกปักรักษาถ้ำไม่ยอมให้ผู้คนเข้าไปทำในสิ่งที่ไม่ดี

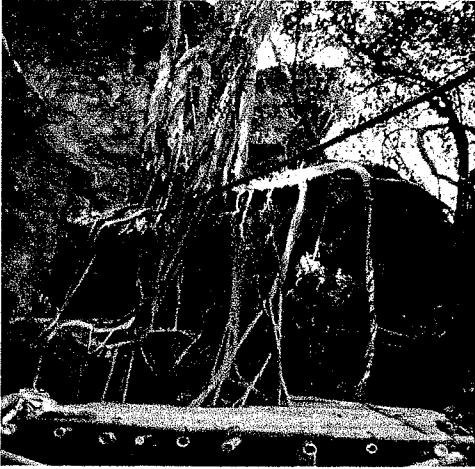
นอกจากถ้ำใหญ่แล้วยังมีอีกถ้ำหนึ่งชื่อถ้ำลอด ถ้ำลอดตรงปากถ้ำจะเล็กมาก จะต้องลอดรูเล็ก ๆ นั้นเข้าไป ลึกลงไปจะเป็นห้องโถงโล่ง มีหินย้อยลงมาและส่งประกายเมื่อมีแสงไฟกระทบ

ภาพที่ 3 ภาพบรรยากาศภายในถ้ำ

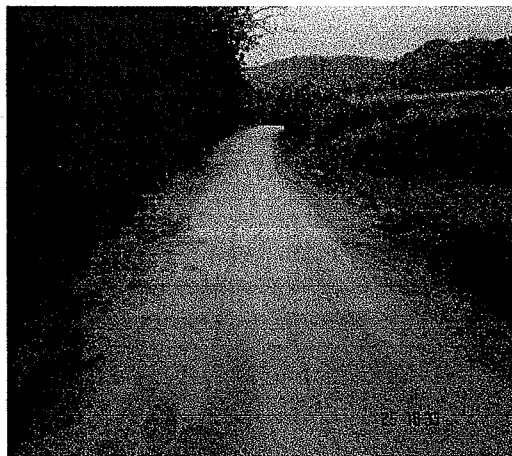
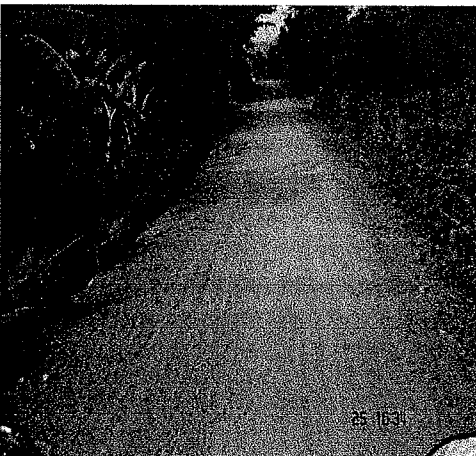
ภาพที่ 4 สภาพทางขึ้นและเถาวัลย์ที่อยู่ในบริเวณหน้าถ้ำ

ภาพที่ 5 จุดชมวิวที่สวยงามที่สุดของภูผาย่าทา

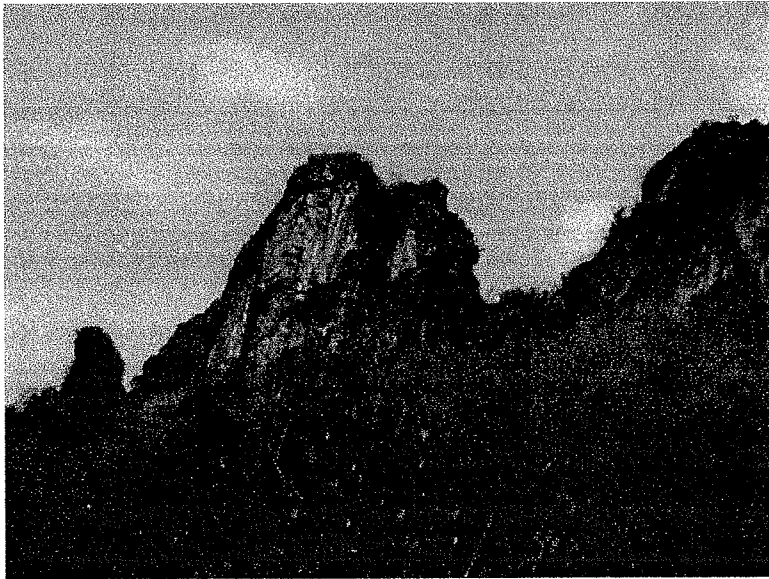
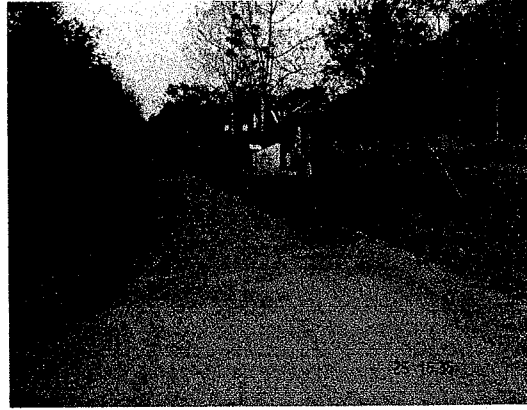
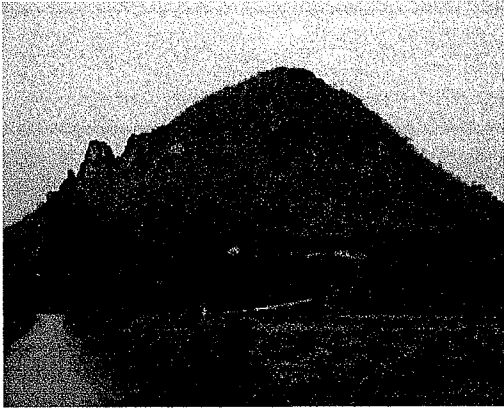
4. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

4.1 สภาพถนนลูกรัง

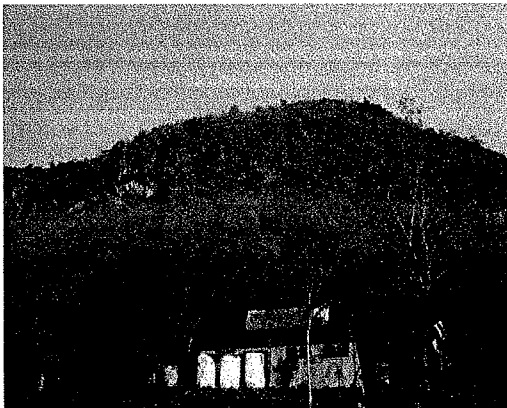

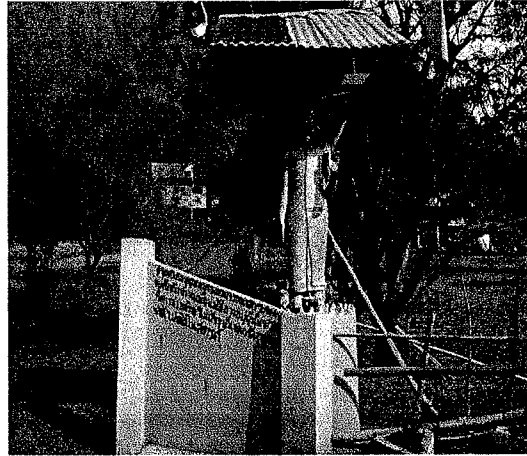
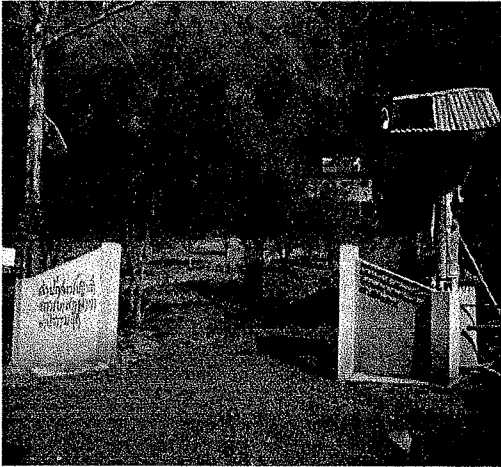
ภาพที่ 6 สภาพถนนทางเข้าภูผาย่าทา

รายละเอียดสภาพถนน ถนนระหว่างหมู่บ้านที่เชื่อมต่อกันจะเป็น
ถนนลาดยาง แต่ถนนที่ออกจากหมู่บ้านโพนสว่างไปยังวัดภูผายาทาจะเป็นลูกรัง

เส้นทางการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เป็นถนนลูกรัง ดินเหือดและเป็นทางชัน

4.2 เส้นทางการเดินทาง (เริ่มต้นจากสถานีขนส่ง โดยระบุหมายเลขทางหลวง และหลักกิโลเมตร)

เดินทางออกจากสถานีขนส่งจังหวัดเลย เลี้ยวขวาไปตามถนนหมายเลข 201 ถนนเลย – เชียงคาน ตรงไปเรื่อยๆ จนถึงหมู่บ้านกำเนิดเพชร จากนั้นเลี้ยวขวาเข้าหมู่บ้านกำเนิดเพชร ตรงไปจนกระทั่งข้ามสะพานแม่น้ำเลย ก็จะพบหมู่บ้านก้างปลา ตำบลชัยพฤกษ์ เดินทางตรงไปอีกจนสุดทาง จนถึงสามแยกแล้วเลี้ยวซ้าย ไปตามถนนลาดยางผ่านบ้านก้างปลา บ้านกุดโง้ง บ้านท่าข้าม บ้านโพนสว่าง ผ่านวัดราษฎร์ประดิษฐ์ ตรงไปจะพบสี่แยกแล้วตรงไปอีกจนกระทั่งผ่านโรงเรียนบ้านโพนสว่าง ต่อจากนั้นถนนจะเป็นถนนลูกรังแล้วก็ตรงไปเรื่อยๆ ก็จะเจอสำนักสงฆ์ ภูผาย่ำทา

4.3 พาหนะในการเดินทาง

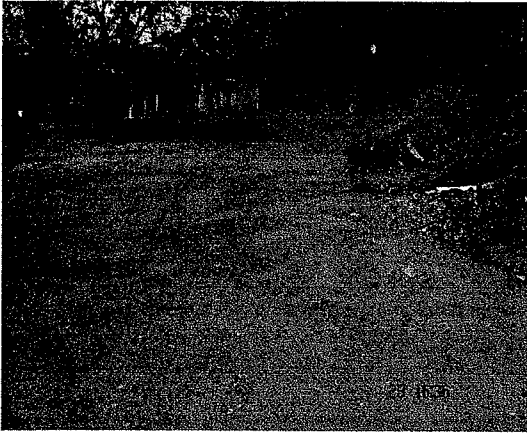
- รถยนต์ส่วนตัว

4.4 รายละเอียดพาหนะที่เข้าไปถึง

- ไม่มีรถสาธารณะที่เข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยว แต่นักท่องเที่ยวสามารถว่าจ้างรถรับจ้าง (สามล้อเครื่อง หรือมอเตอร์ไซด์รับจ้าง) จากสถานีขนส่งจังหวัดเลยไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้ ราคาเริ่มต้นตั้งแต่ 100 – 140 บาท

4.5 ที่จอดรถยนต์และมอเตอร์ไซด์

- มีจอดได้ตั้งแต่ 11 คันขึ้นไป

4.6 ที่จอดรถบัส ไม่มีที่จอด

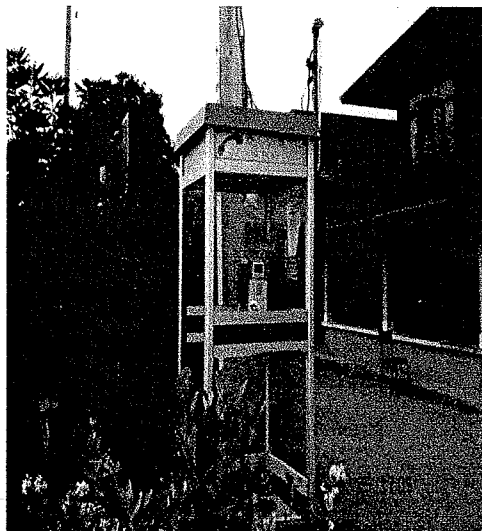
4.7 ป้ายบอกทาง

- มีป้ายบอกทางเฉพาะทางหลัก/ ถนนหลวง แต่ไม่ถึงแหล่งท่องเที่ยว

5. สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว (ในระยะรัศมีไม่เกิน 400 เมตร)

5.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการสื่อสาร

- โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 1 เครื่อง

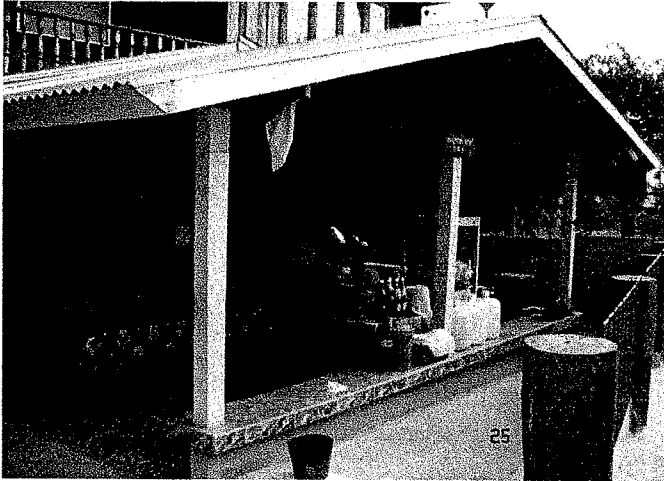
- สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/ One-2-Call และ DTAC/ Happy

5.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย

- มีศูนย์อนามัย จำนวน 1 แห่ง
- มีศูนย์รับแจ้งเหตุในชุมชน จำนวน 1 แห่ง

5.3 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการบริการนักท่องเที่ยว

- 5.3.1 - มีร้านอาหาร/ เครื่องดื่ม จำนวน 2 ร้าน
- ประเภทของอาหาร เป็นร้านขายก๋วยเตี๋ยว
 - เปิดให้บริการทุกวัน

5.3.2 ร้านขายของที่ระลึก

- ไม่มี

5.3.3 บริการที่พักบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

- ไม่มี

5.3.4 ตู้ ATM

- ไม่มี

5.3.5 ศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

รายละเอียดเพิ่มเติม สอบถามที่สำนักส่งเสริมการขายฯ และบ้านผู้ใหญ่บ้านโพนสว่าง บ้านผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน บ้านองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพนสว่างและชาวบ้านบริเวณนั้นได้

6. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

6.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสิ่งก่อสร้างและบริการ

- ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
- มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ
- มีศาลาที่พัก/ ชุมนั่งรอ จำนวน 1 หลัง
- มีเก้าอี้/ ที่นั่ง รองรับได้ 100 คน

- ห้องน้ำสาธารณะ จำนวน 2 ห้อง ไม่แยกหญิง – ชาย

- ร้านอาหาร/ เครื่องดื่ม ไม่มี
- ระบบการสื่อสาร
- โทรศัพท์สาธารณะ ไม่มี
- สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/ One-2 Call และ DTAC/ Happy

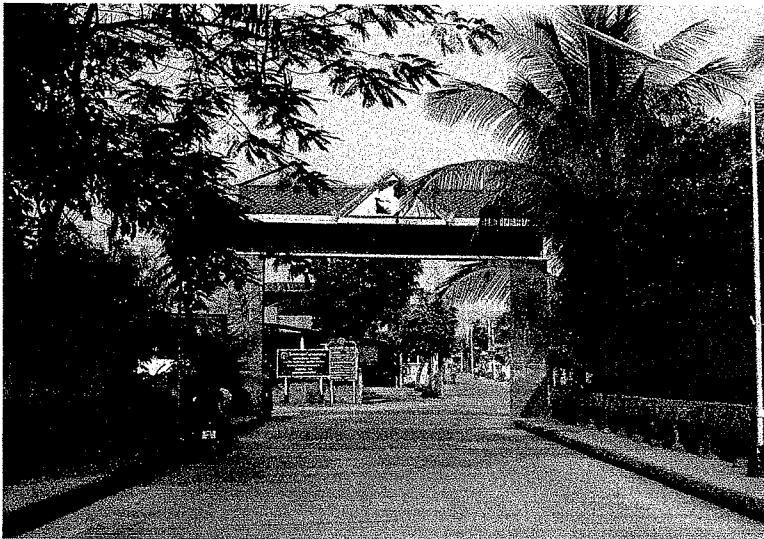
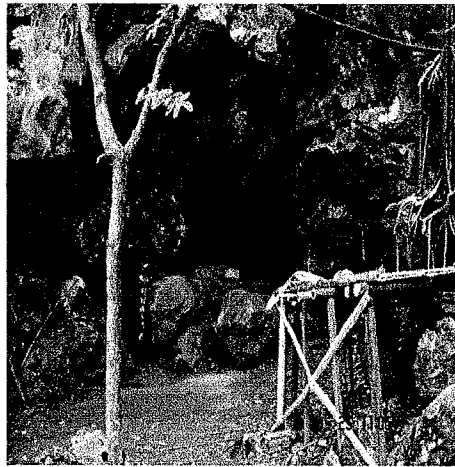
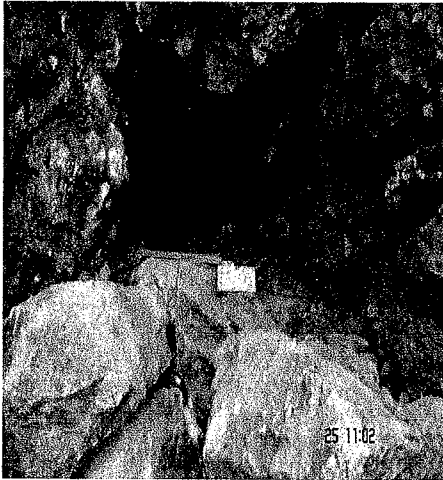
6.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านป้ายในแหล่งท่องเที่ยว

- ไม่มี

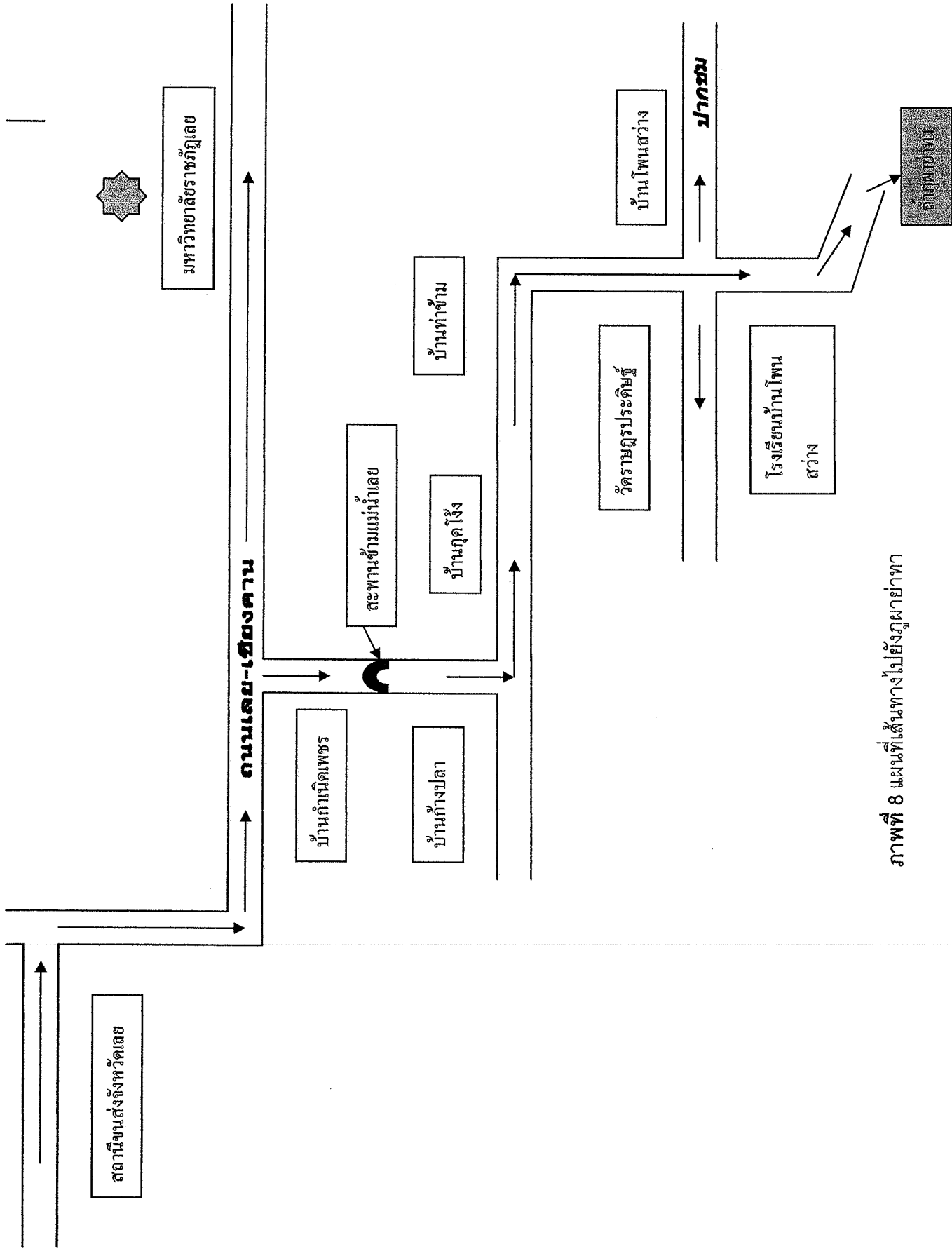
7. ข้อมูลอื่น ๆ ประกอบเพิ่มเติม

ถ้ำลอด นอกจากจะเป็นหินย้อยซึ่งส่งประกายเมื่อกระทบแสงไฟแล้ว ภายในถ้ำจะมีถ้ำมาก คนที่ต้องการไปถ้ำจะต้องมีไฟฉาย หรือเทียน ภายในถ้ำจะเป็นห้องโถงใหญ่ บรรยากาศจะเย็นสบาย เมื่อเราเดินไปตรงกลางถ้ำ บนผนังถ้ำด้านบนจะมีรูและมีลำแสงส่องลงมา แต่ปัจจุบันนี้มีคนเอาหินมาปิดรูทำให้แสงไม่ผ่านลงมาในถ้ำ ชาวบ้านได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าเมื่อก่อนจะมีพระภิกษุมาจำพรรษาในถ้ำลอด

ถ้ำภูผาย่าทา อยู่ในบริเวณสำนักสงฆ์ภูผาย่าทา บ้านโพนสว่าง ต. ชัยพฤกษ์ อ. เมือง จ. เลย

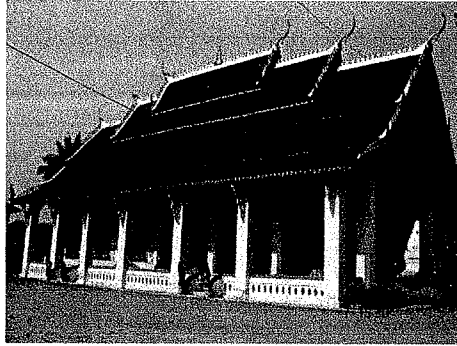

ภาพที่ 7 เส้นทางเข้าไปยังภูผายาทา

ภาพที่ 8 แผนที่เส้นทางไปยังภูผายาทา

วัดศรีสัตนาค

1. ชื่อแหล่งท่องเที่ยว วัดศรีสัตนาค บ้านก้างปลา

2. ประเภทแหล่งท่องเที่ยว

ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม

3. ลักษณะของสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว

วัด/ ศาสนสถาน

ศิลปกรรม

ศูนย์วัฒนธรรม

ภาพที่ 9 ภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในวัดศรีสัตนาค

- ลักษณะสิ่งดึงดูดใจอื่นๆ

สิ่งที่น่าสนใจที่วัดศรีสัตนาค ก็คือภาพจิตรกรรมฝาผนัง อุโบสถ และศูนย์วัฒนธรรม
ตำบลชัยพฤกษ์

รายละเอียดของสิ่งดึงดูดใจ(ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ/ลักษณะทางกายภาพ/ เรื่องราว/คุณสมบัติ ฯลฯ)

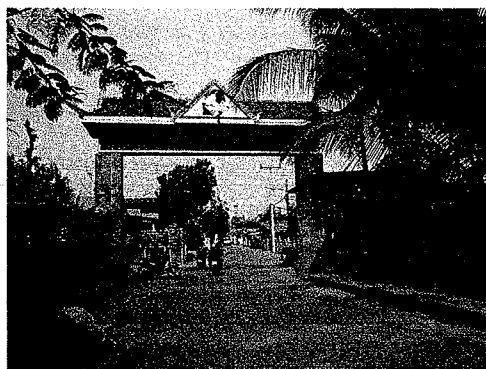
วัดศรีสัตนาคน ตั้งอยู่ที่ 95 บ้านก้างปลา ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย มีเนื้อที่ทั้งหมด 6 ไร่ อาณาเขต ทิศเหนือจดถนน ทิศใต้จดเขตที่ดินนาย สัมฤทธิ์ สุภามา ทิศตะวันออกจดถนน ทิศตะวันตกจดแม่น้ำเลย บริเวณอาคารของวัดประกอบด้วยพระอุโบสถ เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ กว้าง 10 เมตร ยาว 20 เมตร ศาลาการเปรียญ กว้าง 13 เมตร ยาว 28 เมตร สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2516 หอระฆังไม้ 2 ชั้น ปัจจุบันได้ก่อสร้างแบบครึ่งตึกครึ่งไม้แบบ 3 ชั้น กุฏิสงฆ์ จำนวน 2 หลัง เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ปูชนียวัตถุมีพระพุทธรูปขนาดใหญ่จำนวน 1 องค์ พระพุทธรูปขนาดกลางจำนวน 5 องค์ เจดีย์ 1 องค์

วัดศรีสัตนาคน สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2206 ชาวบ้านเรียกกันว่า วัดใต้ ตั้งอยู่บ้านก้างปลาใหญ่ มีอายุราว 344 ปี นับจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2550)

ประวัติหลวงปู่ดำดิน (ญาคูขำ) วัดศรีสัตนาคน เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองมาแต่อดีต ผู้มาสร้างบ้านก้างปลาและวัดนี้คือ ท้าวตุน ขุนพรหม และขุนภูมิ ได้รับพระบัญชาจากผู้ครองอาณาจักรล้านช้างร่มขาว หลวงพระบาง เมื่อสร้างบ้านเมืองและมั่นคงแล้วได้สร้างโบราณสถาน คือ ธาตุญาคูขำและหลวงปู่ดำดิน คำว่า ดำดิน ตามตำนานเล่าว่า หลวงปู่ดำดิน สร้างด้วยทองหนัก 1,000 กิโลกรัม ต้นตามภาษาท้องถิ่น แปลว่า ขวางกัน หรือห้าม หมายความว่า กีดขวาง หรือปราบปรามนั่นเอง

4. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

4.1 สภาพถนน คอนกรีต

อธิบายรายละเอียดสภาพถนน ถนนก่อนเข้าหมู่บ้านจะเป็นถนนลาดยาง 2 ช่องจราจร พอเดินทางเข้าหมู่บ้านก็เป็นถนนคอนกรีตแคบ ที่ใช้ในการเดินทางภายในหมู่บ้าน

4.2 เส้นทางการเดินทาง(เริ่มต้นจากสถานีขนส่ง โดยระบุหมายเลขทางหลวง และหลักกิโลเมตร)

เดินทางออกจากสถานีขนส่งจังหวัดเลย เลี้ยวขวาไปตามถนนหมายเลข 201 ถนนเลย-เชียงคาน ตรงไปเรื่อยๆ จนถึงหมู่บ้านกำเนิดเพชร จากนั้นเลี้ยวขวาเข้าหมู่บ้านกำเนิดเพชร แล้วตรงไปเรื่อยๆ ข้ามสะพานแม่น้ำเลย ก็จะเจอหมู่บ้านก้างปลา ตำบลชัยพฤกษ์ แล้วเลี้ยวขวาเข้าซอยแรกของ บ้านก้างปลา แล้วตรงไปเรื่อยๆ จะเจอวัดศรีสัตนาคน ทางด้านขวาของถนน

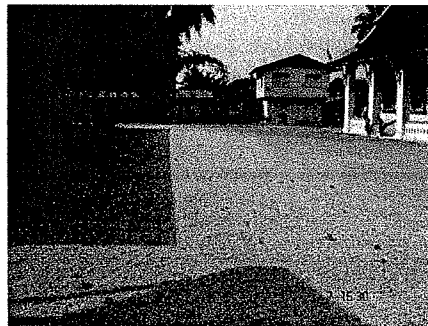
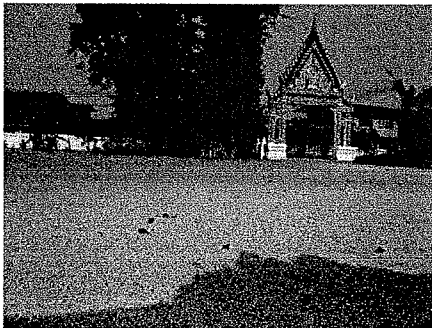
4.3 พาหนะในการเดินทาง รถยนต์ส่วนบุคคล

4.4 รายละเอียดพาหนะที่เข้าไปถึง

- ไม่มีรถสาธารณะที่เข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยว แต่นักท่องเที่ยวสามารถว่าจ้างรถรับจ้าง (สามล้อเครื่อง หรือมอเตอร์ไซค์รับจ้าง) จากสถานีขนส่งจังหวัดเลยไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้ ราคาเริ่มต้นตั้งแต่ 100 – 140 บาท

4.5 ที่จอดรถยนต์และรถมอเตอร์ไซค์ มีจุดได้ตั้งแต่ 11 คันขึ้นไป

4.6 ที่จอดรถบัส มีจุดได้ตั้งแต่ 11 คันขึ้นไป

4.7 ป้ายบอกทาง มีป้ายบอกทางจนถึงแหล่งท่องเที่ยว

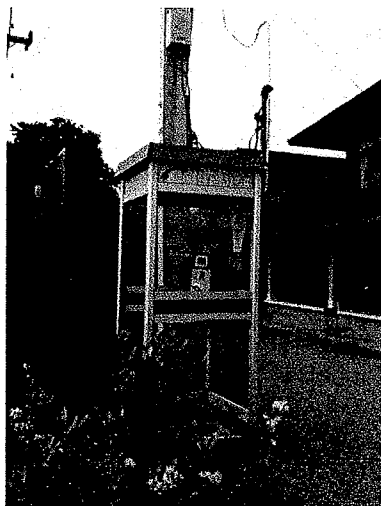
รายละเอียดเพิ่มเติม รถยนต์ และรถบัสสามารถจอดได้ที่ลานวัด

5. สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆแหล่งท่องเที่ยว(ในระยะรัศมีไม่เกิน 400 เมตร)

5.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการสื่อสาร

- โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 3 เครื่อง

- มีร้านบริการโทรสาร จำนวน 1 แห่ง
- ไปรษณีย์ท้องถิ่น มี
- ตู้ไปรษณีย์ จำนวน 3 ตู้
- สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่

AIS/one-2-Call

DTAC/Happy

True

5.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย

- มีศูนย์อนามัย จำนวน 1 แห่ง

- มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จำนวน 1 แห่ง ที่ อบต.ชัยพฤกษ์

5.3 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการบริการนักท่องเที่ยว

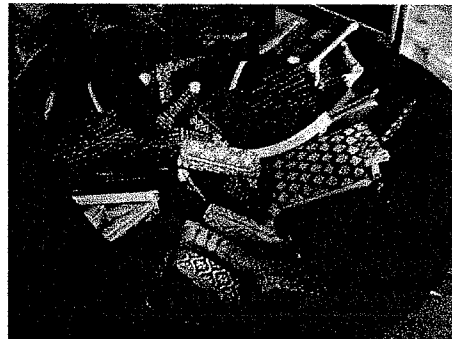
5.3.1 ร้านอาหาร/เครื่องดื่ม มี

- จำนวน 1 ร้าน
- ประเภทของอาหาร อาหารตามสั่ง เนื้อย่างเกาหลี
- เปิดให้บริการ ทุกวัน ตั้งแต่ 10.00 - 22.00 น.

5.3.2 ร้านจำหน่ายของที่ระลึก มี

- จำนวน 1 ร้าน
- สินค้าที่ระลึกประกอบด้วย มะม่วง กระท้อนดอง ผ้าสีทุกชนิด ผ้าขาวม้า ผ้าตัวอักษร ผ้ามัดหมี่ ทุกชนิด

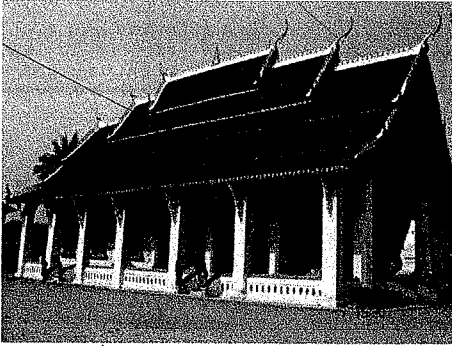

รายละเอียดเพิ่มเติม สินค้ากลุ่มนี้หาซื้อได้ที่กลุ่มทอผ้าบ้านแก่งปลา

5.3.3 บริการที่พักบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ไม่มี

5.3.4 ตู้ ATM ไม่มี

5.3.5 ศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว มี

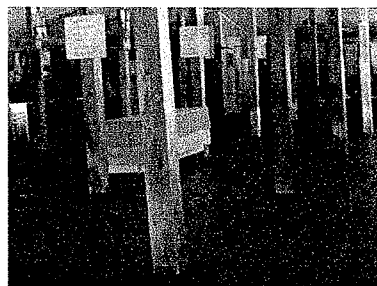
6. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

6.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสิ่งก่อสร้างและบริการ

- ที่จำหน่ายบัตรเข้าชม ไม่มี
- ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มี
- มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ มี
- มีเอกสาร/แผ่นพับ ไม่มี

รายละเอียดเพิ่มเติม จุดให้บริการนักท่องเที่ยวที่วัดศรีสัตนาคน และบ้านกำนัน

- ศาลาที่พัก/ซุ่มนั่ง มี
- จำนวน 2 หลัง
- มีที่นั่ง/เก้าอี้ รองรับได้ 300 คน (หรือโดยประมาณ)

รายละเอียดเพิ่มเติม ศาลาวัดศรีสัตนาคน

- ห้องน้ำสาธารณะ มี
- จำนวน 5 ห้อง ไม่แยกชาย/หญิง
- มีระบบน้ำใช้ในห้องน้ำ

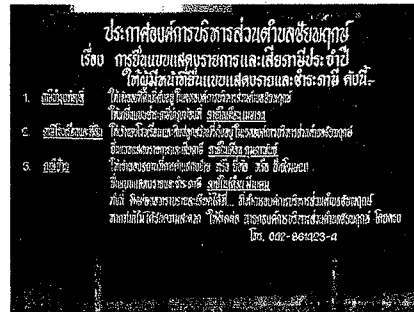
- ร้านอาหาร/เครื่องดื่ม ไม่มี
- ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ไม่มี
- ระบบการสื่อสาร
 - โทรศัพท์สาธารณะ ไม่มี
 - สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่
 - AIS/One-2-Call
 - DTAC/Happy
 - True

6.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านป้ายในแหล่งท่องเที่ยว

- ป้ายแผนที่แสดงที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยว ไม่มี
- ป้ายแผนที่แสดงจุดนำชมในแหล่งท่องเที่ยว ไม่มี
- ป้ายชี้ทางภายในแหล่งท่องเที่ยว ไม่มี
- ป้ายแสดงกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยว มี

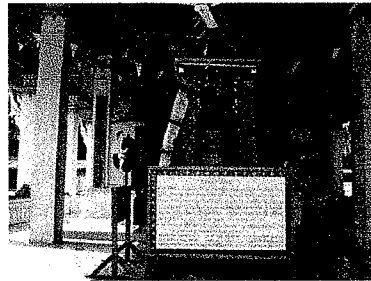
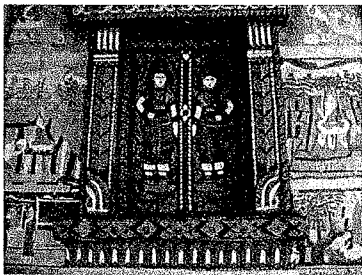

- ป้ายเตือนอันตรายนักท่องเที่ยว มี
- ป้ายประกาศอื่นๆ ที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวทราบ มี

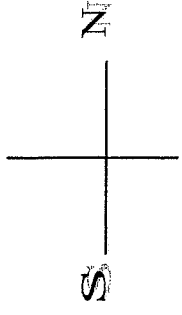

7. ข้อมูลอื่นๆ ประกอบเพิ่มเติม

นอกจากนี้ ที่วัดศรีสัตนาคนาน้อย ยังมีจิตรกรรมฝาผนัง เป็นรูปเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมะ คติสอนใจชาวบ้าน ที่ถูกวาดลวดลายขึ้นในสมัยก่อน จิตรกรรมฝาผนังเป็นจิตรกรรมที่สวยงามและหาดูได้ยาก และที่วัดศรีสัตนาคนาน้อยยังมีศูนย์วัฒนธรรม ซึ่งเป็นมรดกตกทอดตั้งแต่สมัยโบราณ

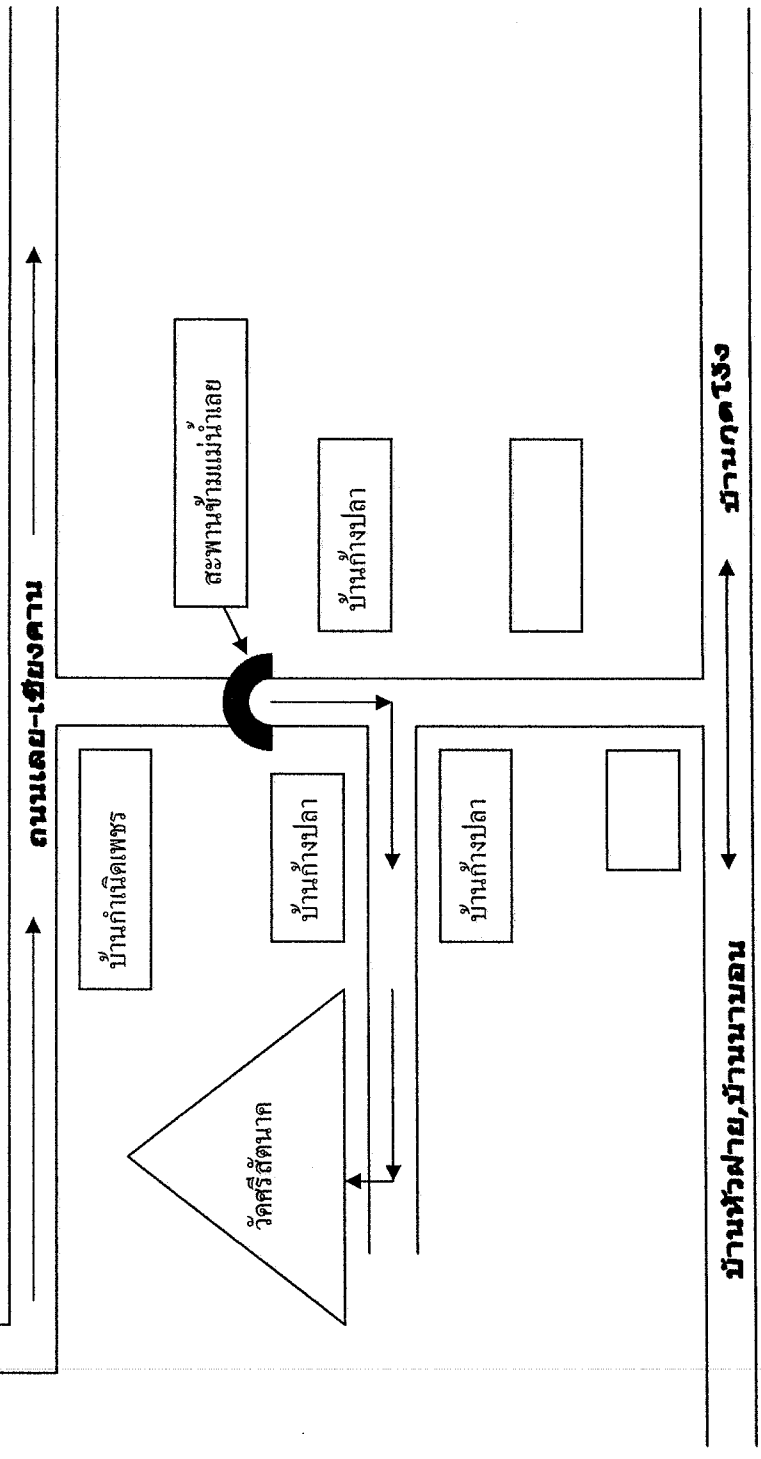

ภาพที่ 10 สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดศรีสัตนาคนาน้อย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

สถานีขนส่งจังหวัด
เลย

ภาพที่ 11 แผนที่เส้นทางไปยังวัดศรีรัตนาค

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

กลุ่มทอผ้าบ้านแก้งปลา

1. ชื่อแหล่งท่องเที่ยว กลุ่มทอผ้าแก้งปลา
2. ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว
 - ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต
3. ลักษณะของสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว
 - พิพิธภัณฑ์
 - การประกอบอาชีพ
 - ศูนย์การค้า/ศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชน

ลักษณะสิ่งดึงดูดใจอื่น ๆ

การทอผ้า การทำมะม่วง กระต่องคอก พวงหรีด ดอกไม้จันทน์ ผ้าสีทุกชนิด ผ้าตัวอักษร ผ้าขาวบาง ผ้ามัดหมี่ทุกชนิด

รายละเอียดของสิ่งดึงดูดใจ (ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ/ลักษณะทางกาย/เรื่องราว/คุณสมบัติ/ฯลฯ)

กลุ่มทอผ้าบ้านแก้งปลาได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2524 และหมู่บ้านแก้งปลายังได้รับคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้านแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง โดยได้มีการส่งเสริมให้ชุมชนทอผ้าใช้กันเอง ต่อมากรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ก็ได้เข้ามาส่งเสริมสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่มทอผ้าพื้นเมือง การย้อมสี และการขึ้นลาย ทำให้สมาชิกกลุ่มทอผ้ามีความรู้และประสบการณ์ มีการพัฒนาฝีมือจนเป็นที่ยอมรับของประชาชนจังหวัดเลยและจังหวัดใกล้เคียง จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2526 สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้เสด็จมาเยี่ยมกลุ่มทอผ้า ทำให้กลุ่มฯ สามารถจำหน่ายผ้าที่ทอได้เป็นจำนวนมาก ต่อมาก็ได้มีการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติส่งไปจำหน่ายที่ประเทศญี่ปุ่นและในประเทศอื่น ๆ ในปี พ.ศ. 2539 ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเลย (นายพีระ มานะทัศน์) ได้ส่งเสริมการใช้ผ้าพื้นบ้านโดยให้ข้าราชการใส่ผ้าพื้นบ้าน ทำให้กลุ่มทอผ้าสามารถจำหน่ายผ้าได้จำนวนมาก ในปี พ.ศ. 2540 ได้รับการสนับสนุนเงินตามโครงการเงินกู้ยืมมีयाชาวว่า ในรูปของ กี่กระตุก วัสดุอุปกรณ์ ปี พ.ศ. 2542 ท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัดเลย (นายสถิตย์ ภัคดีศรีแพง) ได้เล็งเห็นว่าทางกลุ่มทอผ้าได้สวยงาม เลยได้ประสานงานขอวิทยากรจากศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด มาสอนการตัดเย็บเสื้อผ้าให้เป็นเงินทั้งสิ้น 300,000 บาท โดยมีนางฉลาด เสาวนนท์ เป็นประธานกลุ่ม หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2543 กรมการพัฒนาชุมชนได้จัดซื้อด้ายมาสนับสนุนให้เป็นเงิน 60,000 บาท สมาชิกกลุ่มจึงได้มีการปรึกษาหารือในการพัฒนากิจกรมการทอผ้าใหม่โดยได้มีการแบ่งหน้าที่ของสมาชิกให้ชัดเจน เช่น แผนกย้อมสี แผนกทอผ้า แผนกปั่นหลอดด้าย และแผนกจำหน่าย

เป็นต้น โดยแบ่งตามความถนัดของแต่ละบุคคล จนทำให้สมาชิกกลุ่มมีรายได้เฉลี่ยประมาณ 3,500-4,500 บาท /คน / เดือน รวมทั้งปีในปีนี้มีกำไรทั้งสิ้นประมาณ 182,000 บาท

ภาพที่ 12 ผลิตภัณฑ์จากกลุ่มทอผ้าบ้านก่างปลา

ลักษณะผ้าทอพื้นเมืองของไทยทุกประเภท ส่วนใหญ่ผลิตขึ้นจากวัตถุดิบที่สำคัญ 2 ชนิด คือ ฝ้าย และไหม ถึงแม้ว่า ในปัจจุบันจะมีการนำเอาเทคนิคพิเศษ ตลอดจนการคิดค้นหาวัตถุดิบใหม่ ๆ มาใช้ในการทอผ้า เช่น ใช้เส้นใยวิทยาศาสตร์ เพื่อเพิ่มความสะดวกในการจัดหา และ การใช้ดินเงิน ดินทอง เพื่อเพิ่มความงดงามแปลกตา และตรงตามความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น ฝ้าย และไหม ก็ยังคงจัดได้ว่าเป็นวัตถุดิบหลักที่มีความสำคัญที่สุดที่ถูกนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการทอผ้า ซึ่งที่มาลักษณะและกรรมวิธีการได้มาซึ่งวัตถุดิบ สามารถอธิบายได้ ดังนี้

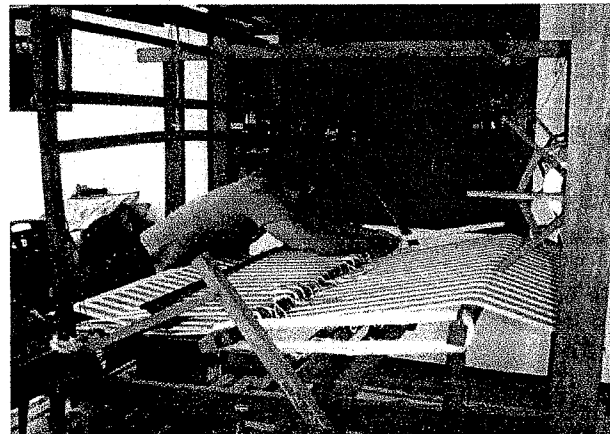
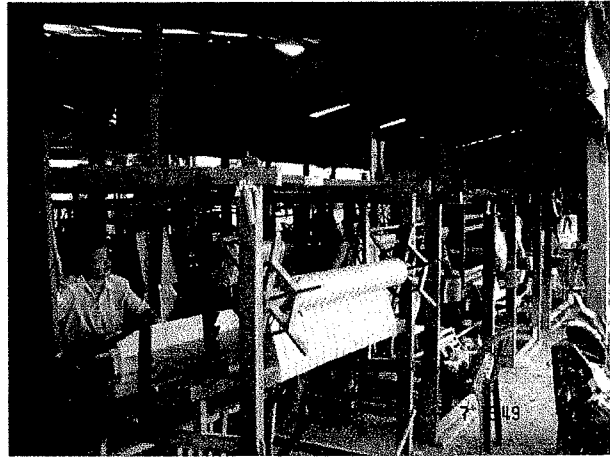
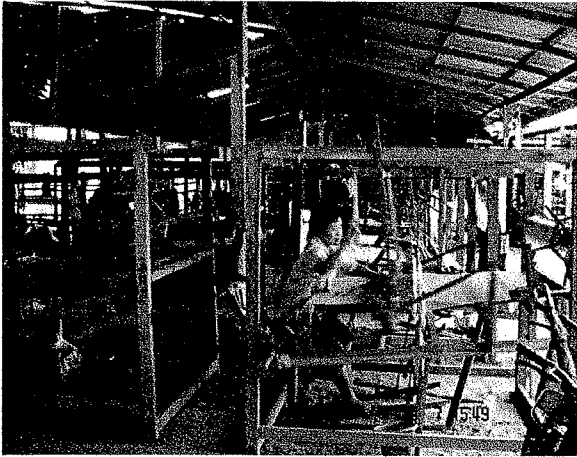
ฝ้าย เป็นพืชเศรษฐกิจที่ปลูกได้ทั่วประเทศทุกภาคของประเทศไทย เพราะเป็นพืชเขตร้อนชอบดินเหนียวปนทราย อากาศโปร่ง ไม่ชอบร่มเงาบัง เส้นใยของฝ้ายดูความชื้นแล้วจะระเหยกลายเป็นไอน้ำ ดังนั้นผู้ที่สวมเสื้อผ้าฝ้ายจะรู้สึกเย็นสบาย การปลูกฝ้ายนิยมปลูกในฤดูฝนคือในช่วง พฤษภาคม – มิถุนายน หรือระหว่างปลายกรกฎาคม – สิงหาคมช่วงพฤศจิกายน – ธันวาคม ฝ้ายจะแก่และแตกปุ๋ยการปลูกฝ้ายนั้นชาวบ้านจะปลูกไปพร้อม ๆ กับการปลูกข้าวคือ ช่วงเดียวกันกับการ

หว่านข้าวในนาในขณะที่ต้นกล้าโตก็จะทำการปลูกฝ้ายไปด้วย โดยใช้พื้นที่ว่างในไร่ เมื่อเสร็จจากการปลูกฝ้ายกล้าในนาที่โตพอดี ต่อจากนั้นก็ถอนกล้าดำนาต่อไป พร้อมกับนั้นก็บำรุงรักษาฝ้ายที่ปลูกไว้ด้วยระยะเวลาที่ใช้ในการปลูกฝ้าย จนกระทั่งเก็บปุ๋ยได้ ใช้เวลาประมาณ 6-7 เดือน เมื่อสมอ (ฝัก) แก่ก็เริ่มเก็บได้ การเก็บจะคัดเอาแต่ฝ้ายที่มีเมล็ดติด ผึ่งแดดจนแห้งแล้วนำมาอ้าว หรือหีบเพื่อบีบเอาเมล็ดออกจากปุ๋ยฝ้ายแล้วนำมาใช้คั้นไต้งหรือ ก้อติดฝ้ายให้เป็นปุ๋ย แล้วนำมาแผ่เป็นแผ่นม้วนเป็นหลอดด้ายไม้ลื้อฝ้าย จากนั้นนำเข้าเครื่องปั่นคือหลาหรือโนเพื่อดึงฝ้ายให้กลายเป็นเส้นใยหรือเส้นด้าย การปั่นนี้เรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า เซ็นฝ้าย เมื่อเส้นด้ายมีจำนวนมากพอจะนำมารวมกันเป็นปอยที่เรียกว่า ทำเซ็ดทำไซ ใช้เครื่องมือคือเปีย แล้วนำมาย้อมสี ก่อนที่จะนำไปย้อมต้องนำใจฝ้ายไปแช่ข้าวจ้าวที่หนึ่งสุก แล้วนำมาติดด้วยท่อนไม้ให้น้ำข้าวเข้าไปผสมกับเส้นด้ายก่อนจึงนำไปตากแห้งเพื่อให้เส้นด้ายคงทน วิธีนี้เรียกว่า ซ่าฝ้าย เมื่อย้อมสีเสร็จก็นำเอาเส้นด้าย หรือเส้นฝ้ายเข้าไปเครื่องมือหมุนที่เรียกว่า กง กับ อัก หรืออวก เพื่อเซ็นหรือปั่นด้ายให้เรียบเสมอ และแน่นยิ่งขึ้นจึงนำไปคั้นหรือตีหลักคั้น คือที่ซึ่งด้ายก่อนนำไปเข้าเครื่องทอที่เรียกว่า กี่ หรือ ทูก เพื่อทอเป็นผ้าผืนต่อไป

ขั้นตอนการทอผ้าของกลุ่มทอผ้าบ้านก้างปลา

1. นำด้ายไปย้อมสีต่าง ๆ ตามต้องการ โดยจะใช้สีธรรมชาติหรือสีเคมีก็ได้ จากนั้นนำไปผึ่งแดดให้แห้ง
2. นำด้ายที่ย้อมสีแล้วมาปั่นใส่หลอด
3. ทำการคั้นเครื่องสูทหรือเดินด้าย โดยนำหลอด จำนวน 80 หลอด มาใส่บนราวตั้งหลอดแล้วดึงด้ายจากหลอดทุกหลอดมารวมกัน จากนั้นก็ทำการเดินด้าย เมื่อเดินด้ายเสร็จจะได้เครื่องสูทประมาณ 67 เมตร
4. นำเครื่องสูทมาร้อยรูฟืม ซึ่งลักษณะของฟืมจะเป็นกรอบไม้สี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้างประมาณ 14-16 ซม. ยาวประมาณ 90-105 ซม. ตรงกลางจะเป็นซี่เล็ก ๆ คล้ายหวี ระยะห่างระหว่างซี่จะห่างกันตามความต้องการแต่ละช่องจะใช้ด้ายเครื่องสูทสอดเข้าไป ซึ่งเป็นการจัดเส้นด้ายให้อยู่ห่างกันตามความละเอียดของเนื้อผ้า เพราะฟืมจะเป็นตัวกระทบให้เส้นด้ายติดกัน โดยจะมีทั้งหมด 1,241 รู
5. เมื่อร้อยรูฟืมเสร็จแล้วก็จะทำการเก็บตะกอก หรือเก็บเขา ซึ่งลักษณะเป็นกรอบไม้ ทำหน้าที่แยกเครื่องสูทออกเป็นหมู่เพื่อให้กระสวยนำด้ายวิ่งผ่านไปมา โดยการเก็บตะกอกจะผูกด้ายเป็นสูกที่ละเส้น
6. เมื่อเก็บตะกอกเสร็จจะนำเครื่องสูทไปม้วนไม้ และมัดใส่ก๊ให้เรียบร้อย พร้อมกับหวีเครื่องสูทให้เป็นระเบียบพร้อมที่จะทอต่อไป

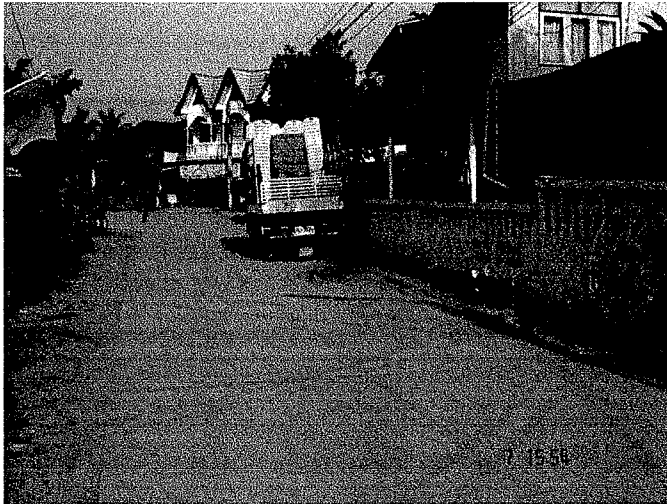
7. ดำเนินการทอโดยจะมีกระสวยเป็นตัวนำด้าย ซึ่งกระสวยใส่ด้ายเส้นพุ่งที่ใช้ในการทอผ้าโดยปกติประมาณ 30 ชม. ส่วนหัวและส่วนท้ายของกระสวยจะเรียวมนคล้ายเรือ ปลายทั้งสองข้างงอนเขิดเล็กน้อย ตรงกลางจะป่อง และเจาะเป็นช่องสำหรับใส่ด้ายที่ปั่นเป็นหลอดแล้ว ซึ่งในขณะที่ทอ กระสวยจะนำเส้นด้ายสลับซ้ายขวาไปมาเพื่อสอดด้ายให้ขัดกับเครือฮุกแล้วกระทบพืมเพื่อให้เส้นด้ายเรียงเข้ากันแน่นและเป็นระเบียบ เมื่อเสร็จก็จะได้ผ้ายาวประมาณ 60 เมตร

ภาพที่ 13 ภาพแสดงขั้นตอนการทอผ้าของกลุ่มทอผ้าบ้านก้างปลา

4. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

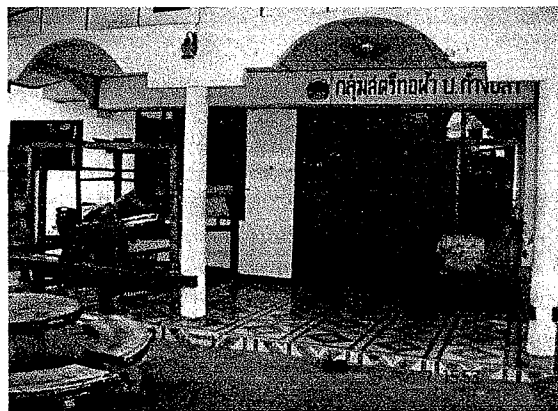
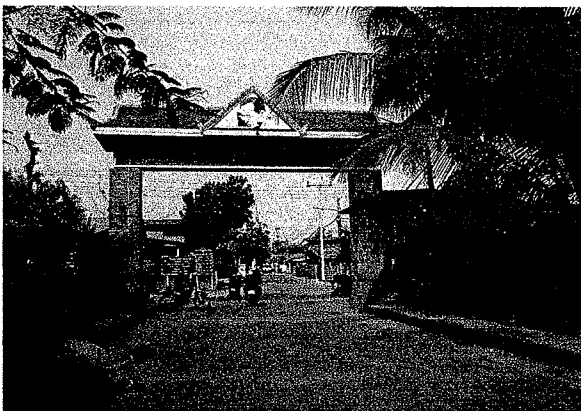
4.1 สภาพถนนคอนกรีต

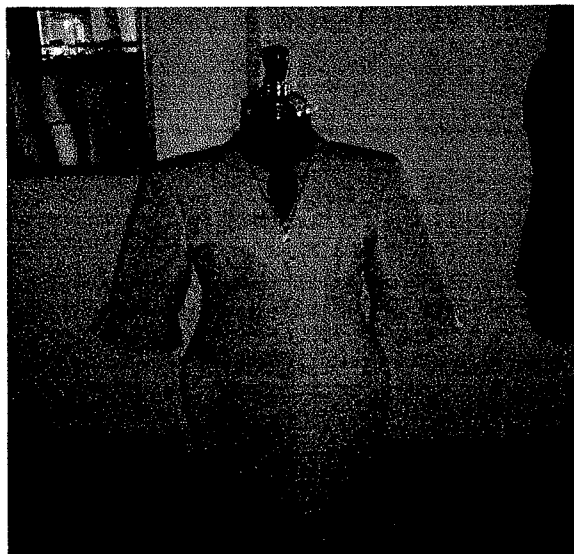
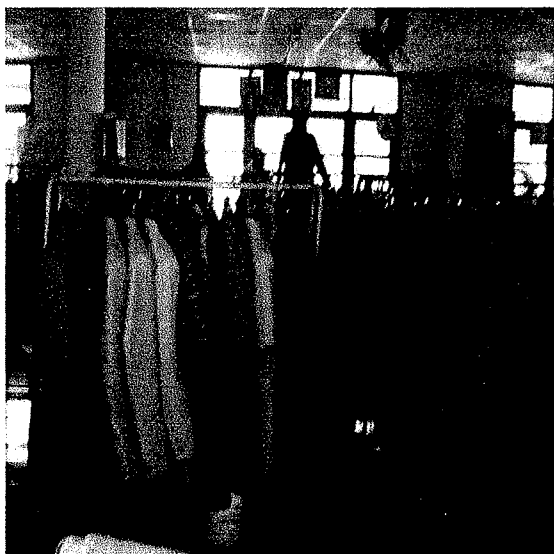

อธิบายรายละเอียดสภาพถนน ถนนก่อนเข้าหมู่บ้านจะเป็นถนนลาดยาง 2 ช่องจราจร พอข้ามสะพานก็จะเป็นถนนคอนกรีต ที่ใช้ในการเดินทางภายในหมู่บ้าน

4.2 พาหนะในการเดินทาง (เริ่มต้นจากสถานีขนส่ง โดยระบุหมายเลขทางหลวงและหลักกิโลเมตร)

ออกเดินทางจากสถานีขนส่งจังหวัดเลย เลี้ยวขวาตามถนนหมายเลข 201 ถนนเลย-เชียงคาน ตรงไปเรื่อยๆ จนถึงหมู่บ้านกำเนิดเพชร จากนั้นเลี้ยวขวาเข้าหมู่บ้านกำเนิดเพชร แล้วตรงไปเรื่อยๆ ข้ามสะพานแม่น้ำเลยก็จะถึงหมู่บ้านก้างปลา ตำบลชัยพฤกษ์ จากนั้นตรงไปถึงสามแยกสุดท้ายแล้วเลี้ยวขวา แล้วตรงไปเรื่อย ๆ อีกประมาณ 100 เมตร จะถึงห้าแยกโรงเรียนบ้านก้างปลา แล้วเลี้ยวขวา ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ แล้วตรงไปเรื่อย ๆ ก็จะเจอกลุ่มทอผ้าบ้านก้างปลา ซึ่งเป็นบ้านกำนันตำบลชัยพฤกษ์

4.3 พาหนะในการเดินทาง รถยนต์ส่วนบุคคล

4.4 รายละเอียดพาหนะในการเข้าถึง

- ไม่มีรถสาธารณะที่เข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยว แต่นักท่องเที่ยวสามารถว่าจ้างรถรับจ้าง (สามล้อเครื่อง หรือมอเตอร์ไซค์รับจ้าง) จากสถานีขนส่งจังหวัดเลยไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้ ราคาเริ่มต้นตั้งแต่ 100 – 140 บาท

4.5 ที่จอดรถยนต์และรถมอเตอร์ไซค์ มีที่จอดรถได้ตั้งตั้งแต่ 11 คันขึ้นไป

4.6 ที่จอดรถบัส มีที่จอดรถได้ตั้งตั้งแต่ 11 คันขึ้นไป

4.7 ป้ายบอกทาง

- ไม่มีป้ายบอกทาง

รายละเอียดเพิ่มเติม รถบัสต้องไปจอดที่โรงเรียนบ้านก้างปลา จากนั้นนักท่องเที่ยวต้องเดินไปที่กลุ่มทอผ้าบ้านก้างปลา ประมาณ 500 เมตร

5. สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบ ๆ แหล่งท่องเที่ยว (ในระยะรัศมีไม่เกิน 400 เมตร)

5.1 .สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการสื่อสาร

- โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 3 เครื่อง
- มีร้านบริการโทรสาร จำนวน 1 แห่ง
- มีไปรษณีย์ท้องถิ่น
- สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่
- AIS/One-2 Call
- DTAC / Happy
- True

5.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณสุขและปลอดภัย

- มีศูนย์อนามัย จำนวน 1 แห่ง
- มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ อบต.
- มีศูนย์รับแจ้งเหตุในชุมชน

5.3 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการบริการนักท่องเที่ยว

5.3.1 มีร้านอาหารเครื่องดื่ม

- จำนวน 2 ร้าน

ประเภทของอาหาร เป็นอาหารตามสั่ง

- เปิดให้บริการทุกวัน

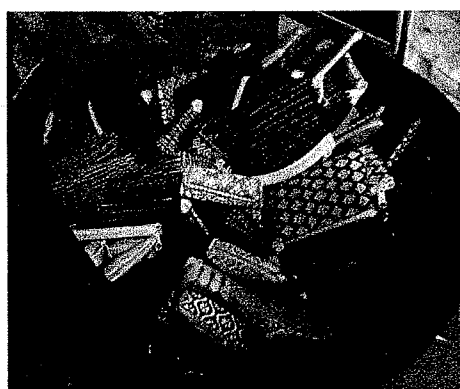
รายละเอียดเพิ่มเติม ร้านอาหารจะหยุดทุกวันจันทร์

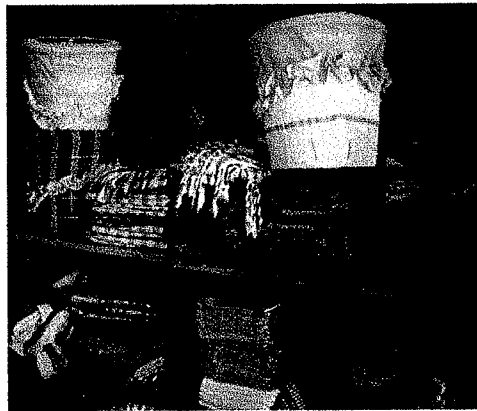

5.3.2 มีร้านจำหน่ายของที่ระลึก

- จำนวน 1 ร้าน

- สินค้าที่ระลึกประกอบด้วย เช่น เสื้อผ้าฝ้าย หมอน ปอกหมอน ผ้าห่ม ตะกร้า หมวก กระเป๋า ผ้าถุง ผ้าม้า

5.3.3 ไม่มีบริการที่พักรในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว

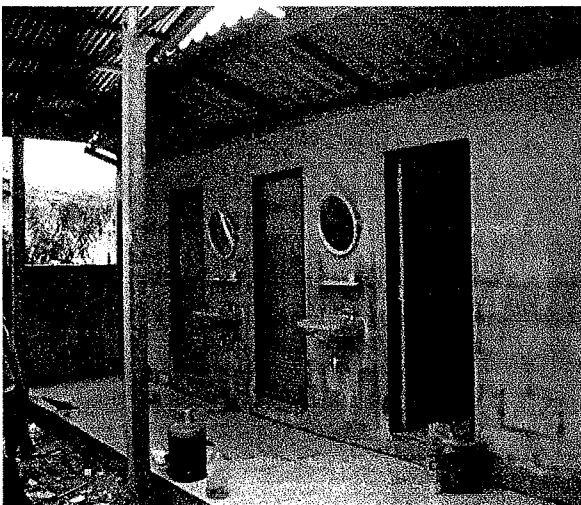
5.3.4 ไม่มีตู้ ATM

5.3.5 มีศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

6. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

6.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสิ่งก่อสร้างและบริการ

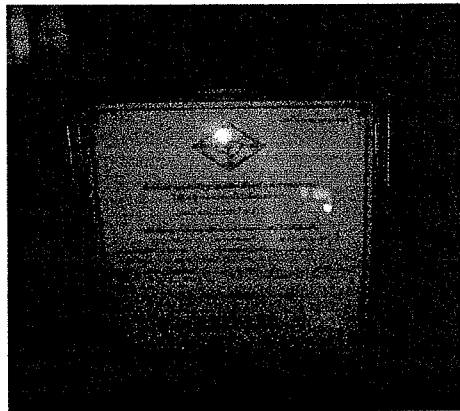
- ไม่มีที่จำหน่ายบัตรเข้าชม
- มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว
- มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ
- มีเอกสาร / แผ่นพับ
- มีศาลาที่พัก/ ชุมนั่งรอ
จำนวน 4 หลัง
- มีที่นั่ง/ เก้าอี้รองรับได้ 20 คน
(หรือโดยประมาณ)
- มีห้องน้ำสาธารณะ มีจำนวน 5 ห้อง ไม่แยกชาย / หญิง

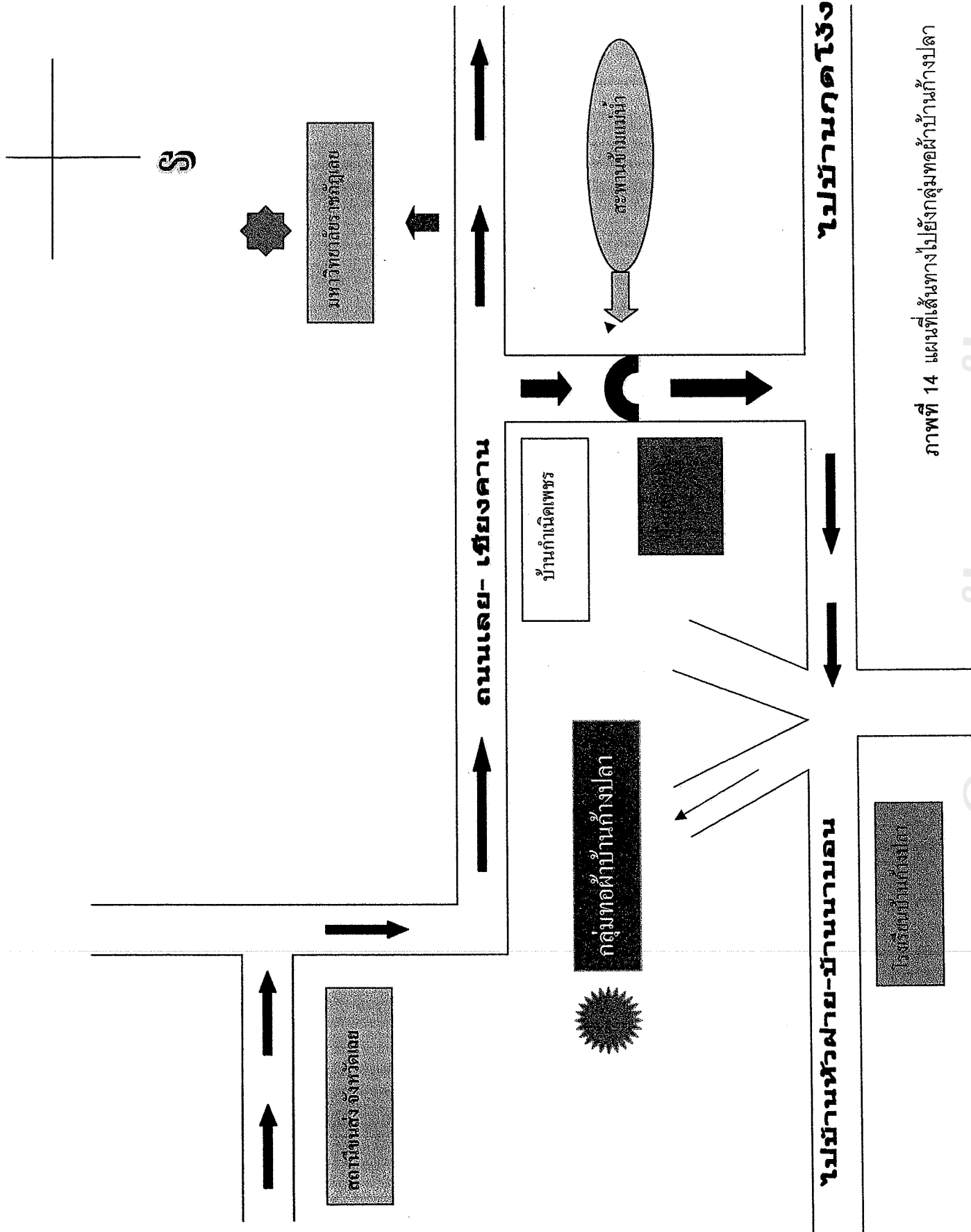

- มีระบบน้ำใช้ในห้องน้ำ
- เปิดให้บริการทุกวัน หยุดเฉพาะวันจันทร์
- มีร้านจำหน่ายของที่ระลึก จำนวน 1 ร้าน โดยเป็นร้านกลุ่มทอผ้าบ้านกำปลา
- ระบบการสื่อสาร
- สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่
- AIS/One-2 Call
- DTAC / Happy
- True

6.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านป้ายในแหล่งท่องเที่ยว

- มีป้ายแผนที่แสดงที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยว
- ไม่มีป้ายแผนที่แสดงจุดนำชมในแหล่งท่องเที่ยว
- ไม่มีป้ายชี้ทางภายในแหล่งท่องเที่ยว
- ไม่มีป้ายแสดงกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยว
- ไม่มีป้ายเตือนอันตรายนักท่องเที่ยว
- มีป้ายประกาศอื่นๆ ที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวทราบ ป้ายบอกสินค้า

ภาพที่ 14 แผนที่เส้นทางไปยังกลุ่มทอผ้าบ้านกั้งปลา

ประเพณีต้นผาสารทผึ้ง

1. ชื่อแหล่งท่องเที่ยว ประเพณีต้นผาสารทผึ้ง บ้านหัวฝาย

2. ประเภทแหล่งท่องเที่ยว

ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิต

3. ลักษณะของสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว

วัด/ศาสนสถาน

เทศกาล/งานประเพณี

ศูนย์วัฒนธรรม

- ลักษณะสิ่งดึงดูดใจอื่นๆ

การประกวดต้นผาสารทผึ้ง ซึ่งทำจากวัสดุจากธรรมชาติ เช่น ต้นกล้วย มะละกอ และประกวดลายของต้นผาสารทผึ้ง ซึ่งมีความสวยงาม

รายละเอียดของสิ่งดึงดูดใจ(ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ/ลักษณะทางกายภาพ/
เรื่องราว/คุณสมบัติ/ฯลฯ)

ประเพณีต้นผาสารผึ้ง เกิดขึ้นตั้งแต่สมัยโบราณ ซึ่งจัดขึ้นเพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้กับ
ผู้ที่เสียชีวิตไปแล้ว เป็นกิจกรรมประเพณีที่สืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่ในสมัย
ปัจจุบันนี้จุดประสงค์ที่จัดขึ้นก็เพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศลและเพื่อประกวดต้นผาสารผึ้ง อาทิ การ
ประกวดลวดลาย ความสวยงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความแปลกใหม่และต้นผาสารผึ้ง
ต้องทำจากวัสดุจากธรรมชาติเท่านั้น ต้นผาสารผึ้งทำขึ้นโดยมีลักษณะคล้ายแบบบ้าน ปราสาท
หรือกระท่อม ชาวบ้านมีความเชื่อว่าคนที่เสียชีวิตไปแล้ว จะไม่มีที่อยู่อาศัย จึงได้มีการจัดทำ
กิจกรรมประเพณีต้นผาสารผึ้ง นอกจากนั้น ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจ
เดียวกัน ความสามัคคี และความปรองดอง

4. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

4.1 สภาพถนน ลาดยาง

อธิบายรายละเอียดสภาพถนน ถนนลาดยาง แต่มีบางบริเวณที่เป็นหลุมเป็นบ่อ

4.2 เส้นทางการเดินทาง(เริ่มต้นจากสถานีขนส่ง โดยระบุหมายเลขทางหลวง และหลักกิโลเมตร)

เดินทางออกจากสถานีขนส่งจังหวัดเลย เลี้ยวขวาตามถนนเลย-เชียงคาน ตามถนน
หมายเลข 201 ตรงไปเรื่อยๆ จากนั้นเลี้ยวขวาไปยังบ้านกำเนิดเพชร ตรงไปเรื่อย ๆ จนข้าม
สะพานแม่น้ำเลยเข้าสู่บ้านก้างปลา ตำบลชัยพฤกษ์ ตรงไปเรื่อยๆ เจอสสามแยก แล้วเลี้ยวซ้าย
จากนั้นตรงไปจนกระทั่งผ่านโรงเรียนบ้านก้างปลา จะถึงทางสามแยก แล้วจะมีป้ายบอกทางไป
บ้านหัวฝาย จากนั้นก็ตรงต่อไปจนกระทั่งถึงบ้านหัวฝาย

4.3 พาหนะในการเดินทาง รถยนต์ส่วนตัว

4.4 รายละเอียดพาหนะในการเข้าถึง

- ไม่มีรถสาธารณะที่เข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยว แต่นักท่องเที่ยวสามารถว่าจ้างรถรับจ้าง (สามล้อเครื่อง หรือมอเตอร์ไซด์รับจ้าง) จากสถานีขนส่งจังหวัดเลยไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้ ราคาเริ่มต้นตั้งแต่ 100 – 140 บาท

4.5 ที่จอดรถยนต์และรถมอเตอร์ไซด์ มีจุดได้ตั้งแต่ 11 คันขึ้นไป

4.6 ที่จอดรถบัส มีจุดได้ตั้งแต่ 11 คันขึ้นไป

4.7 ป้ายบอกทาง มีป้ายบอกทางจนถึงแหล่งท่องเที่ยว

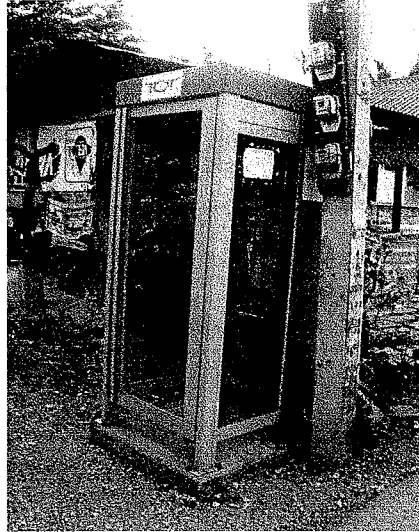

รายละเอียดเพิ่มเติม มีป้ายบอกทางที่บ้านกำเนิดเพชร บ้านก้างปลา ตลอดจนถึงบ้านหัวฝาย

5. สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆแหล่งท่องเที่ยว(ในระยะรัศมีไม่เกิน 400 เมตร)

5.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการสื่อสาร

- โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 2 เครื่อง

- มีร้านบริการโทรสาร จำนวน 1 ร้าน
- ไปรษณีย์ท้องถิ่น ไม่มี
- สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่

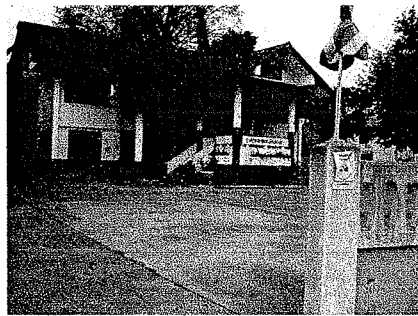
AIS/one-2-Call

DTAC/Happy

True

5.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย

- มีศูนย์อนามัย จำนวน 1 แห่ง

ภาพที่ 15 สถานีอนามัยตำบลชัยพฤกษ์

- มีป้อมตำรวจ จำนวน 1 แห่ง
- มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จำนวน 1 คน
- มีศูนย์รับแจ้งเหตุในชุมชน จำนวน 1 แห่ง

5.3 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการบริการนักท่องเที่ยว

- 5.3.1 ร้านอาหาร/เครื่องดื่ม ไม่มี

5.3.2 ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ไม่มี

5.3.3 บริการที่พักริเวณแหล่งท่องเที่ยว ไม่มี

5.3.4 ตู้ ATM ไม่มี

5.3.5 ศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว มี

รายละเอียดเพิ่มเติม บ้านผู้ใหญ่บ้านหัวฝาย และชาวบ้าน

6. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

6.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสิ่งก่อสร้างและบริการ

- ที่จำหน่ายบัตรเข้าชม ไม่มี

- ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มี

- มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ มี

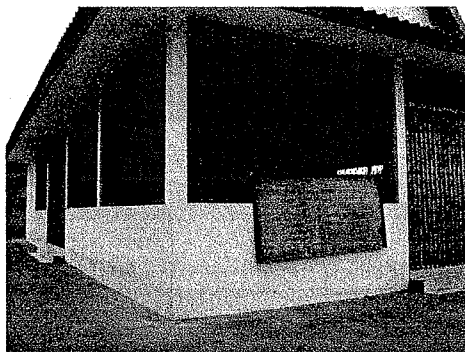
- มีเอกสาร/แผ่นพับ ไม่มี

รายละเอียดเพิ่มเติม แผ่นพับไม่มี เพราะชาวบ้านถือเป็นประเพณีระดับหมู่บ้านและประเพณีนี้ก็เพิ่งจัดทำขึ้นมา

- ศาลาที่พัก/ซุ้มนั่งรอ มี

- จำนวน 3 หลัง

- มีที่นั่ง/เก้าอี้ รองรับได้ 300 คน (หรือโดยประมาณ)

- ห้องน้ำสาธารณะ มี

- จำนวน 5 ห้อง ไม่แยกชาย/หญิง

- มีระบบน้ำใช้ในห้องน้ำ มี

รายละเอียดเพิ่มเติม เป็นระบบน้ำใต้ดิน

- ร้านอาหาร/เครื่องดื่ม ไม่มี

- ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ไม่มี

- ระบบการสื่อสาร

โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 2 เครื่อง
สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่

AIS/One-2-Call

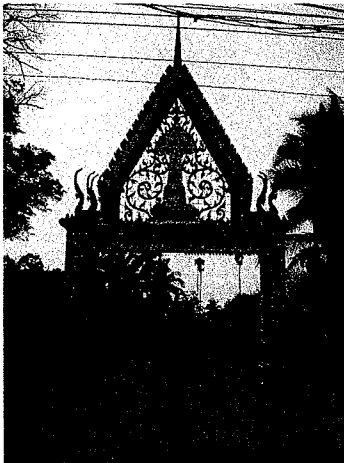
DTAC/Happy

True

6.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านป้ายในแหล่งท่องเที่ยว

- ป้ายแผนที่แสดงที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยว ไม่มี

รายละเอียดเพิ่มเติม เป็นป้ายบอกหมู่บ้านหัวฝาย

- ป้ายแผนที่แสดงจุดนำชมในแหล่งท่องเที่ยว ไม่มี

- ป้ายชี้ทางภายในแหล่งท่องเที่ยว ไม่มี

- ป้ายแสดงกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยว ไม่มี

- ป้ายเตือนอันตรายนักท่องเที่ยว ไม่มี

- ป้ายประกาศอื่นๆ ที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวทราบ ไม่มี

7. ข้อมูลอื่นๆประกอบเพิ่มเติม

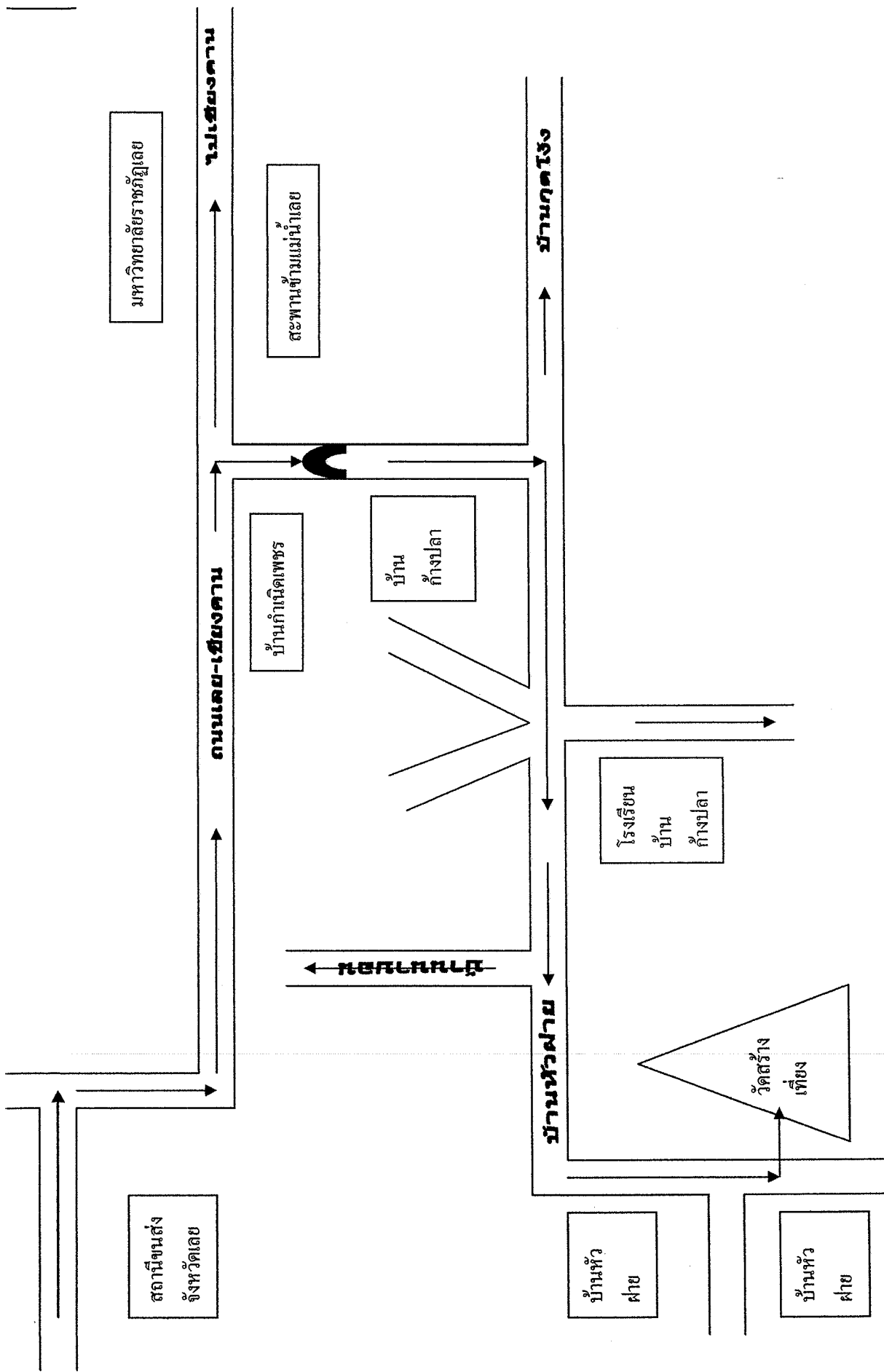
ประเพณีต้นผาสารทฝั่ง ส่วนมากจะจัดขึ้นที่ตำบลชัยพฤกษ์ ซึ่งแต่ละปีจะสับเปลี่ยนแต่ละ

หมู่บ้านเป็นเจ้าภาพในการจัดงานประเพณี และการประชาสัมพันธ์ จะใช้การประกาศของ

ผู้ใหญ่บ้าน หรือการประกาศจากวัดสร้างเที่ยง

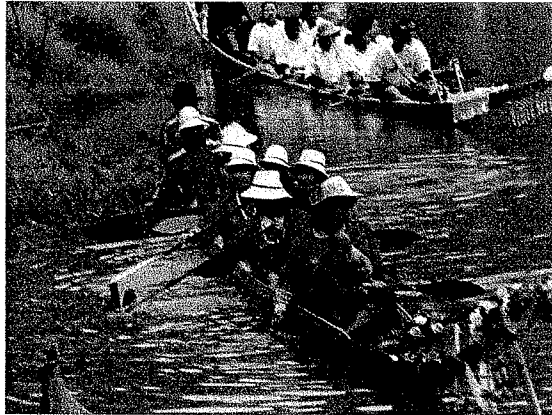

ภาพที่ 16 ต้นผาสารทฝั่งและขบวนแห่

ภาพที่ 17 แผนที่เส้นทางไปยังงานประเพณีต้นเผาสารพัดธง

ประเพณีแข่งเรือกุดโง้งน้อย

1. ชื่อแหล่งท่องเที่ยว ประเพณีแข่งเรือ หนองน้ำกุดโง้งน้อย
2. ประเภทแหล่งท่องเที่ยว
ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิต

3. ลักษณะของสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว
แม่น้ำลำคลอง
เทศกาล/งานประเพณี
การพายเรือ

ลักษณะสิ่งดึงดูดใจอื่นๆ

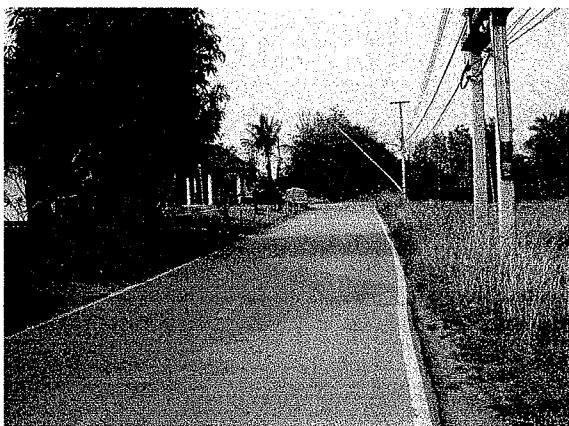
ประเพณีแข่งเรือที่หนองกุดโง้งน้อย เป็นการแข่งเรือเพื่อความสนุกสนาน สามัคคี และแข่งเรือสวยงาม ความพร้อมเพรียงกันในการพายเรือ

รายละเอียดของสิ่งดึงดูดใจ(ประวัติความเป็นมา/ความสำคัญ/ลักษณะทางกายภาพ/
เรื่องราว/คุณสมบัติ/ฯลฯ)

ประเพณีแข่งเรือที่หนองน้ำกุดโง้งน้อย บ้านกุดโง้ง ตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัด
เลย ถูกจัดขึ้นเองโดยชาวบ้าน เนื่องจากที่บ้านกุดโง้งไม่มีวัดหรือสำนักสงฆ์ ซึ่งก็จัดประเพณีแข่ง
เรือขึ้นนานแล้ว ในสมัยก่อนที่บ้านกุดโง้งมีการขุดคลองใหญ่ล้อมรอบบ้าน เพื่อใช้ในการ
ชลประทาน การประมง และทำมาหากินของชาวบ้าน ซึ่งก็ถือได้ว่าเป็นคลองน้ำที่หล่อเลี้ยงชีวิต
ของชาวบ้าน นอกจากนั้นวัตถุประสงค์ในการจัดประเพณีแข่งเรือขึ้นมาก็เพื่อสร้างความสามัคคี
ความรักใคร่ ประองดอง และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขึ้นมาให้ลูกหลานได้สืบทอดประเพณีนี้
ต่อไป

4. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

4.1 สภาพถนน ลาดยาง

4.2 เส้นทางการเดินทาง(เริ่มต้นจากสถานีขนส่ง โดยระบุหมายเลขทางหลวง และหลักกิโลเมตร)

เดินทางออกจากสถานีขนส่งจังหวัดเลย เลี้ยวขวาไปตามถนนหมายเลข 201 ถนนเลย-
เชียงคาน ตรงไปเรื่อยๆ จนถึงหมู่บ้านกำเนิดเพชร จากนั้นเลี้ยวขวาเข้าหมู่บ้านก้างปลา ตำบล
ชัยพฤกษ์ ตรงไปเรื่อยๆ จนถึงทางแยกสามแยก แล้วเลี้ยวซ้าย เดินทางไปตามถนนลาดยาง ก็จะ
เจอหมู่บ้านกุดโง้ง

4.3 พาหนะในการเดินทาง รถยนต์ส่วนตัว

4.4 ที่จอดรถยนต์และรถมอเตอร์ไซค์ มีจอดได้ตั้งแต่ 11 คันขึ้นไป

- 4.5 ที่จอดรถบัส มีจุดได้ตั้งแต่ 11 คันขึ้นไป
- 4.6 ป้ายบอกทาง มีป้ายบอกทางจนถึงแหล่งท่องเที่ยว

5. สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆแหล่งท่องเที่ยว(ในระยะรัศมีไม่เกิน 400 เมตร)

5.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการสื่อสาร

- โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 1 เครื่อง

- ไปรษณีย์ท้องถิ่น ไม่มี
- สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่
AIS/one-2-Call
DTAC/Happy
True

5.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย

- มีป้อมตำรวจ จำนวน 1 แห่ง

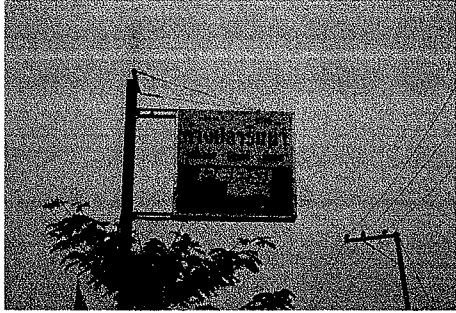

- มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จำนวน 1 แห่ง มีเจ้าหน้าที่ 4 คน
 - มีศูนย์รับแจ้งเหตุในชุมชน จำนวน 1 แห่ง
- รายละเอียดเพิ่มเติม ป้อมตำรวจ

5.3 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการบริการนักท่องเที่ยว

5.3.1 ร้านอาหาร/เครื่องดื่ม มีจำนวน 2 ร้าน ได้แก่

- ร้านก๋วยเตี๋ยวปลา
ประเภทของอาหาร พื้นบ้าน/ท้องถิ่น อาหารตามสั่ง
เปิดให้บริการ ทุกวันตั้งแต่ 08.00 - 18.00 น.
- ร้านก๋วยเตี๋ยวปลาเผา
ประเภทของอาหาร พื้นบ้าน/ท้องถิ่น อาหารตามสั่ง
เปิดให้บริการ วันอังคาร- วันอาทิตย์ ตั้งแต่ 08.00 - 23.00 น.

รายละเอียดเพิ่มเติม ร้านอาหารเป็นร้านอาหารกุดรังจำพวกปลาเผา กุ้งเผา และ
ร้านอาหารที่อยู่ริมคลองหนองน้ำกุดรังน้อย

5.3.2 ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ไม่มี

5.3.3 บริการที่พักบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ไม่มี

5.3.4 ตู้ ATM ไม่มี

5.3.5 ศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว มี

รายละเอียดเพิ่มเติม บ่อมตำรวจและบ้านผู้ใหญ่น้ำกุดรัง

6. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

6.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสิ่งก่อสร้างและบริการ

- ที่จำหน่ายบัตรเข้าชม ไม่มี
- ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มี
- มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ มี
- ศาลาที่พัก/ซุ่มนั่งรอ มี จำนวน 12 หลัง
- มีที่นั่ง/เก้าอี้ รองรับได้ 10 คน/หลัง (หรือโดยประมาณ)

- ห้องน้ำสาธารณะ มี - จำนวน 4 ห้อง ไม่แยกชาย/หญิง

- มีระบบน้ำใช้ในห้องน้ำ มี

- ร้านอาหาร/เครื่องดื่ม มี

- ร้านก๋วยเตี๋ยว

ประเภทของอาหาร พื้นบ้าน/ท้องถิ่น อาหารตามสั่ง
เปิดให้บริการ ทุกวันตั้งแต่ 08.00 - 18.00 น.

- ร้านก๋วยเตี๋ยว

ประเภทของอาหาร พื้นบ้าน/ท้องถิ่น อาหารตามสั่ง
เปิดให้บริการ วันอังคาร- วันอาทิตย์ ตั้งแต่ 08.00 - 23.00 น.

- ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ไม่มี

- ระบบการสื่อสาร

โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 1 เครื่อง

สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่

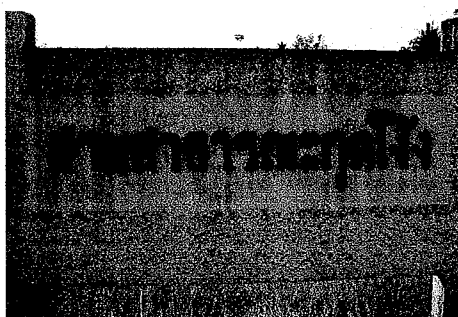
AIS/One-2-Call

DTAC/Happy

True

6.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านป้ายในแหล่งท่องเที่ยว

- ป้ายแผนที่แสดงที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยว ไม่มี
- ป้ายแผนที่แสดงจุดนำชมในแหล่งท่องเที่ยว ไม่มี

รายละเอียดเพิ่มเติม มีเพียงป้ายบอกชื่อ และที่ตั้งของหนองน้ำกุดโง้ง

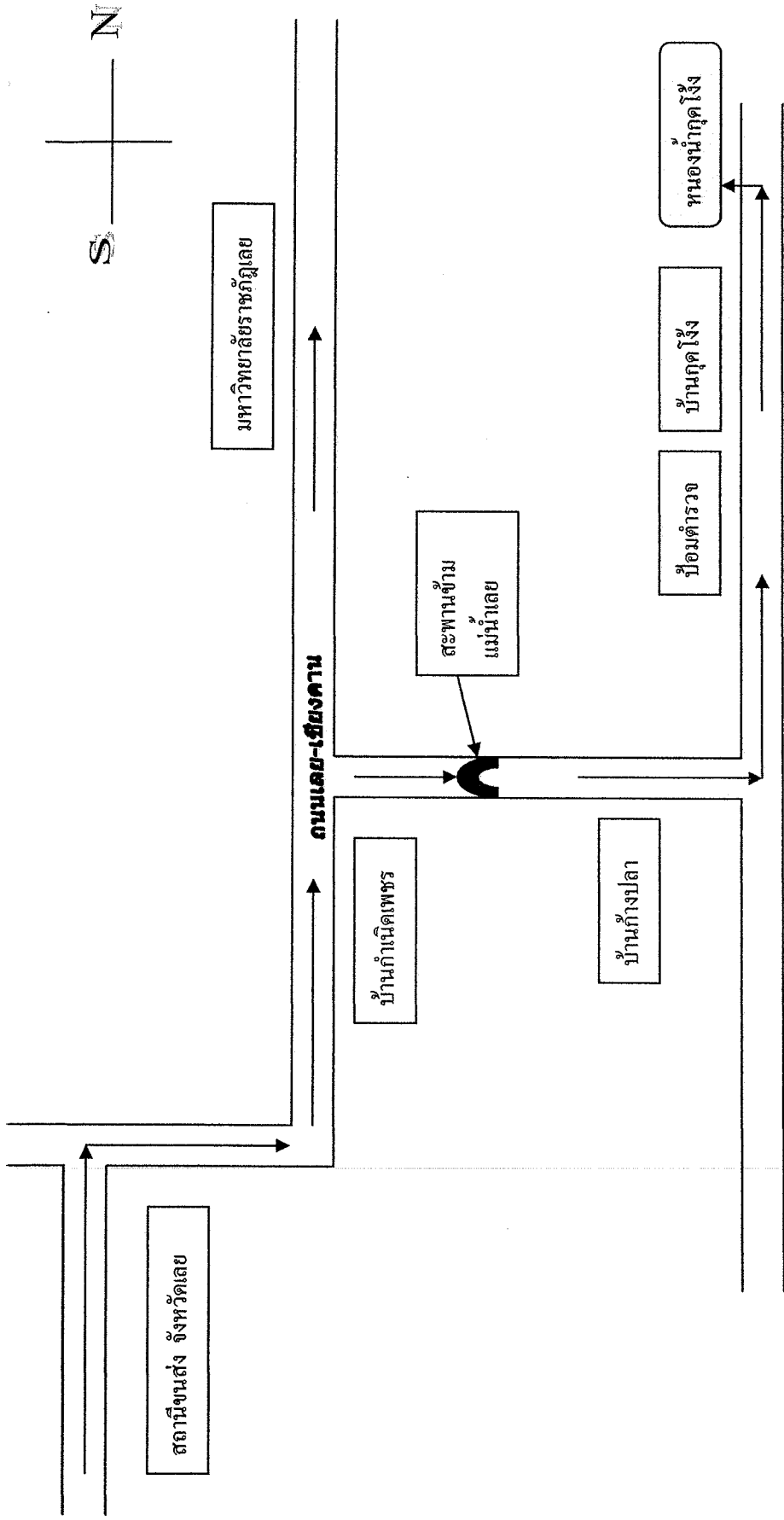
- ป้ายชี้ทางภายในแหล่งท่องเที่ยว ไม่มี
- ป้ายแสดงกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยว ไม่มี
- ป้ายเตือนอันตรายแก่นักท่องเที่ยว มี

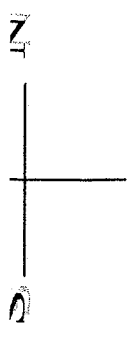
- ป้ายประกาศอื่นๆ ที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวทราบ มี

ภาพที่ 18 ภาพบรรยากาศประเพณีแข่งเรือ

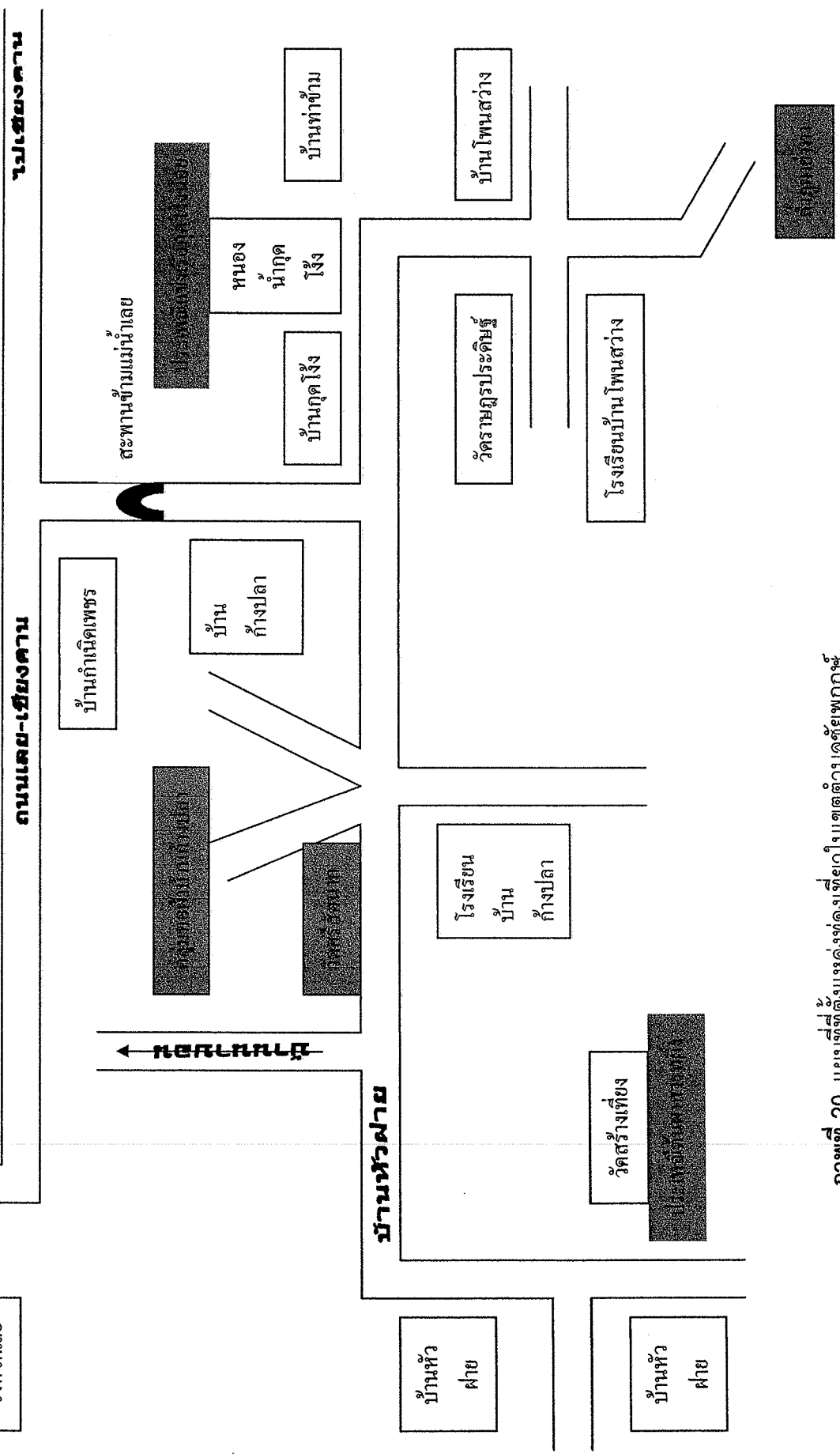

ภาพที่ 19 แผนที่เส้นทางไปยังงานประเพณีแข่งเรือกุดโจ่งน้อย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

สถานีขนส่ง
จังหวัดเลย

ภาพที่ 20 แผนที่ที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

บทที่ 5 สรุป และอภิปรายผล

การวิจัยการสำรวจข้อมูลทางกายภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย เป็นการศึกษาเพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย และเพื่อศึกษาข้อมูลทางกายภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ซึ่งเป็นการศึกษาแบบเชิงคุณภาพ ได้มีกระบวนการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และออกสำรวจโดยใช้แบบสำรวจทรัพยากรกายภาพ ตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในเขตตำบล ชัยพฤกษ์ และได้รายงานผลการสำรวจไปในบทที่ 4 แล้ว ดังนั้นในบทนี้จะทำการสรุปผลและอภิปรายเพื่อให้ข้อเสนอแนะอันจะนำไปสู่การใช้ประโยชน์ได้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยสำรวจข้อมูลทางกายภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ซึ่งทำการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด 5 แห่ง ได้แก่ ภูผาย่าทาวัดศรีสัตนาคน กลุ่มทอผ้ากำปั่นปลา งานประเพณีต้นผาสารทผึ้ง บ้านหัวฝาย และงานประเพณีแข่งเรือ หนองน้ำกุดโง้งน้อย โดยสามารถสรุปผลการสำรวจได้ดังนี้

1. ภูผาย่าทา

ภูผาย่าทาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ซึ่งมีสิ่งดึงดูดใจ ได้แก่ ถ้ำ โบราณวัตถุ การเดินป่า ปีนเขา ทั้งยังตั้งอยู่ใกล้วัด และ ศาสนสถาน โดยถนนที่เชื่อมต่อจากหมู่บ้านมาที่วัดภูผาย่าทาจะเป็นถนนลูกรัง และมีความลาดชัน เมื่อเข้าไปสู่แหล่งท่องเที่ยว การเดินทางสามารถใช้รถยนต์ส่วนตัว และไม่มีรถโดยสารสาธารณะ แต่สามารถจ้างรถรับจ้างให้เข้าไปส่งได้ มีที่จอดรถยนต์และรถมอเตอร์ไซด์ แต่ไม่มีที่จอดรถบัส

สิ่งอำนวยความสะดวกจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว และ สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว

- ด้านการสื่อสาร มีโทรศัพท์สาธารณะ 1 เครื่อง และ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/One-2-Call และ DTAC/ Happy
- ด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย มีศูนย์อนามัย จำนวน 1 แห่ง และ ศูนย์รับแจ้งเหตุในชุมชน จำนวน 1 แห่ง
- ด้านการบริการนักท่องเที่ยว มีร้านอาหาร/ เครื่องดื่ม จำนวน 2 ร้าน แต่ไม่มีบริการร้านขายของที่ระลึก ที่พัก และ ตู้ ATM

สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

- ด้านสิ่งก่อสร้างและบริการ มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ มีศาลาที่พัก/ ชุมนั่งรอ จำนวน 1 หลัง และมีเก้าอี้/ ที่นั่ง รองรับได้ 100 คน ห้องน้ำสาธารณะ จำนวน 2 ห้อง ไม่แยกหญิง – ชาย ส่วนร้านอาหารนั้นไม่มีให้บริการ
- ด้านป้ายในแหล่งท่องเที่ยว ไม่มี

2. วัดศรีสัตนาคน

วัดศรีสัตนาคนเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ซึ่งสิ่งที่น่าสนใจที่วัดศรีสัตนาคน ก็คือภาพจิตรกรรมฝาผนัง อุโบสถ และศูนย์วัฒนธรรมตำบลชัยพฤกษ์ โดยถนนที่เชื่อมต่อกับถนนทางเข้าหมู่บ้านเข้ามาภายในหมู่บ้าน และมาที่วัดศรีสัตนาคนจะเป็นถนนคอนกรีต การเดินทางสามารถใช้รถยนต์ส่วนตัว และไม่มีรถโดยสารสาธารณะ แต่สามารถจ้างรถรับจ้างให้เข้าไปส่งได้ และมีที่จอดรถยนต์และรถมอเตอร์ไซค์ รวมทั้งที่จอดรถบัสด้วย

สิ่งอำนวยความสะดวกจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว และ สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว

- ด้านการสื่อสาร มีโทรศัพท์สาธารณะ 3 เครื่อง และ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/One-2-Call และ DTAC/ Happy มีร้านบริการโทรสาร จำนวน 1 แห่ง มีไปรษณีย์ท้องถิ่น และมีตู้ไปรษณีย์ จำนวน 3 ตู้
- ด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย มีศูนย์อนามัย จำนวน 1 แห่ง และมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ประจำอยู่ที่ อบต.ชัยพฤกษ์

- ด้านการบริการนักท่องเที่ยว มีร้านอาหาร/ เครื่องดื่ม จำนวน 1 ร้าน ร้านขายของที่ระลึก 1 ร้าน มีศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว แต่ไม่มีบริการที่พัก และ ตู้ ATM

สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

- ด้านสิ่งก่อสร้างและบริการ มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ มีศาลาที่พัก/ ชุมนั่งรอ จำนวน 2 หลัง และมีเก้าอี้/ ที่นั่ง รองรับได้ประมาณ 300 คน ห้องน้ำสาธารณะ จำนวน 5 ห้อง ไม่แยกหญิง - ชาย ส่วนร้านอาหารนั้นไม่มีให้บริการ ไม่มีร้านขายของที่ระลึก ร้านอาหาร/ เครื่องดื่ม และโทรศัพท์สาธารณะ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/ One-2-Call DTAC/ Happy และ True
- ด้านป้ายในแหล่งท่องเที่ยว มีป้ายกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยว และ ป้ายเตือนอันตรายนักท่องเที่ยว

3. กลุ่มทอผ้าบ้านกำปลา

กลุ่มทอผ้าบ้านกำปลาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภท ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต ซึ่งสิ่งที่น่าสนใจก็คือ พิพิธภัณฑสถาน การประกอบอาชีพ และศูนย์การค้า/ศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชน โดยถนนก่อนเข้าหมู่บ้านจะเป็นถนนลาดยาง 2 ช่องจราจร พอข้ามสะพานก็จะเป็นถนนคอนกรีตที่ใช้ในการเดินทางภายในหมู่บ้าน การเดินทางสามารถใช้รถยนต์ส่วนตัว และไม่มีรถโดยสารสาธารณะ แต่สามารถจ้างรถรับจ้างให้เข้าไปส่งได้ และมีที่จอดรถยนต์และรถมอเตอร์ไซด์ รวมทั้งที่จอดรถบัสด้วย

สิ่งอำนวยความสะดวกจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว และ สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว

- ด้านการสื่อสาร มีโทรศัพท์สาธารณะ 3 เครื่อง และ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/ One-2-Call และ DTAC/ Happy และ True มีร้านบริการโทรสาร จำนวน 1 แห่ง และมีไปรษณีย์ท้องถิ่น
- ด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย มีศูนย์อนามัย จำนวน 1 แห่ง มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ประจำอยู่ที่ อบต.ชัยพฤกษ์ และมีศูนย์รับแจ้งเหตุในชุมชน
- ด้านการบริการนักท่องเที่ยว มีร้านอาหาร/ เครื่องดื่ม จำนวน 2 ร้าน ร้านขายของที่ระลึก 1 ร้าน มีศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว แต่ไม่มีบริการที่พัก และ ตู้ ATM

สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

- ด้านสิ่งก่อสร้างและบริการ มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ มีศาลาที่พัก/ ชุมนั่งรอ จำนวน 4 หลัง และมีเก้าอี้/ ที่นั่ง รองรับได้ประมาณ 20 คน ห้องน้ำสาธารณะ จำนวน 5 ห้อง ไม่แยกหญิง – ชาย ไม่มีบริการร้านอาหาร/เครื่องดื่ม และโทรศัพท์สาธารณะ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/ One-2-Call DTAC/ Happy และ True
- ด้านป้ายในแหล่งท่องเที่ยว มีป้ายแผนที่แสดงที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยว และมีป้ายประกาศอื่นๆ ที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวทราบ เช่น ป้ายบอกสินค้า

4. ประเพณีต้นผาสารทผิ้ง บ้านหัวฝาย

งานประเพณีต้นผาสารทผิ้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภท ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิต ซึ่งสิ่งที่น่าสนใจก็คือ วัด/ศาสนสถาน เทศกาล/งานประเพณี และศูนย์วัฒนธรรม โดยมีการหมุนเวียนเปลี่ยนสถานที่จัดงานไปตามหมู่บ้านต่างๆ ในแต่ละปี สภาพถนน เป็นถนนลาดยาง แต่มีบางบริเวณที่เป็นหลุมเป็นบ่อ การเดินทางสามารถใช้รถยนต์ส่วนตัว และไม่มีรถโดยสารสาธารณะ แต่สามารถจ้างรถรับจ้างให้เข้าไปส่งได้ และมีที่จอดรถยนต์และรถมอเตอร์ไซด์ และมีที่จอดรถบัสด้วย

สิ่งอำนวยความสะดวกจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว และ สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว

- ด้านการสื่อสาร มีโทรศัพท์สาธารณะ 2 เครื่อง และ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/ One-2-Call และ DTAC/ Happy และ True มีร้านบริการโทรสาร จำนวน 1 แห่ง แต่ไม่มีไปรษณีย์ท้องถิ่น
- ด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย มีศูนย์อนามัย จำนวน 1 แห่ง มีป้อมตำรวจ 1 แห่ง มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย 1 คน และมีศูนย์รับแจ้งเหตุในชุมชน
- ด้านการบริการนักท่องเที่ยว ไม่มีร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม และร้านขายของที่ระลึก รวมทั้งไม่มีบริการที่พัก และ ตู้ ATM แต่มีศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

- ด้านสิ่งก่อสร้างและบริการ มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ มีศาลาที่พัก/ ชุมนั่งรอ จำนวน 3 หลัง และมีเก้าอี้/ ที่นั่ง รองรับได้ประมาณ 300 คน ห้องน้ำสาธารณะ จำนวน 5 ห้อง ไม่แยกหญิง - ชาย ไม่มีบริการร้านอาหาร/เครื่องดื่ม และโทรศัพท์สาธารณะ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/ One-2-Call DTAC/ Happy และ True
- ด้านป้ายในแหล่งท่องเที่ยว ไม่มีป้ายแสดงรายละเอียดใดๆ เว้นแต่ป้ายบอกที่ตั้งหมู่บ้านห้วยฝาย

5. ประเพณีแข่งเรือกุดใจงน้อย

งานประเพณีแข่งเรือ หนองน้ำกุดใจงน้อย เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภท ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิต ซึ่งสิ่งที่น่าสนใจก็คือ แม่น้ำลำคลอง เทศกาล/งานประเพณี และการแข่งเรือ สภาพถนน เป็นถนนลาดยาง การเดินทางสามารถใช้รถยนต์ส่วนตัว และไม่มีรถโดยสารสาธารณะ แต่สามารถจ้างรถรับจ้างให้เข้าไปส่งได้ และมีที่จอดรถยนต์และรถมอเตอร์ไซด์ และมีที่จอดรถบัสด้วย

สิ่งอำนวยความสะดวกจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว และ สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว

- ด้านการสื่อสาร มีโทรศัพท์สาธารณะ 1 เครื่อง และ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/ One-2-Call และ DTAC/ Happy และ True ไม่มีไปรษณีย์ท้องถิ่น
- ด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย มีศูนย์อนามัย จำนวน 1 แห่ง มีป้อมตำรวจ 1 แห่ง มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย 4 คน และมีศูนย์รับแจ้งเหตุในชุมชน
- ด้านการบริการนักท่องเที่ยว มีร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม จำนวน 2 ร้าน แต่ไม่มีร้านขายของที่ระลึก รวมทั้งไม่มีบริการที่พัก และ ตู้ ATM แต่มีศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

- ด้านสิ่งก่อสร้างและบริการ มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ มีศาลาที่พัก/ ชุมนั่งรอ จำนวน 12 หลัง และมีเก้าอี้/ ที่นั่ง รองรับได้ประมาณ 10 คน ห้องน้ำสาธารณะ จำนวน 4 ห้อง ไม่แยกหญิง - ชาย มีบริการร้านอาหาร/เครื่องดื่ม

บทที่ 5 สรุป และอภิปรายผล

การวิจัยการสำรวจข้อมูลทางกายภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย เป็นการศึกษาเพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย และเพื่อศึกษาข้อมูลทางกายภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ซึ่งเป็นการศึกษาแบบเชิงคุณภาพ ได้มีกระบวนการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และออกสำรวจโดยใช้แบบสำรวจทรัพยากรกายภาพ ตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในเขตตำบล ชัยพฤกษ์ และได้รายงานผลการสำรวจไปในบทที่ 4 แล้ว ดังนั้นในบทนี้จะทำการสรุปผลและอภิปรายเพื่อให้ข้อเสนอแนะอันจะนำไปสู่การใช้ประโยชน์ได้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยสำรวจข้อมูลทางกายภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ซึ่งทำการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด 5 แห่ง ได้แก่ ภูผาย่าทา วัดศรีสัตนาคน กลุ่มทอผ้ากำปั่นปลา งานประเพณีต้นผาสารทั้ง บ้านหัวฝาย และงานประเพณีแข่งเรือ หนองน้ำกุดโง้งน้อย โดยสามารถสรุปผลการสำรวจได้ดังนี้

1. ภูผาย่าทา

ภูผาย่าทาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ซึ่งมีสิ่งดึงดูดใจ ได้แก่ ถ้ำ โบราณวัตถุ การเดินป่า ปีนเขา ทั้งยังตั้งอยู่ใกล้วัด และ ศาสนสถาน โดยถนนที่เชื่อมต่อจากหมู่บ้านมาที่วัดภูผาย่าทาจะเป็นถนนลูกรัง และมีความลาดชัน เมื่อเข้าไปสู่แหล่งท่องเที่ยว การเดินทางสามารถใช้รถยนต์ส่วนตัว และไม่มีรถโดยสารสาธารณะ แต่สามารถจ้างรถรับจ้างให้เข้าไปส่งได้ มีที่จอดรถยนต์และรถมอเตอร์ไซด์ แต่ไม่มีที่จอดรถบัส

สิ่งอำนวยความสะดวกจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว และ สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว

- ด้านการสื่อสาร มีโทรศัพท์สาธารณะ 1 เครื่อง และ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/ One-2-Call และ DTAC/ Happy
- ด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย มีศูนย์อนามัย จำนวน 1 แห่ง และ ศูนย์รับแจ้งเหตุในชุมชน จำนวน 1 แห่ง
- ด้านการบริการนักท่องเที่ยว มีร้านอาหาร/ เครื่องดื่ม จำนวน 2 ร้าน แต่ไม่มีบริการร้านขายของที่ระลึก ที่พัก และ ตู้ ATM

สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

- ด้านสิ่งก่อสร้างและบริการ มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ มีศาลาที่พัก/ ชุมนั่งรอ จำนวน 1 หลัง และมีเก้าอี้/ ที่นั่ง รองรับได้ 100 คน ห้องน้ำสาธารณะ จำนวน 2 ห้อง ไม่แยกหญิง - ชาย ส่วนร้านอาหารนั้นไม่มีให้บริการ
- ด้านป้ายในแหล่งท่องเที่ยว ไม่มี

2. วัดศรีสัตนาคน

วัดศรีสัตนาคนเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ซึ่งสิ่งที่น่าสนใจที่วัดศรีสัตนาคน ก็คือภาพจิตรกรรมฝาผนัง อุโบสถ และศูนย์วัฒนธรรมตำบลชัยพฤกษ์ โดยถนนที่เชื่อมต่อกจากถนนทางเข้าหมู่บ้านเข้ามาภายในหมู่บ้าน และมาที่วัดศรีสัตนาคนจะเป็นถนนคอนกรีต การเดินทางสามารถใช้รถยนต์ส่วนตัว และไม่มีรถโดยสารสาธารณะ แต่สามารถจ้างรถรับจ้างให้เข้าไปส่งได้ และมีที่จอดรถยนต์และรถมอเตอร์ไซค์ รวมทั้งที่จอดรถบัสด้วย

สิ่งอำนวยความสะดวกจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว และ สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว

- ด้านการสื่อสาร มีโทรศัพท์สาธารณะ 3 เครื่อง และ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/ One-2-Call และ DTAC/ Happy มีร้านบริการโทรสาร จำนวน 1 แห่ง มีไปรษณีย์ท้องถิ่น และมีตู้ไปรษณีย์ จำนวน 3 ตู้
- ด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย มีศูนย์อนามัย จำนวน 1 แห่ง และมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ประจำอยู่ที่ อบต.ชัยพฤกษ์

- ด้านการบริการนักท่องเที่ยว มีร้านอาหาร/ เครื่องดื่ม จำนวน 1 ร้าน ร้านขายของที่ระลึก 1 ร้าน มีศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว แต่ไม่มีบริการที่พัก และ ตู้ ATM

สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

- ด้านสิ่งก่อสร้างและบริการ มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ มีศาลาที่พัก/ ชุมนั่งรอ จำนวน 2 หลัง และมีเก้าอี้/ ที่นั่ง รองรับได้ประมาณ 300 คน ห้องน้ำสาธารณะ จำนวน 5 ห้อง ไม่แยกหญิง - ชาย ส่วนร้านอาหารนั้นไม่มีให้บริการ ไม่มีร้านขายของที่ระลึก ร้านอาหาร/ เครื่องดื่ม และโทรศัพท์สาธารณะ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/ One-2-Call DTAC/ Happy และ True
- ด้านป้ายในแหล่งท่องเที่ยว มีป้ายกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยว และ ป้ายเตือนอันตรายนักท่องเที่ยว

3. กลุ่มทอผ้าบ้านกำปลา

กลุ่มทอผ้าบ้านกำปลาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภท ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต ซึ่งสิ่งที่น่าสนใจก็คือ พิพิธภัณฑสถาน การประกอบอาชีพ และศูนย์การค้า/ศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชน โดยถนนก่อนเข้าหมู่บ้านจะเป็นถนนลาดยาง 2 ช่องจราจร พอข้ามสะพานก็จะเป็นถนนคอนกรีตที่ใช้ในการเดินทางภายในหมู่บ้าน การเดินทางสามารถใช้รถยนต์ส่วนตัว และไม่มีรถโดยสารสาธารณะ แต่สามารถจ้างรถรับจ้างให้เข้าไปส่งได้ และมีที่จอดรถยนต์และรถมอเตอร์ไซด์ รวมทั้งที่จอดรถบัสด้วย

สิ่งอำนวยความสะดวกจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว และ สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว

- ด้านการสื่อสาร มีโทรศัพท์สาธารณะ 3 เครื่อง และ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/ One-2-Call และ DTAC/ Happy และ True มีร้านบริการโทรสาร จำนวน 1 แห่ง และมีไปรษณีย์ท้องถิ่น
- ด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย มีศูนย์อนามัย จำนวน 1 แห่ง มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ประจำอยู่ที่ อบต.ชัยพฤกษ์ และมีศูนย์รับแจ้งเหตุในชุมชน
- ด้านการบริการนักท่องเที่ยว มีร้านอาหาร/ เครื่องดื่ม จำนวน 2 ร้าน ร้านขายของที่ระลึก 1 ร้าน มีศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว แต่ไม่มีบริการที่พัก และ ตู้ ATM

สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

- ด้านสิ่งก่อสร้างและบริการ มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ มีศาลาที่พัก/ ชุมนั่งรอ จำนวน 4 หลัง และมีเก้าอี้/ ที่นั่ง รองรับได้ประมาณ 20 คน ห้องน้ำสาธารณะ จำนวน 5 ห้อง ไม่แยกหญิง – ชาย ไม่มีบริการร้านอาหาร/เครื่องดื่ม และโทรศัพท์สาธารณะ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/ One-2-Call DTAC/ Happy และ True
- ด้านป้ายในแหล่งท่องเที่ยว มีป้ายแผนที่แสดงที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยว และมีป้ายประกาศอื่นๆ ที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวทราบ เช่น ป้ายบอกสินค้า

4. ประเพณีต้นผาสารทผึ้ง บ้านหัวฝาย

งานประเพณีต้นผาสารทผึ้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภท ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิต ซึ่งสิ่งที่น่าสนใจก็คือ วัด/ศาสนสถาน เทศกาล/งานประเพณี และศูนย์วัฒนธรรม โดยมีการหมุนเวียนเปลี่ยนสถานที่จัดงานไปตามหมู่บ้านต่างๆ ในแต่ละปี สภาพถนน เป็นถนนลาดยาง แต่มีบางบริเวณที่เป็นหลุมเป็นบ่อ การเดินทางสามารถใช้รถยนต์ส่วนตัว และไม่มีรถโดยสารสาธารณะ แต่สามารถจ้างรถรับจ้างให้เข้าไปส่งได้ และมีที่จอดรถยนต์และรถมอเตอร์ไซด์ และมีที่จอดรถบัสด้วย

สิ่งอำนวยความสะดวกจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว และ สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว

- ด้านการสื่อสาร มีโทรศัพท์สาธารณะ 2 เครื่อง และ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/ One-2-Call และ DTAC/ Happy และ True มีร้านบริการโทรสาร จำนวน 1 แห่ง แต่ไม่มีไปรษณีย์ท้องถิ่น
- ด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย มีศูนย์อนามัย จำนวน 1 แห่ง มีป้อมตำรวจ 1 แห่ง มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย 1 คน และมีศูนย์รับแจ้งเหตุในชุมชน
- ด้านการบริการนักท่องเที่ยว ไม่มีร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม และร้านขายของที่ระลึก รวมทั้งไม่มีบริการที่พัก และ ตู้ ATM แต่มีศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

- ด้านสิ่งก่อสร้างและบริการ มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ มีศาลาที่พัก/ ชุมนั่งรอ จำนวน 3 หลัง และมีเก้าอี้/ ที่นั่ง รองรับได้ประมาณ 300 คน ห้องน้ำสาธารณะ จำนวน 5 ห้อง ไม่แยกหญิง – ชาย ไม่มีบริการร้านอาหาร/เครื่องดื่ม และโทรศัพท์สาธารณะ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/ One-2-Call DTAC/ Happy และ True
- ด้านป้ายในแหล่งท่องเที่ยว ไม่มีป้ายแสดงรายละเอียดใดๆ เว้นแต่ป้ายบอกที่ตั้งหมู่บ้านห้วยผาย

5. ประเพณีแข่งเรือกุดโง้งน้อย

งานประเพณีแข่งเรือ หนองน้ำกุดโง้งน้อย เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภท ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิต ซึ่งสิ่งที่น่าสนใจก็คือ แม่น้ำลำคลอง เทศกาล/งานประเพณี และการแข่งเรือ สภาพถนน เป็นถนนลาดยาง การเดินทางสามารถใช้รถยนต์ส่วนตัว และไม่มีรถโดยสารสาธารณะ แต่สามารถจ้างรถรับจ้างให้เข้าไปส่งได้ และมีที่จอดรถยนต์และรถมอเตอร์ไซด์ และมีที่จอดรถบัสด้วย

สิ่งอำนวยความสะดวกจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว และ สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว

- ด้านการสื่อสาร มีโทรศัพท์สาธารณะ 1 เครื่อง และ สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ AIS/ One-2-Call และ DTAC/ Happy และ True ไม่มีไปรษณีย์ท้องถิ่น
- ด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย มีศูนย์อนามัย จำนวน 1 แห่ง มีป้อมตำรวจ 1 แห่ง มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย 4 คน และมีศูนย์รับแจ้งเหตุในชุมชน
- ด้านการบริการนักท่องเที่ยว มีร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม จำนวน 2 ร้าน แต่ไม่มีร้านขายของที่ระลึก รวมทั้งไม่มีบริการที่พัก และ ตู้ ATM แต่มีศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

- ด้านสิ่งก่อสร้างและบริการ มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ มีศาลาที่พัก/ ชุมนั่งรอ จำนวน 12 หลัง และมีเก้าอี้/ ที่นั่ง รองรับได้ประมาณ 10 คน ห้องน้ำสาธารณะ จำนวน 4 ห้อง ไม่แยกหญิง – ชาย มีบริการร้านอาหาร/เครื่องดื่ม

จำนวน 2 ร้าน และโทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 1 เครื่อง สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่
AIS/ One-2-Call DTAC/ Happy และ True

- ด้านป้ายในแหล่งท่องเที่ยว ไม่มีป้ายแสดงรายละเอียด

ตารางที่ 2 สรุปผลการสำรวจทรัพยากรกายภาพแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ชื่อ	ประเภท	เส้นทาง	พาหนะ	ร้านอาหาร	ที่พัก	ร้านค้าของที่ระลึก	ตู้ ATM	ห้องน้ำ	การสื่อสาร	ป้าย
ภูเขายาหา	ธรรมชาติ	ลูกรัง	รถยนต์	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	มี	มี	ไม่มี
วัดศรีรัตนาค	ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม	คอนกรีต	รถยนต์	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	มี	มี	มี
กลุ่มทอผ้า กำปลา	ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิต	คอนกรีต	รถยนต์	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	มี	มี
ประเพณีต้น ผาสารพมิ่ง บ้านหัวผาย	ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิต	ลาดยาง	รถยนต์	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	มี	มี	ไม่มี
ประเพณีแข่ง เรือ หนองน้ำ กุคิงน้อย	ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิต	ลาดยาง	รถยนต์	มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	มี	มี	ไม่มี

ข้อเสนอแนะ

จากศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยโดยแยกเป็นประเด็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวแต่ละประเด็นดังนี้

กฎหมายอาญา

1. ควรจะทำการปรับปรุงถนนเพื่อให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวกยิ่งขึ้น เช่น ทำถนนลาดยาง เป็นต้น
2. ปรับปรุงห้องน้ำ ให้ดีกว่านี้เนื่องจากเป็นห้องน้ำที่ทำขึ้นจากไม้อัดซึ่งไม่คงทนถาวร และอาจไม่ค่อยสะดวกแก่คนพิการ หรือ สูงอายุ นอกจากนี้ยังมีเพียงแค่ 2 ห้องซึ่งเป็นจำนวนที่ค่อนข้างน้อยเกินไป ควรจะเพิ่มจำนวนให้มากกว่านี้
3. ควรมีป้ายแสดงสถานที่สำคัญที่ต่างๆ ในแหล่งท่องเที่ยว เพื่ออำนวยความสะดวกสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่จะวางแผนในการเดินชมสถานที่

ประเพณีต้นผาสารทผึ้ง บ้านหัวฝาย

1. แม้ว่าจะมีถนนลาดยาง แต่ก็ยังมีหลุมบ่อ จึงควรจะทำกรปรับปรุงถนนให้มีความสะดวกมากกว่านี้ โดยปะปิดหลุมบ่อที่เกิดขึ้นให้เรียบร้อย
2. เรื่องป้ายนั้น น่าจะมีการประชาสัมพันธ์ในด้านอื่นๆ ด้วย เช่น แผ่นพับ วิชิตู ป้ายผ้า เป็นต้น เนื่องจากมีการสืบเปลี่ยนหมุนเวียนสถานที่ในการจัดงานแต่ละปีไปตามหมู่บ้านต่างๆ ในเขตตำบลชัยพฤกษ์ จึงควรมีการเผยแพร่ข้อมูลให้ทั่วถึงและชัดเจน เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้น

จากผลการสำรวจจะเห็นได้ว่า ไม่มีที่พิก และ ตู้ ATM ในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวเลย แต่ไม่ถือว่าเป็นปัญหามากนัก เนื่องจากสถานที่อยู่ใกล้ตัวเมือง ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมอยู่แล้ว ส่วนร้านอาหาร และ ร้านขายของที่ระลึกในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เพียงไม่กี่แห่งนั้น ถือว่ามีจำนวนที่เหมาะสมแล้ว เนื่องจากสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งอยู่ในละแวกใกล้เคียงกัน แต่ปัญหาที่เหมือนกันคือไม่มีรถประจำทางไปถึงแหล่งท่องเที่ยว ทำให้ยากแก่การเข้าถึง และจำกัดเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีพาหนะส่วนตัว

การประชาสัมพันธ์ข้อมูลยังไม่มีเผยแพร่อย่างกว้างขวาง และแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น จึงน่าจะเป็นที่รู้จักเฉพาะคนในชุมชน นักท่องเที่ยวที่เข้ามาส่วนมากจึงเป็นเพื่อนหรือญาติที่มาเยี่ยมเยียน หรือเป็นคนในจังหวัด ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายเป็นอย่าง

ยิ่ง ถ้ามีการปรับปรุงและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ขยายกลุ่มนักท่องเที่ยวให้มากกว่านี้ก็จะทำให้เกิดการจ้างงาน และการกระจายรายได้ รวมถึงกระตุ้นเศรษฐกิจระดับครัวเรือนให้มีระดับที่สูงขึ้น เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของชุมชนได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งความช่วยเหลือของภาครัฐเพียงอย่างเดียว แต่อาจรับความช่วยเหลือเพียงแค่ช่วงเริ่มต้นเท่านั้น จากนั้นเมื่อแหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักกันดีแล้ว ชุมชนก็สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการสำรวจแหล่งท่องเที่ยว และข้อมูลทางกายภาพของทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ในการวิจัยครั้งต่อไปผู้สนใจควรมีการทำการศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับจังหวัดต่อไป นอกจากนี้ยังสามารถทำการศึกษาถึงรูปแบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ หวงแหน และช่วยกันดูแลทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

บรรณานุกรม

- _____ (2539). **อุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ชูสิทธิ์ ชูชาติ. (2546). **อุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. พิมพ์ครั้งที่ 4. เชียงใหม่: ลานนาการพิมพ์.
- ทิพวรรณ พุ่มมณี. (2546). **อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). **อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2549). **การพัฒนาและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- ดำเกิง โถทอง และวสันต์ชัย กากแก้ว. (2550). **เส้นทางท่องเที่ยวสายอารยธรรมขอมในประเทศไทย กัมพูชา และลาว**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ประดิษฐ์ ศิลาบุตร, ลำไย สิงห์สุข, ประจวบ จันทน์หมื่น, ธัญรัตน์ แจ่มใส, มันทนา เพ็งแจ่ม. (2550). **ที่มนุษย์สร้างขึ้นในกลุ่มจังหวัดอีสานตอนใต้**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ปาริชาติ รัตนรักษ์, จิราνούช โสภา, ปณิตา สงวนทรัพย์, ปรัชญนันท์. (2549). **การสำรวจและรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเส้นทางน้ำเพื่อการชมหิ้งห้อยจังหวัดสมุทรสงคราม**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ประพนธ์ รักเรียน, วัลลภ ไชยคราม, สุพร กอแจ. (2549). **โครงการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในจังหวัดแม่ฮ่องสอน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

วัลลภ ทองอ่อน. (2547). การศึกษาเส้นทางการท่องเที่ยวจากอำเภอแม่สอด จังหวัดตากสู่เมืองมะละแหม่ง สหภาพเมียนมาร์: เส้นทางสายวัฒนธรรม ธรรมชาติและการค้า. ศูนย์ความร่วมมือเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง.

สุภางค์ จันทวานิช. (2545). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2546). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: เพ็ญฟ้า พรินติ้ง.

องค์การบริหารส่วนตำบลชัยพฤกษ์. (มปป.). ข้อมูลพื้นฐานตำบลชัยพฤกษ์.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. สถิตินักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังจังหวัดเลย. สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2550, จาก <http://www2.tat.or.th/stat/download/tst/621/North-East49.xls>

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

แบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตตำบลชัยพฤกษ์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

1. ชื่อแหล่งท่องเที่ยว.....

2. ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ธรรมชาติ

ประวัติศาสตร์

ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิต

3. ลักษณะของสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ทิวทัศน์ธรรมชาติ	ประวัติศาสตร์/ วัฒนธรรม	วิถีชีวิต/ ชุมชน	สถานที่พักผ่อน หย่อนใจ	กิจกรรมทางการท่องเที่ยว
☐ ป่าไม้ ☐ ภูเขา ☐ แม่น้ำลำคลอง ☐ น้ำตก ☐ หน้าผา ☐ อุทยาน/ วนอุทยาน ☐ ถ้ำ ☐ ซาดหาด (น้ำจืด) ☐ อ่างเก็บน้ำ/ ฝาย	☐ โบราณคดี ☐ โบราณวัตถุ ☐ อนุสาวรีย์ ☐ พิพิธภัณฑ์ ☐ วัด/ ศาสนสถาน ☐ คูเมือง ☐ กำแพงเมือง ☐ ชุมชนโบราณ ☐ สถาบันทาง การศึกษา ☐ สถาบันทาง การเมือง ☐ อนุสรณ์สถาน	☐ เทศกาล/ งาน ประเพณี ☐ ศิลปกรรม ☐ การละเล่น พื้นเมือง/ พื้นบ้าน ☐ พิพิธภัณฑ์ พื้นบ้าน ☐ การประกอบ อาชีพ ☐ ศูนย์วัฒนธรรม	☐ สวนสนุก ☐ สวนสัตว์ ☐ โรงละคร ☐ ชีวิตยามราตรี ☐ โรงแรมหรู ☐ สนามกีฬา ☐ สถานเริงรมย์ ☐ การแสดง ☐ ศูนย์การค้า/ ศูนย์ จำหน่ายสินค้า ชุมชน ☐ สวนพฤกษศาสตร์ ☐ สวนหย่อม ☐ ศูนย์สุขภาพอนามัย ☐ สวนสาธารณะ	☐ การเดินป่า ☐ การขี่ช้าง ☐ การดูนก ☐ การปีนเขา ☐ การเที่ยวถ้ำ ☐ การเที่ยวน้ำตก ☐ การล่องแพ ☐ การพายเรือ ☐ การขี่จักรยาน ☐ การว่ายน้ำ ☐ การชมสวน ☐ การเที่ยวชมพื้นที่ปลูก พืช/ พันธุ์ไม้ ☐ Homestay ☐ การประกอบอาหาร ☐ การตั้งค่ายพักแรม

ลักษณะสิ่งดึงดูดใจอื่น ๆ

.....

.....

พรรณนารายละเอียดของสิ่งดึงดูดใจ (ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ/ ลักษณะทางกายภาพ/
เรื่องราว/ คุณสมบัติ/ ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

4. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

4.1 สภาพถนน ดิน ลูกรัง ลาดยาง คอนกรีต

อธิบายรายละเอียดสภาพถนน.....

.....

.....

4.2 เส้นทางการเดินทาง (เริ่มต้นจากสถานีขนส่ง โดยระบุหมายเลขทางหลวงและหลัก
กิโลเมตร)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.3 พาหนะในการเดินทาง รถยนต์ส่วนตัว รถโดยสารประจำทาง(เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ) รถยนต์รับจ้าง รถมอเตอร์ไซค์รับจ้าง

4.4 รายละเอียดพาหนะในการเข้าถึง

ประเภทรถ	หมายเลข/ เส้นทางรถ	ความถี่/ วัน	เวลาออก	ราคา/ คน	ความจุ/ คัน	สามารถ เข้าถึง แหล่ง หรือไม่

ถ้าไม่มีรถเข้าถึงแหล่ง ให้ระบุวิธีการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

.....

.....

.....

- 4.5 ที่จอดรถยนต์และรถมอเตอร์ไซค์ ไม่มี มี จอดได้ตั้งแต่ 1 – 5 คัน
 มี จอดได้ตั้งแต่ 6 – 10 คัน มี จอดได้ตั้งแต่ 11 คันขึ้นไป
- 4.6 ที่จอดรถบัส ไม่มี มี จอดได้ตั้งแต่ 1 – 5 คัน
 มี จอดได้ตั้งแต่ 6 – 10 คัน มี จอดได้ตั้งแต่ 11 คันขึ้นไป
- 4.7 ป้ายบอกทาง ไม่มีป้ายบอกทาง
 มีป้ายบอกทางเฉพาะเส้นทางหลัก/ ถนนหลวง แต่ไม่ถึงแหล่งท่องเที่ยว
 มีป้ายบอกทางจนถึงแหล่งท่องเที่ยว

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

.....

.....

5. สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณรอบ ๆ แหล่งท่องเที่ยว (ในระยะรัศมีไม่เกิน 400 เมตร)

5.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการสื่อสาร

- โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน.....เครื่อง
- มีร้านบริการโทรสาร จำนวน.....แห่ง
- ไปรษณีย์ท้องถิ่น มี ไม่มี
- ตู้ไปรษณีย์ จำนวน.....ตู้
- มีร้านบริการอินเทอร์เน็ต จำนวน.....ร้าน
- สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่

- AIS/ One-2-Call
- DTAC/ Happy
- True
- Hutch

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

5.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณสุขและความปลอดภัย

- มีโรงพยาบาล จำนวน.....แห่ง
- มีคลินิก จำนวน.....แห่ง
- มีศูนย์อนามัย จำนวน.....แห่ง
- มีสถานีตำรวจ จำนวน.....แห่ง
- มีสถานีตำรวจท่องเที่ยว จำนวน.....แห่ง
- มีป้อมตำรวจ จำนวน.....แห่ง
- มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จำนวน.....แห่ง
- มีศูนย์รับแจ้งเหตุในชุมชน จำนวน.....แห่ง

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

5.3 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการบริการนักท่องเที่ยว

5.3.1. ร้านอาหาร/ เครื่องดื่ม มี ไม่มี

- จำนวน.....ร้าน

- ประเภทของอาหาร พื้นบ้าน/ท้องถิ่น อาหารตามสั่ง

ข้าวราดแกง อื่น ๆ

- เปิดให้บริการ ทุกวัน เปิดเฉพาะวันหยุด/ ฤดูกาลท่องเที่ยว

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

5.3.2. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก มี ไม่มี

- จำนวน ร้าน

- สินค้าที่ระลึกประกอบด้วย

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

.....

.....

5.3.3. บริการที่พักริเวณแหล่งท่องเที่ยว มี ไม่มี

ชื่อที่พัก	ที่ตั้ง	จำนวนห้อง	ช่วงราคา	หมายเหตุ

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

.....

.....

5.3.4. ตู้ ATM มี ไม่มี

จำนวน.....เครื่อง

ธนาคาร.....

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

.....

.....

5.3.5. ศูนย์บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว มี ไม่มี

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

.....

.....

6. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

6.1 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสิ่งก่อสร้างและบริการ

- ที่จำหน่ายบัตรเข้าชม มี ไม่มี

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

.....

.....

- ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มี ไม่มี

- มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ มี ไม่มี

- มีเอกสาร/ แผ่นพับ มี ไม่มี

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

- ศาลาที่พัก/ ชุมนั่งรอ มี ไม่มี

- จำนวน..... หลัง

- มีที่นั่ง/ เก้าอี้ รองรับได้ คน (หรือโดยประมาณ)

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

- ห้องน้ำสาธารณะ มี ไม่มี

- จำนวน..... ห้อง แยก ชาย.....ห้อง หญิง.....ห้อง ไม่แยก

- มีระบบน้ำใช้ในห้องน้ำ มี ไม่มี

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

- ร้านอาหาร/ เครื่องดื่ม มี ไม่มี

- จำนวน.....ร้าน

- เปิดให้บริการ ทุกวัน เปิดเฉพาะวันหยุด/ ฤดูกาลท่องเที่ยว

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

- ร้านจำหน่ายของที่ระลึก มี ไม่มี

- จำนวน ร้าน

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

- ระบบการสื่อสาร

โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน.....เครื่อง

ตู้ไปรษณีย์ จำนวน.....ตู้

สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่

AIS/ One-2-Call

DTAC/ Happy

True

Hutch

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

6.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านป้ายในแหล่งท่องเที่ยว

- ป้ายแผนที่แสดงที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยว มี ไม่มี

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

- ป้ายแผนที่แสดงจุดนำชมในแหล่งท่องเที่ยว มี ไม่มี

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

- ป้ายชี้ทางภายในแหล่งท่องเที่ยว มี ไม่มี

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

- ป้ายแสดงกฎระเบียบของแหล่งท่องเที่ยว มี ไม่มี

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

- ป้ายเตือนอันตรายนักท่องเที่ยว มี ไม่มี

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

.....

.....

- ป้ายประกาศอื่น ๆ ที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวทราบ มี ไม่มี

รายละเอียดเพิ่มเติม.....

.....

.....

7. ข้อมูลอื่น ๆ ประกอบเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

8. แผนที่ที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยว